

Bakan Yusuf Tekin

ŞİDDETE KARŞI

hep birlikte
mücadele şart!

Andreas Schleicher

ÖĞRETMEN AÇIĞI ÇIKMAZI!

Prof. Dr. Emin Karip

Öğrenciler PISA'ya
nasıl hazırlanıyor?

ÇİĞDEM KAYA

Yönder Okulları Genel Müdürü

ÖĞRENMENİN DÖNÜŞÜMÜ

- ✓ Kavram ✓ Sevinç
- ✓ BİL ✓ Mektebim
- ✓ Girne

YÖK Başkanı Erol Özvar

3 bin genç
araştırmacı
YETİŞTİRECEĞİZ

Alpaslan Dardan

Eğitimde yeni nesil
YÖNETİCİLER

OECD

Geleceğin eğitiminde
ÖNE ÇIKAN BECERİLER

**YÖNDER'İN DENEYİM ve VİZYONUNU
TÜRKİYE SINIRLARININ ÖTESİNE TAŞIYACAĞIZ**

Natura

Okulda moda.
Fashion at school.

21
COUNTRIES

498.000
STUDENTS

152
SCHOOL BRANDS

Natura Giyim Tic. A.Ş.
Emek Mh. Nato yolu Cd. No:288 K:2
Sancaktepe/ İstanbul

+90 (216) 612 10 20
 +90 (216) 612 10 20

info@naturagiyim.com
 www.naturagiyim.com

0532 313 80 50
 [naturagiyim](https://www.instagram.com/naturagiyim)

Geleceğin Okulu Güçlü Bir Eğitim Modeliyle Kurulur!

- 40 yılı aşkın eğitim deneyimi
- Veriye dayalı akademik takip
- Sürekli öğretmen gelişimi
- Teknolojiyle desteklenen öğrenme modeli

Sevinç Eğitim Kurumları, eğitim yatırımcılarına köklü bir markanın deneyimini, güncel eğitim yaklaşımlarıyla birleştiren sürdürülebilir bir kurum modeli sunuyor.

Yeni nesil bir eğitim kurumu oluşturmak ve Sevinç Eğitim Kurumları ailesine katılmak için bizimle iletişime geçin!

☎ 0(216) 485 37 37
✉ genelmudurluk@sevinc.k12.tr
Danışmanlık Başvuru

İÇİNDEKİLER

AYIN DOSYASI

» Öğrenmenin Dönüşümü

- 28 Selçuk Işık**
Çocuklara yapay zekâyı doğru kullanmayı öğretmeliyiz
- 32 Mehmet Tahir Altuğ**
Yapay zekâ çağında eğitimin yeni görevi
- 34 Ömür Yılmaz**
1986'dan bugüne 40 yıllık deneyimimizi geleceğe taşıyoruz
- 36 Osman Özşen**
Dijital okuryazarlık ve üretim odaklı öğrenme
- 38 Oktay Çetinkaya**
Okullar yaratıcılık becerisini teşvik eden programları kullanmalı

RÖPORTAJ

- 24 Çiğdem Kaya**
Yönder'in deneyim ve vizyonunu Türkiye sınırlarının ötesine taşıyacağız

HABER

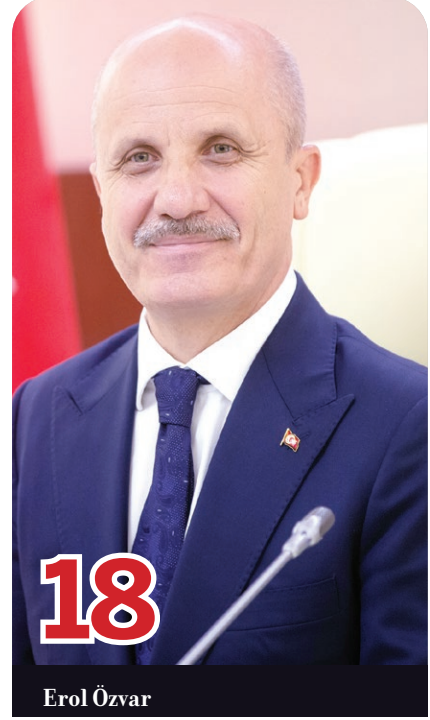
- 16 Bakan Yusuf Tekin**
Toplumsal olarak hep birlikte mücadele etmemiz gerekiyor
- 18 YÖK Başkanı Erol Özvar**
Beş yılda 3 bin genç araştırmacı yetiştireceğiz
- 22 MEB, özel öğretim kurumlarını ikazsız kapatılabilecek!**
- 53 Türkiye'den ve dünyadan 'IB Deneyimleri' paylaşıldı**
- 56 Türkiye'de uluslararası eğitim 5 milyar dolarlık ekonomiye dönüştü**

MAKALE

- 31 Andreas Schleicher**
Öğretmen Açığı Çıkmaz!
- 40 Prof. Dr. Emin Karip**
Ülkeler PISA sınavlarına öğrencileri nasıl hazırlıyor?
- 42 Alpaslan Dartan**
Eğitimde yönetim yeni nesil yöneticiler

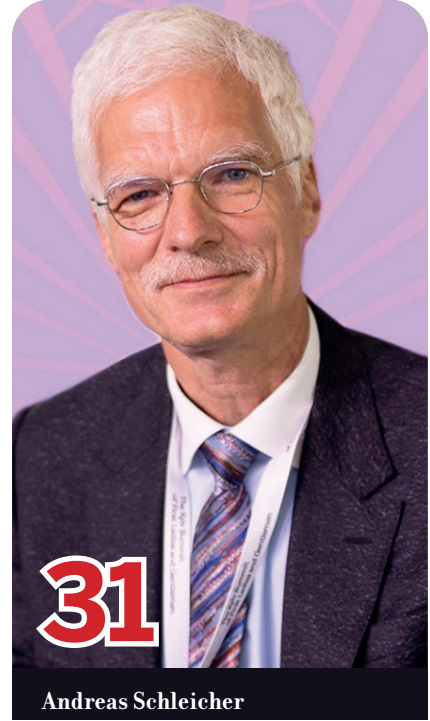
Yusuf Tekin

Erol Özvar

Çiğdem Kaya

Andreas Schleicher

- 46 Kayhan Karlı**
Yeni okul paradigması yetmedi!
- 48 Bir Bakışta Eğitim 2026**
Küresel Eğitimde Dönüşüm, Fırsatlar ve Çıkmazlar
- 50 Yavuz Kara**
Cumhuriyet Değerlerini okullarda yaşatmanın yolları

- 54 OECD**
Geleceğin eğitimi için öğrencilerde hangi beceriler önemli?
- 58 TEDMEM**
PISA 2025'E İLK BAKIŞ

Cumhuriyetimizin 103. Yılı

Kutlu Olsun

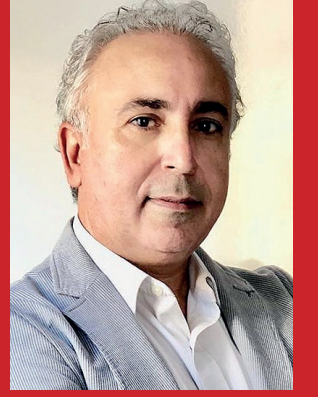
Mustafa Kemal Atatürk'ün izinde, Cumhuriyetimizin değerleriyle güçlenerek, birlik ve beraberlik içinde daha aydınlık yarınlara...

KAVRAM

Yarım Asrın Mimarı
Geleceğin Başarısı

Cem Kaçmaz
cemk@esmyayincilik.com.tr

Öğrenme değişiyor, eğitim hazır mı?

Çocukların öğrenme biçimleri değişiyor. Bilgiye ulaşma hızları, merak ettikleri konular, dikkatlerini yönelttikleri alanlar ve dünyayı algılama biçimleri, dijital teknolojilerle birlikte yeniden şekilleniyor. Bir zamanlar öğrenmenin merkezinde kitaplar, sınıflar ve öğretmenler varken bugün ekranlar, dijital platformlar ve yapay zekâ araçları da bu sürecin önemli bir parçası hâline geliyor. Artık çocuklar yalnızca dinleyerek ve okuyarak değil; izleyerek, deneyerek, etkileşime girerek ve dijital dünyanın sunduğu imkânlardan yararlanarak da öğreniyor.

Peki, bu dönüşüm eğitim sistemini nereye götürüyor? Çocukların değişen öğrenme alışkanlıklarına okullar, öğretmenler ve ebeveynler ne kadar hazır? Daha önemlisi, teknolojinin sunduğu olanakları çocukların gelişimi için nasıl doğru kullanabiliriz?

artı eğitim Dergisi olarak ekim sayımızda bu soruların izini sürüyor, **“Ekranlardan Yapay Zekâya: Öğrenmenin Dönüşümü”** dosyamızla geleceğin eğitimini bugünden anlamaya çalışıyoruz.

Dijitalleşme, eğitime bilgiye hızlı erişimden kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimlerine kadar pek çok yeni olanak sunuyor. Yapay zekâ destekli uygulamalar, öğrencilerin ihtiyaçlarına göre şekillenen içerikler ve etkileşimli öğrenme ortamları, eğitim süreçlerini yeniden tasarlama potansiyeli taşıyor. Ancak teknolojinin sunduğu her yenilik, kendiliğinden daha nitelikli bir eğitim anlamına gelmiyor. Asıl mesele, hangi teknolojiyi kullandığımızdan çok, onu hangi amaçla ve nasıl kullandığımızda yatıyor.

Çünkü öğrenmek, yalnızca bilgiye ulaşmak değildir. Bilgiyi anlamlandırmak, sorgulamak, farklı fikirler arasında bağlantılar kurmak, sorunlara çözüm üretmek ve gerektiğinde doğru soruları sorabilmektir. Bilginin birkaç saniyede ulaşılabilir olduğu bir dünyada çocuklara kazandırmamız gereken en önemli becerilerden biri, karşılırlarına çıkan bilgiyi değerlendirebilme ve eleştirel düşünebilme yeteneğidir.

Tam da bu noktada öğretmenin rolü daha da önem kazanıyor. Teknoloji, öğretmenin yerini alan bir unsur olarak değil, öğretmenin rehberliğini güçlendiren bir araç olarak değerlendirilmelidir. Öğrencisini tanıyan, onun ihtiyaçlarını anlayan, merakını canlı tutan ve düşünme becerilerini geliştiren öğretmen, dijital çağın eğitiminde de vazgeçilmez bir konumda. Geleceğin sınıflarında fark yaratacak olan, yalnızca teknolojiyi iyi kullanan değil, teknolojiyi anlamlı bir öğrenme deneyimine dönüştürebilen eğitimciler olacak.

Elbette bu dönüşümün beraberinde getirdiği önemli sorumluluklar da var. Ekran karşısında geçirilen sürenin dengelenmesi, dijital güvenlik, kişisel verilerin korunması, yapay zekâ tarafından üretilen bilgilerin doğruluğunun sorgulanması ve çocukların sosyal-duygusal gelişimlerinin desteklenmesi, eğitim gündeminin öncelikli başlıkları arasında yer alıyor. Teknolojinin çocuklara sunduğu fırsatları değerlendirirken onların oyun oynama, hareket etme, arkadaşlarıyla iletişim kurma, doğayla bağ kurma ve gerçek yaşam deneyimleri edinme ihtiyaçlarını da göz ardı etmemeliyiz.

Öte yandan her çocuğun aynı dijital imkânlara sahip olmadığı gerçeği, bu dönüşümün bir başka boyutunu oluşturuyor. Eğitimde teknoloji kullanımı, mevcut eşitsizlikleri derinleştirmek yerine fırsat eşitliğini desteklemeli. Yeni araçların eğitim sistemine kazandırılması kadar, bu araçlara erişimin adil olması ve eğitimcilerin gerekli bilgi ve becerilerle desteklenmesi de büyük önem taşıyor.

Bugün eğitim dünyasının önünde yalnızca yeni teknolojilere uyum sağlama görevi bulunmuyor. Aynı zamanda çocukların gelecekte nasıl bir dünyada yaşayacaklarını, hangi becerilere ihtiyaç duyacaklarını ve onları bu dünyaya nasıl hazırlayacağımızı yeniden düşünmemiz gerekiyor. Ezberlenen bilgilerin hızla değiştiği bir çağda merak eden, araştıran, üreten, iş birliği yapan ve yaşam boyu öğrenmeyi benimseyen bireyler yetiştirmek, eğitimin temel hedeflerinden biri olmalı.

Çocuklar artık başka türlü öğreniyor. Öyleyse eğitim de değişen çocukları anlamak, onların ihtiyaçlarına yanıt vermek ve geleceğin becerilerini bugünden kazandırmak için kendini yenilemek zorunda. Bu yenilenme, yalnızca sınıflara yeni cihazlar eklemekle değil; eğitim anlayışını, öğretim yöntemlerini ve öğrenmeye ilişkin alışkanlıklarımızı yeniden değerlendirmekle mümkün.

Değişen dünyaya hazırlanmanın yolu, çocuklara yalnızca bugünün bilgilerini öğretmekten değil, yarının dünyasını anlayabilecekleri ve şekillendirebilecekleri becerileri kazandırmaktan geçiyor.

ESM Yayıncılık

Eğitim ve Tanıtım Ltd. Şti. Adına

İmtiyaz Sahibi ve

Genel Yayın Yönetmeni

Cem KAÇMAZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Burcu GÜRSES KAÇMAZ

Haber Merkezi

Gülbahar SALIK

Özgür ÇİLEK

Reklam Rezervasyon

0212 283 55 65

Abone

0212 283 55 65

Yönetim Yeri

ESM Yayıncılık Eğitim ve Tanıtım
Ltd. Şti.

İnönü Cad. Yıldırım İş Hanı.

11/14. Levent - İstanbul

Tel: (0212) 283 55 65

Fax: (0212) 282 36 18

e-mail:

artiegitim@artiegitim.com.tr

Baskı (Printing)/ Renk Ayrımı

(Color Sep.)

ŞAN MATBAA

Anadolu Caddesi No: 50/3

Kağıthane / İSTANBUL

artı eğitim ayda bir yayınlanır.

YEREL SÜRELİ

ISSN 1305-6794

ANAOKULU
KEŞİF TEMELLİ
EĞİTİM

İLKOKUL
SORGULAMA TEMELLİ
EĞİTİM

BİL KOLEJİNDE EĞİTİM

**Hayatı Dönüştüren
Bir Yolculuktur**

ORTAOKUL
PROJE TEMELLİ
EĞİTİM

LİSE
PERFORMANS TEMELLİ
EĞİTİM

BİL KOLEJİ
Dünya İnovasyon Okulu

ULUSLARARASI SIFIR ATIK VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YARIŞMASI

MEB ile Sıfır Atık Vakfı iş birliğinde, öğrencilerin çevre bilincini geliştirmek ve sürdürülebilir yaşam kültürünü yaygınlaştırmak amacıyla "SAS2027 Uluslararası Sıfır Atık ve Sürdürülebilirlik Yarışması" düzenlenecek. Üç farklı kategoride gerçekleştirilecek ve yarışmaya başvurular, 15 Ocak 2027'ye kadar yapılabilecek. Yarışma, "Atıktan Sanata", "Görsel Tasarım" ve "Yaşayan Okul Bahçeleri" olmak üzere üç kategoride gerçekleştirilecek.

Başvurular, 15 Ocak 2027 tarihine kadar yapılabilecek. "Atıktan Sanata Kategorisi"ne yurt içindeki okullarda öğrenim gören tüm kademelerdeki öğrenciler katılabilecek. Bu kategoride öğrencilerin atıkları yeniden değerlendirerek özgün sanatsal çalışmalar ortaya koymaları amaçlanıyor. "Görsel Tasarım Kategorisi", yurt içi ve yurt dışındaki ortaokul ve lise öğrencilerinin katılımına açık olacak. Öğrenciler, çevre ve sürdürülebilirlik konularındaki düşüncelerini özgün

görsel çalışmalarla ifade edebilecek. "Yaşayan Okul Bahçeleri Kategorisi"ne ise yurt içi ve yurt dışındaki okullar kurumsal olarak katılabilecek.

► ASTRAZENECA'DAN GENÇ SAĞLIĞINA 100 MİLYON DOLARI AŞAN YATIRIM

AstraZeneca, Türkiye'nin de dâhil olduğu 60'tan fazla ülkede sağlıkta eşitliğin geliştirilmesine yönelik taahhüdü doğrultusunda, 2010-2030 yıllarını kapsayacak şekilde Genç Sağlığı Programı'na toplam 100 milyon doları aşan yatırım yaptığını duyurdu. Program kapsamında sağlık okuryazarlığının artırılması, güvenilir sağlık bilgilerine erişimin güçlendirilmesi ve gençlerin sağlık alanındaki savunuculuk çalışmalarında aktif rol üstlenmesi hedefleniyor. Bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesine ve başlıca sağlık risk faktörleriyle mücadelede odaklanan çalışmalarla, 18-24 yaş arasındaki

gençlerin bu hastalıklardan korunmalarına ve iklim değişikliğinin giderek artan sağlık etkilerine karşı harekete geçmelerine destek olunması hedefleniyor. Konuyla ilgili açıklamada bulunan AstraZeneca Türkiye Ülke Başkanı Dr. Münevver Gönenç, "Bu yatırım taahhüdü, gençlerin öncülüğündeki çalışmaları daha geniş kitlelere ulaştırmak ve daha fazla gencin sağlıklı bir gelecek şekillendirmesine destek olmak açısından önemli bir fırsat sunuyor." dedi.

► TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDEN 3.050 FİKİR

Anadolu Grubu, inovasyon programı One Idea ile üniversite öğrencilerinin yenilikçi fikirlerini ödüllendirmeye devam ediyor. Programa bugüne kadar toplam 6.967 fikir ile başvuruldu. 8. yılda, finale yükselen 9 proje arasından Agro-Zeka 360 birinci, Modüler Taşıma Platformu ikinci, Misel Bazlı Biyokompozit ise üçüncü oldu. Birinci 150.000 bin TL, ikinci 120.000 bin TL ve üçüncü 100.000 bin TL ile ödüllendirildi. Anadolu Grubu İcra Başkanı Burak Başarır programla ilgili şu ifadeleri kullandı: "One Idea'nın üniversite öğrencileri için uyguladığı programı kapsamında Türkiye'de 8 yılda 6.967 fikir topladık. Gençlerle kurduğumuz bu etkileşimi farklı coğrafyalarda da büyütüyoruz. Kazakistan'da ikinci kez uyguladığımız programımızı Azerbaycan'da da üniversite öğrencilerine ulaştırdık. Vizyon 2035 doğrultusunda yenilikçi fikirleri geliştirmeyi, değişimi çeviklikle kucaklamayı ve genç yeteneklerle birlikte üretmeyi önemli bir güç olarak görüyoruz. Gençlerin potansiyeline yatırım yapmaya devam edeceğiz."

VERİ ANALİZİ OKULU DİJİTAL ÜNİVERSİTE PLATFORMUNA DÖNÜŞÜYOR

Yükseköğretim Kurulu himayesinde geçen yıl hayata geçirilen Veri Analizi Okulu, kapsamı genişletilerek 2026-2027 akademik yılında "Dijital Üniversite Platformu"na dönüşüyor. Türkiye'nin seçkin üniversitelerinden dünya çapında tanınan akademisyenlerin eğitim vereceği platform, yapay zekâ, veri analizi ve sürdürülebilirlik alanlarında herkese açık ve ücretsiz eğitim imkânı sunacak. Başvuru için herhangi bir ön koşul aranmayacak. Farklı disiplinlerden ve mesleki

alanlardan adayların katılabileceği programa başvurular 14-20 Ekim 2026 tarihleri arasında yapılacak. Eğitimler ise 3 Kasım'da gerçekleştirilecek ortak açılış dersiyle başlayacak. Üç okul bünyesinde toplam 16 eğitim modülünün yer alacağı platform, Marmara Üniversitesi Nüfus ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü ile Yıldız Teknik Üniversitesi yürütücülüğünde hayata geçirilecek. Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi de programa akademik katkı sağlayacak.

BASARININ
yönder*iyim*

yönder
okulları
“Eğitimin Yönderi”

İlk keşiften geleceğe, her adımda...

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

Akademik gelişimi bilim, sanat ve sporla destekliyoruz. Yabancı dille dünyaya açılan bireyler yetiştiriyoruz. DEĞEM (Değişim ve Gelişim Merkezi) ile her öğrencimizin gelişimine eşlik ediyoruz.

www.yonderokullari.k12.tr

ŞAM ULUSLARARASI RECEP TAYYIP ERDOĞAN TÜRK OKULU AÇILDI

Türkiye ile Suriye arasında eğitim alanında sürdürülen iş birliği kapsamında yapımı tamamlanan Şam Uluslararası Recep Tayyip Erdoğan Türk Okulunda öğrenciler, yeni eğitim öğretim yılının başlamasıyla ders başı yaptı. Suriye'nin başkenti Şam'da düzenlenen açılış törenine Türkiye'den Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Ünal Eryılmaz, Teftiş Kurulu Başkanı Fethi Fahri Kaya, Personel Genel Müdürü Bülent Çiftçi, Ortaöğretim Genel Müdürü Cengiz Mete ile Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri Yılmaz Güney katıldı. Tören, Türkiye'nin

Şam Büyükelçiliği müsteşarı Sarp Erzi ile Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Şam İletişim Müşaviri Mehmet İhsan Özdemir'in katılımıyla gerçekleşti. Açılış konuşmalarını Şam Eğitim Müşaviri Muhammet Musa Budak ile MEB AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Eryılmaz yaptı. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, Şam Uluslararası Recep Tayyip Erdoğan

Türk Okulunun açılış vesilesiyle gönderdiği mesajda, Türkiye ile Suriye arasındaki ilişkilerin coğrafi yakınlığın ötesinde köklü bir geçmişe dayandığını belirterek, "Sınırlar haritalardadır, gönüllere sınır çizilemez." ifadesini kullandı.

GELECEĞİN E-TİCARET PROFESYONELLERİ GELİYOR

DHL eCommerce ve İstanbul Üniversitesi, bu ihtiyaçtan hareketle e-ticaret ve lojistik alanında bilgi ve yetkinliklerin geliştirilmesine katkı sağlayacak, kapsamlı bir eğitim iş birliğine imza attı. Akademik bilgiyle sektör deneyimini buluşturan iş birliği kapsamında, iki ayrı eğitim programı başlıyor. İstanbul Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (İÜSEM) ile birlikte hayata geçirilen E-Ticaret ve Pazarlama Sertifika Programı, e-ticaret ve lojistik alanında kendisini geliştirmek isteyen herkese açık olacak. Online olarak gerçekleştirilen eğitim programında, İstanbul Üniversitesi akademisyenleri ile DHL eCommerce yöneticileri, e-ticaret ve lojistik alanındaki akademik bilgi ve sektör deneyimlerini katılımcılarla paylaşacak. Eğitimi başarıyla tamamlayan katılımcılar, İstanbul Üniversitesi ve DHL eCommerce imzalı sertifika almaya hak kazanacak. Programla ilgili başvuru ve detaylı bilgilere, ilerleyen günlerde İstanbul Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi üzerinden ulaşılabilecek.

YEŞİL KAMPÜSLERDE TÜRKİYE AVRUPA'NIN ZİRVESİNDE

Dünya genelinde üniversitelerin sürdürülebilirlik performanslarını değerlendiren UI GreenMetric 2026 sonuçları açıklandı. Bu yıl 110 ülkeden 2 bin 16 yükseköğretim kurumunun değerlendirildiği sıralamada Türkiye'den 150 üniversite yer aldı. Türkiye, sıralamaya giren toplam üniversite sayısında da Avrupa birincisi, dünya ikincisi oldu. Türkiye'den 5 üniversite dünyanın en yeşil ilk 100 üniversitesi arasına girdi. İlk 200'de 21, ilk 500'de 53, ilk 1000'de ise 99 Türk üniversitesi yer aldı.

İstanbul Teknik Üniversitesi dünya sıralamasında 28., Yıldız Teknik Üniversitesi ise 45. sırada yer alarak dünyanın en yeşil ilk 50 üniversitesi arasına girdi. İlk 100'de yer alan diğer Türk üniversiteleri Erciyes Üniversitesi 63., Ege Üniversitesi 74. ve Özyeğin Üniversitesi 86. sırada yer aldı. İlk 100'e giren üniversite sayısında Türkiye, 7 üniversitesi bulunan İtalya'nın ardından Avrupa'da ikinci sırada yer aldı. İlk 200'de ise 21 üniversiteyle Avrupa birincisi, 29 üniversitesi bulunan Endonezya'nın ardından dünya ikincisi oldu. İtalya 19 üniversiteyle Türkiye'yi takip etti.

12 SANATÇI ÇOCUKLAR İÇİN UMUDU SANATLA BÜYÜTÜYOR

Kanserli Çocuklara Umut Vakfı (KAÇUV), kanser tedavisi gören çocuklar ve ailelerinin tedavi sürecinde ihtiyaç duyduğu desteği güçlendirmek amacıyla Kadıköy Belediyesi iş birliğiyle "12 Renk, Binlerce Umut" sergisini düzenliyor. Altan Çelem, Aygün Tuğay, Bahri Genç, Devrim Erbil, Didem Ünlü, Gazi Sansoy, Gürbüz Doğan Ekşioğlu, Mahir Güven, Saim Erken, Selahattin Aydın, Serap Muratanoğlu Eyrenci ve Yalçın Gökçebağ'ın eserleriyle katkı sunduğu

"12 Renk, Binlerce Umut" sergisi, 15-31 Ekim tarihleri arasında Caddebostan Kültür Merkezi'nde sanatseverlerle buluşacak. Farklı sanat anlayışlarını çocuklar için ortak bir amaçta buluşturan sergide, eserler sanatseverlerle çocukların tedavi süreçlerine destek olma fırsatı arasında bir köprü kuracak. KAÇUV Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. İnci Yıldız, serginin sanatın birleştirici gücünü çocukların tedavi süreçlerine yönelik dayanışmayla buluşturduğunu belirtti.

MEKTEBİM'E GELSEN BAŞARIRSIN

✓ OKUL ÖNCESİ ✓ İLKOKUL ✓ ORTAOKUL ✓ LİSE

MEKTEBİM
KOLEJİ
Gelecek Benim

OZU RACING, FORMULA STUDENT TÜRKİYE 2026'DA İKİNCİ OLDU

Özyeğin Üniversitesi'nin öğrencileri tarafından kurulan resmi Formula Student takımı OzU Racing, kırtasiye sektörünün çatı kuruluşu Tüm Kırtasiyeciler Derneği (TÜKİD) sponsorluğunda yarıştığı Formula Student Türkiye 2026'yı başarılarla noktaladı. Bir yıl süren çalışma ve hazırlık sürecinin ardından teknik kontrolleri, gürültü ve fren testlerini başarıyla geçen aracı OR-26 ile dayanıklılık etabında piste çıkan takım, içten yanmalı araçların (CV) genel klasmanında yarışmayı ikinci sırada tamamladı. Takım bunun yanı sıra "Business Plan Presentation" kategorisinde birincilik, "Engineering Design" kategorisinde ikincilik ve "Cost & Manufacturing" kategorisinde ikincilik elde ederek genç mühendislerin yoğun çalışmasının yanı sıra takımın istikrarlı gelişim sürecini de ortaya koydu. OzU Racing'e verilen sponsorluk desteği ve takımın elde ettiği başarıları takip etmekten mutluluk duyduklarını ifade eden TÜKİD Yönetim Kurulu Başkanı Taha Keresteci, "Eğitim, mühendislik, inovasyon ve gelişimi destekleyen çalışmalar kapsamında genç yeteneklerin yanında olma yaklaşımımızı bundan sonra da sürdüreceğiz." dedi.

MUHTEMEL EĞİTİM SÜRESİ 2025 YILINDA 16,8 YIL OLDU

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayınlanan 'Muhtemel Eğitim Süresi 2025' raporuna göre, ilkokuldan en yüksek eğitim kademesine tamamlanana kadar geçen süre bir önceki yıla göre yüzde 2,4 azalarak 16,8 yıl oldu. Muhtemel Eğitim Süresi, eğitim hayatına başlayan bir bireyin, eğitimde geçirmesi beklenen toplam örgün eğitim süresini ifade ediyor. Birleşmiş Milletler tarafından Türkiye dâhil olmak üzere tüm ülkeler için hazırlanan bu gösterge, eğitim sistemindeki mevcut kayıt sayılarının ve eğitime katılım dinamiklerinin baz alınmasıyla öğrencilerin eğitimde kalma sürelerini yansıtıyor. TÜİK tarafından 2025 yılına ilişkin yayınlanan 'Muhtemel Eğitim Süresi' bültenine göre, Türkiye'de ilkokula başlama çağındaki bir bireyin en yüksek eğitim kademesine tamamlanana kadar eğitim hayatında geçirmesi muhtemel süre 2025 yılında 16,8 yıl oldu. İlkokul çağındaki bir bireyin ortaöğretimi tamamlanana kadar eğitimde geçirmesi muhtemel süre 11,9 yıl olarak gerçekleşti. İlkokula başlama çağındaki bir bireyin en yüksek eğitim kademesine tamamlanana kadar eğitim hayatında geçirmesi muhtemel süre bir önceki yıl 19,2 yıldı. Muhtemel eğitim süresi, erkeklerde 2024 yılına göre yüzde 2,5'lik azalış ile 16,3 yıl olurken, kadınlarda yüzde 2,4'lük azalış ile 17,2 yıl oldu.

SEV, "PROFICIENT STEM SCHOOL LABEL" SAHİBİ OLDU

Srken çocukluk eğitiminde STEM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) ve STEAM (Sanat entegreli) yaklaşımlarını bütüncül bir stratejiyle uygulayan Özel SEV Anaokulu, uluslararası alanda önemli bir başarıya imza attı. Avrupa genelindeki eğitim bakanlıklarının oluşturduğu European Schoolnet ağı çatısı altında yürütülen Scientix® girişimi kapsamında yapılan değerlendirmelerin sonucunda okul, «Proficient STEM School Label» ile ödüllendirildi. STEM School Label çerçevesinde "STEM Okulu stratejisine yönelik daha ileri düzey bir yaklaşım" olarak tanımlanan "Proficient" seviyesi; kurumların öğretim yöntemlerinden müfredat uygulamalarına, okul liderliğinden altyapı ve dış paydaş iş birliklerine kadar 7 temel alan ve 21 kriterdeki yetkinliğini belgelerken, okulun STEM eğitiminde

yerleşik ve sistematik bir yaklaşım geliştirdiğini gösteriyor. Çok aşamalı kanıt sunumları ve bağımsız STEM School Label koordinatörlerinin incelemeleriyle tamamlanan değerlendirme sürecinde, Özel SEV Anaokulu'nun geliştirdiği üç ayrı çalışma "Published" (Yayınlanan Kanıt) statüsü kazandı.

MEBİ 2026-2027 YKS VE LGS DENEME TAKVİMİ

Millî Eğitim Bakanlığı, öğrencilerin sınavlara hazırlık süreçlerini ücretsiz kaynaklarla desteklemek amacıyla MEBİ Bireysel Öğrenme Platformu üzerinden 2026-2027 eğitim öğretim yılı boyunca Türkiye geneli 12 YKS ve 10 LGS denemesi gerçekleştirecek. 2026-2027 eğitim öğretim yılı takvimine göre ilk YKS denemesi 21-27 Eylül 2026, ilk LGS denemesi ise 2-8 Kasım 2026 tarihleri arasında uygulanacak. Haziran 2027'ye kadar belirli aralıklarla devam edecek denemeler, öğrencilerin hazırlık süreçlerini düzenli olarak değerlendirmelerine imkân sunacak. Öğrenciler, Türkiye genelinden katılım sağlanan denemelerde mevcut durumlarını görebilecek, önceki sonuçlarıyla karşılaştırmalar yapabilecek ve çalışmalarında öncelik vermeleri gereken ders ve konuları belirleyebilecek.

YKS DENEME TAKVİMİ:

21 – 27 EYLÜL 2026, 12-18 EKİM 2026, 9-15 KASIM 2026, 14-20 ARALIK 2026, 11 – 17 OCAK 2027, 15-21 MART 2027, 12-18 NİSAN 2027, 10-16 MAYIS 2027, 17-23 MAYIS 2027, 31 MAYIS – 6 HAZİRAN 2027, 7 – 13 HAZİRAN 2027

LGS DENEME TAKVİMİ:

2 – 8 KASIM 2026, 2 – 8 ARALIK 2026, 2 – 8 OCAK 2027, 2 – 8 ŞUBAT 2027, 2 – 8 MART 2027, 2 – 8 NİSAN 2027, 19 – 25 NİSAN 2027, 2 – 8 MAYIS 2027, 24 – 30 MAYIS 2027, 2 – 8 HAZİRAN 2027

WORLD SCHOLAR'S CUP'TA ULUSLARARASI BAŞARI

Tarsus SEV Ortaokulu öğrencileri, İstanbul'da düzenlenen World Scholar's Cup Regional Round'un ardından Tayland'ın başkenti Bangkok'ta gerçekleştirilen Global Round 2026'da da önemli dereceler elde ederek Türkiye'yi başarıyla temsil etti. Bu yıl "Are We There Yet?" (Geldik mi?) temasıyla İstanbul'da düzenlenen Regional Round'a katılan üç öğrenci, bireysel ve takım performanslarıyla 2 altın ve 7 gümüş olmak üzere toplam 9 madalya kazanarak Global Round'a katılmaya hak kazandı. Tayland'ın başkenti Bangkok'ta gerçekleştirilen World Scholar's Cup Global Round 2026'da, 30 ülkeden 2 bin 200 öğrenci bir araya geldi. Tarsus SEV Ortaokulunu ve Türkiye'yi temsil eden öğrenciler; bilgi yarışmaları, münazara ve akademik yazma kategorilerinde sergiledikleri başarılı performansla bireysel ve takım dereceleri elde ederek toplam 4 madalyanın sahibi oldu.

GLOBAL ROUND 2026

GİRNE AMERİKAN ÜNİVERSİTESİ KURULUŞUDUR

GİRNE KOLEJİNDE GELECEK SENİNLE

ANAOKULU I İLKOKUL I ORTAOKUL I LİSE

GİRNE
KOLEJİ

© /girnekoleji

✕ /girne_koleji

www.girnekoleji.k12.tr

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

2025-2026 ÖRGÜN EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ AÇIKLANDI

"Millî Eğitim İstatistikleri: Örgün Eğitim 2025-2026" yayımlandı. İstatistiklere göre, 2025-2026 eğitim öğretim yılında Türkiye'de 17 milyon 704 bin 308 öğrenci örgün eğitim alırken, toplam öğretmen sayısı 1 milyon 211 bin 799'a, derslik sayısı ise 769 bin 933'e ulaştı.

Yayımlanan istatistiklere göre, 2025-2026 eğitim öğretim yılında Türkiye'de okul

öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde toplam 17 milyon 704 bin 308 öğrenci örgün eğitim aldı. Bu öğrencilerin 9 milyon 89 bin 93'ü erkek, 8 milyon 615 bin 215'i kız.

Öğrencilerin 15 milyon 167 bin 794'ü resmî, 1 milyon 485 bin 21'i özel, 1 milyon 51 bin 493'ü ise açık öğretim kurumlarında eğitim gördü.

Örgün eğitimdeki öğrencilerin 1 milyon 739 bin 723'ü okul öncesi eğitim, 5 milyon 408 bin 899'u ilkökul, 5 milyon 307 bin 934'ü ortaokul ve 5 milyon 247 bin 752'si ortaöğretimde yer aldı.

Ortaöğretimdeki 5 milyon 247 bin 752 öğrencinin 3 milyon 46 bin 666'u genel ortaöğretimde, 1 milyon 736 bin 473'ü mesleki ve teknik

ortaöğretimde, 464 bin 613'ü de Anadolu imam hatip liselerinde eğitim aldı.

ÖĞRETMEN SAYISI 1 MİLYON 200 BİNİ AŞTI

2025-2026 eğitim öğretim yılında örgün eğitim kurumlarında çalışan öğretmen sayısı 1 milyon 170 bin 320 oldu. Bu sayıya yaygın eğitim kurumlarında ve diğer birimlerde çalışan 41 bin 479 öğretmen de eklendiğinde toplam öğretmen sayısı 1 milyon 211 bin 799'a ulaştı. Bu öğretmenlerin 1 milyon 67 bin 218'i resmî okullarda/kurumlarda, 144 bin 581'i özel okullarda/kurumlarda görev yaptı.

DERSLİK SAYISI, 16 BİNDEN FAZLA ARTTI

Örgün eğitimde, 2025-2026 eğitim öğretim yılında 59 bin 914'ü resmî okul, 15 bin 94'ü özel okul ve 4'ü açık öğretim okulu olmak üzere toplam 75 bin 12 okul hizmet verdi. Bu okulların 18 bin 636'sı okul öncesi eğitim, 25 bini ilkökul, 18 bin 977'si ortaokul ve 12 bin 399'u da ortaöğretim kademesinde yer aldı.

Resmî okullarda 631 bin 736, özel okullarda 138 bin 197 olmak üzere örgün eğitimde toplam 769 bin 933 derslik kullanıldı.

Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ilkökullarda 17 olarak gerçekleşti. Bu sayı ortaokullarda 13, ortaöğretimde 12 oldu. Derslik başına düşen öğrenci sayısı ise ilkökulda 19, ortaokulda 25, ortaöğretimde 21.

OKULLAŞMA ORANLARI

2025-2026 eğitim öğretim yılında okullaşma oranları 5 yaşta yüzde 84,14, ilkökul yaş grubunda (6-9 yaş) yüzde 98,46, ortaokul yaş grubunda (10-13

yaş) yüzde 98,16 olarak gerçekleşti. Ortaöğretim yaş grubunda (14-17 yaş) ise yüzde 87,09'a yükseldi.

Bu verilere ve yakın zamanda yayımlanan "Bir Bakışta Eğitim 2025" raporuna göre, Türkiye 6-14 yaş grubunda çağ nüfusunun tamamına yakınına içeren okullaşma oranıyla OECD ortalamasıyla benzerlik gösteriyor.

2024-2025 eğitim öğretim yılından 2025-2026 eğitim öğretim yılında, örgün ortaöğretimde mesleki ve teknik eğitimin payı yüzde 37,56'dan yüzde 39,51'e yükseldi. Aynı dönemde mesleki açık öğretim dâhil mesleki ve teknik ortaöğretim öğrenci sayısı ise 1 milyon 681 bin 100'den 1 milyon 736 bin 473'e çıktı.

Burs alan öğrenci sayısı 2025-2026 eğitim öğretim yılında bir önceki yıla göre artış göstererek 345 bin 112'ye ulaştı. İlk ve ortaöğretimde taşıma yoluyla eğitime erişim hizmetinden faydalanan toplam öğrenci sayısı 765 bin 728 olurken bu sayı, özel eğitimde 136 bin 12'den 150 bin 405'e yükseldi.

Ayrıca, 2 bin 852 pansiyonda yaklaşık yarım milyon öğrenciye barınma imkânı sunulması, Millî Eğitim Bakanlığının eğitimde kapsayıcılığı, erişilebilirliği ve fırsat eşitliğini güçlendirmeye yönelik çalışmalarının somut göstergeleri arasında yer aldı.

Her Şey Çocuklar için

ORGANİK

ESTETİK

DAYANIKLI

Geleceğimizin güvencesi olan çocuklarımızın ve gençlerimizin eğitim hayatlarında önemli bir parça olan okul kıyafetleri ihtiyaçlarına modern, kaliteli ve geniş seçenekler sunmak, temel kurumsal önceliğimizdir.

0850 490 23 23

www.rynokulkiyafetleri.com

Ryn®

1996

OKUL KİYAFETLERİ

Türkiye dünya üniversite sıralamasında üçüncü sıraya yükseldi

- » Times Higher Education 2027 Dünya Üniversite Sıralaması'nda Türkiye 124 üniversiteyle dünya üçüncüsü oldu.
- » Dünyada ilk 500'e 4, ilk 1000'e 13 Türk üniversitesi girmeyi başardı
- » Türkiye'den sıralamaya giren üniversiteler arasında en yüksek dereceyi ODTÜ ve Koç Üniversitesi elde etti.

Times Higher Education (THE) 2027 Dünya Üniversite Sıralaması'nda Türkiye, sıralamaya giren üniversite sayısında dünyada üçüncü sıraya yükseldi.

Dünya genelinde 118 ülkeden toplam 2297 yükseköğretim kurumunun değerlendirildiği sıralamada Türkiye'den 124 üniversite yer aldı. Geçen yıl 109 üniversiteyle sıralamada temsil edilen Türkiye, bu yıl 15 üniversitenin daha listeye girmesiyle ABD ve Hindistan'ın ardından dünyada üçüncü sıraya çıktı.

Türkiye'den Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Koç Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi dünyanın ilk 500 üniversitesi arasında yer aldı. Toplam 13 Türk üniversitesi ise ilk 1000'e girdi.

Türkiye'den sıralamaya giren üniversiteler arasında en yüksek dereceyi ODTÜ ve Koç Üniversitesi elde etti. İki üniversite de dünya sıralamasında 326-350 bandında yer aldı. Sabancı Üniversitesi 376-400 bandında, Boğaziçi Üniversitesi ise 401-450 bandına girerek dünyanın ilk 500 üniversitesi arasındaki yerini aldı.

Bilkent Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ), 651-700 bandında yer alırken, Abdullah Gül Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, İstinye Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi ve

TÜRKİYE DÜNYA ÜNİVERSİTE SIRALAMASINDA ÜÇÜNCÜ SIRAYA YÜKSELDİ

"Türk yükseköğretiminin uluslararası görünürlüğü ve temsil gücü artmaya devam ediyor"

"Hedefimiz en az iki devlet ve iki vakıf üniversitemizle ilk 100'de yer almak"

Dünyada

İlk 500'e 4
İlk 1000'e 13
Türk üniversitesi girmeyi başardı

İLK 500'E GİREN ÜNİVERSİTELERİMİZ

- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- Koç Üniversitesi
- Sabancı Üniversitesi
- Boğaziçi Üniversitesi

Yıldız Teknik Üniversitesi, 801-1000 bandında kendilerine yer bularak ilk 1000'e girmeyi başaran diğer üniversiteler oldu.

Yükseköğretim Kurulu Başkanı Erol Özvar, sonuçlara ilişkin yaptığı değerlendirmede Türkiye'nin sıralamada 124 üniversiteyle dünya üçüncülüğüne yükselmesinin, Türk yükseköğretiminin uluslararası alandaki görünürlüğünün ve temsil gücünün ulaştığı noktayı göstermesi bakımından önemli olduğunu belirtti. Özvar, "Küresel rekabetteki yükselişimiz sürüyor. Türk yükseköğretiminin dünyadaki ağırlığını artırmaya devam edeceğiz. Hedefimiz en az iki devlet ve iki vakıf üniversitemizle ilk 100'de yer almak" ifadelerini kullandı. Özvar,

"Bir yıl içinde sıralamada yer alan üniversite sayımızın 109'dan 124'e çıkmasını değerli buluyoruz. Bundan sonraki önceliğimiz, bu geniş temsili üniversitelerimizin sıralamalardaki konumlarını daha yukarı taşıyan güçlü bir akademik performansla desteklemektir." dedi. Üniversitelerin uluslararası sıralamalardaki yerini yalnızca sayısal bir gösterge olarak görmediklerini vurgulayan Özvar, "Üniversitelerimizin bilimsel üretim gücünü, nitelikli araştırma kapasitesini ve dünyaya yaptığı akademik katkısı sürekli artırmak istiyoruz. Daha fazla üniversitemizin dünyanın önde gelen yükseköğretim kurumları arasında yer alması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz." ifadelerini kullandı.

DOĞRU CEVAP KAZANDIRIR!

- ✓ Ara sınıflarda eksik kapatma ve güçlü temel oluşturma
- ✓ Kişiyeye özel takip sistemiyle sürekli gelişim
- ✓ LGS ve YKS'ye planlı, disiplinli hazırlık
- ✓ Uzman kadro ile birebir akademik yönlendirme
- ✓ Düzenli ölçme-değerlendirme ile net artışı
- ✓ Sürdürülebilir başarı odaklı eğitim modeli

Son dönemde bazı okullarda yaşanan şiddet olaylarıyla ilgili öğrencilere ve ailelerine geçmiş olsun dileğinde bulunan Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, “Genel anlamda içinde yaşadığımız dünyada bu tür konular dünyanın her tarafında yaygınlaşmaya başladı. Dünyada salgın hâlinde yürüyen bir süreç var. Bu sürecin bitmesi için toplumsal olarak hep birlikte mücadele etmemiz gerekiyor.” dedi.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN

Toplumsal olarak hep birlikte mücadele etmemiz gerekiyor

Küresel anlamda ilerleyen şiddet algısıyla ilgili, okullarda çocuklara temel hak ve hürriyetlerin, birlikte yaşama kararlılığı ve yöntemlerinin, başkasının hakkına saygı duymanın öğretilmesi gerektiğini ifade eden Tekin, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin odağında bunun olduğunu vurguladı. Tekin, “Genel anlamda şiddet dâhil temel hak ve hürriyetlerin ihlaliyle ilgili bütün konuları müfredatın içinde değerlendirdik.” ifadesini kullandı.

Öncelikle çocuklara, insana insan olmasından kaynaklanan insanca bir yaşam alanını sunabilecekleri temel saygı konseptini kazandırmaları gerektiğini vurgulayan Tekin, “Şu an çocuklarımız üzerinde belirleyici olan şey ne aile ne okul... Maalesef, sosyal medya. Çocuklarımızın karakter inşasında sosyal medya çok dominant. Bütün dünyada böyle.” diye konuştu.

EBEVEYNLER SÜRECE DÂHİL OLMALI

Akran zorbalığına yönelik yaptıkları araştırmalara göre, çocukların yüzde 80'e yakınının bu şiddete sosyal medya platformları üzerinden maruz kaldığını

aktaran Tekin, şiddetin büyük oranda beslendiği yerlerin bu mecralar olduğunu dile getirdi.

Okullarda güvenlik ve eğitim anlamında üzerlerine düşeni yaptıklarını vurgulayan Tekin, “Fakat daha büyük tehlike şurada: Çocuklarımız dört duvar arasında, odasında ya da telefonuyla baş başa kaldığı zaman acaba onun karakter inşasında, davranışlarında, hayata bakışında kim ve hangi değerler ön plana çıkıyor? Hangimiz çocuklarımızın sosyal medyadaki ilişkileri üzerinden veya oyun siteleri üzerindeki mesajlaşmaları, yazışmaları üzerinden çocuklarımıza uyarılarda bulunuyoruz?” değerlendirmesini yaptı. Bakan Tekin, açıklamasına şöyle devam etti: “Bu maalesef salgın bir hastalık hâlini aldı. Bununla mücadelede, polisiye tedbirler bu iş için yeterli değil. Biz okullarımızda silahlı ve silahsız güvenlik görevlisi dâhil bir sürü tedbir aldık. Kamera kayıtları, hareketli kameralar, acil durum uyarı sistemleri benzeri fakat tek başına okullarda alacağımız tedbirler yeterli değil. Bunu başka

alanlarda, başka paydaşlarla birlikte de yapmamız lazım. Bu paydaşlarımızdan en önemlisi aileler.”

Tekin, aileleri eğitim süreçlerine dâhil etmek amacıyla iyi aile iletişimi, aile ilişkileri gibi konuları kapsayan “Ebeveyn Okulu” programını başlattıklarını anımsatarak, bu yıl ilkokul ve ortaokullara çocuğu yeni başlayan velilere bu eğitimi almayı zorunlu hâle getirdiklerini söyledi.

Çocuğun akademik başarısının da iyileşmesi için öğretmenlerle ve okulla nasıl doğru iletişime girileceği, neler yapılması gerektiği, okulun veliden beklentisi ve güvenlikle ilgili konuların da eğitimlere eklendiğini belirten Tekin, “İlkokul birinci sınıfa yeni başlayan bir öğrenci, evinde babasının silahına erişip, o silahı çantasına koyup okula götürebiliyorsa, burada ebeveynlerin bu sürecin içine biraz daha yakın dâhil olması lazım.” diye konuştu.

TBMM'DE BİR SÜREÇ BAŞLAYACAK

Tekin, teknoloji şirketlerinin de sorumluluk alması ve aile-çocuk filtrelerinin devreye girmesi gerektiğini

vurgulayarak, “Firmalarla biz bu anlamda iletişime geçmek istiyoruz. Türkiye’deki ekiplerle, arkadaşlarımız iletişim haindeler. Bunu çözecek şeyi yapalım.” dedi. Toplumun diğer kesimlerinin de bu konularda özendirici ifadelerden kaçınması gerektiğinin altını çizen Tekin, eleştirilerin sağduyulu biçimde yapılmasını istedi. Bakanlık ve hükümet olarak gereken tedbirleri aldıklarını dile getiren Tekin, sözlerini şöyle sürdürdü: “Herkesin üzerine bir sorumluluk düştüğünü fark etmemiz lazım. Biz öğretmen arkadaşlarımıza bu konuda uyarılarda bulunuyoruz. Gördüğünüz anomali durumlarını mutlaka ilgili yerlere paylaşın. Mevzuattan kaynaklanan bazı sorunlar var. Bunların birçoğu kişisel veri kapsamında değerlendirildiği için ilgili kamusal otoritelere ulaştırılmasında hukuki sorunlar vardı. Onların çözümü için TBMM’de bir süreç başlayacak. Kapsamlı bir şekilde bu mücadeleyi yürütmemiz lazım. Biz şu an itibarıyla herkesin aklına gelebilecek, ‘Okullarda şu tedbirler de alınmalı.’ dediğimiz tedbirleri okullarımızda aldık.” Tekin, her okulu alınması gereken güvenlik tedbirleri açısından kategorize ettiklerini anımsatarak, son dönemde yedi bakanlıkla yaptıkları çalışmalarda bu tedbirleri artırdıklarını bildirdi.

COP31 'DE EĞİTİM VE GENÇLİK ÇALIŞMALARI DÜNYA GÜNDEMİNE TAŞINACAK

Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye’nin ev sahipliğinde 9-20 Kasım 2026 tarihleri arasında Antalya’da düzenlenecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 31. Taraflar Konferansı’nda (COP31), “Gençlik ve Eğitim” teması kapsamında yürüttüğü çalışmalarla, eğitimin iklim değişikliğiyle mücadele ve uyumdaki rolünü uluslararası gündeme taşıyacak. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi’ne (BMİDÇS) taraf ülkelerin her yıl bir araya geldiği en üst karar organı olan COP31, 9-20 Kasım tarihleri arasında Antalya’da gerçekleşecek. MEB, COP31 sürecinde iklim değişikliğine dayanıklı eğitim sistemlerinin geliştirilmesi, öğretmenlerin güçlendirilmesi, iklim okuryazarlığı ve yeşil becerilerin yaygınlaştırılmasının yanı sıra çocuk ve gençlerin iklim eyleminde aktif rol üstlenmesine odaklanacak. COP31’in Mavi Bölge’inde, Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’in katılımıyla UNESCO ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) iş birliğinde yüksek düzeyli oturumlar düzenlenmesi planlanıyor. Oturumlarda, eğitimin iklim değişikliğiyle mücadele ve uyumdaki stratejik rolü, ülkelerin iyi uygulamaları, öğretmen ve gençlerin bu süreçteki katkıları ile uluslararası işbirliği imkânları değerlendirilecek. Ayrıca Bakanlığın Türkiye Yüzyıl Maarif Modeli ve “Yeşil Vatan Benim Okulum, Geleceğe Çare” başta olmak üzere eğitim alanında yürüttüğü çalışmalar da uluslararası paydaşlarla paylaşılacak.

TÜRKİYE İKLİM OKULU

COP31’in Yeşil Bölge’inde kurulması planlanan “Türkiye İklim Okulu”; öğrencileri, öğretmenleri, uzmanları ve uluslararası eğitim paydaşlarını bir araya getiren bir buluşma ve deneyim alanı olacak. “Türkiye İklim Okulu”nun programının oluşturulması için farklı kurum ve kuruluşların katkı ve iş birliği önerileri de alınacak. Bu doğrultuda kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve araştırma merkezleri, özel öğretim kurumları, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, özel sektör kuruluşları ve meslek kuruluşları, programda değerlendirilmek üzere etkinlik, paydaşlık ve organizasyonel katkı önerilerini sunabilecek. Başvurular kapsamında iklim eğitimi ve sürdürülebilirlik alanındaki iyi uygulama ve projelerin tanıtılmasına; konferans, panel ve söyleşiler gerçekleştirilmesi ve Bakanlık veya diğer paydaşlarla ortak etkinlikler düzenlenmesine yönelik öneriler 20 Ekim’e kadar iletilebilecek.

‘SİZLER YURT DIŞINA AYNI ZAMANDA TÜRKİYE ELÇİSİ OLARAK GÖNDERİYORUZ

Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğünce Yıldız Teknik Üniversitesi Davutpaşa Yerleşkesi’nde düzenlenen “1416 Bursları Uyum ve Vizyon Programı”na katılan Bakan Tekin, Türkiye’de yurt dışı tecrübesiyle ilgili sürecin uzun bir geçmişe dayandığını söyledi. Türkiye’nin etrafındaki ülkelerle iyi ilişkiler geliştirebilmesi için öncelikle bu ülkelerin ekonomik, sosyolojik ve siyasi yapılarını başkasının gözüyle değil, kendi gözleriyle gören kişilerle ihtiyaç duyduğunu belirten Tekin, 1416 burslarını yeniden vesayetçi bir yapının elinden kurtardıklarını; kurumsal, teknik altyapısını ve özlük haklarını revize ettiklerini anlattı. Bursiyerler için “Uyum ve Vizyon Programı” kapsamında oryantasyon eğitimi verdiklerini anlatan Tekin, şöyle konuştu: “Çünkü sizi yurt dışına sadece akademik eğitimlerinizi

başarılı bir şekilde yapasınız diye göndermiyoruz. Biz sizi yurt dışına aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti elçisi olarak gönderiyoruz. Gittiğiniz her ortamda, bulunduğunuz her ortamda bizim millî birliğimiz, beraberliğimiz, ülkemizin geleceği için örnek bir kişilik olmanızı istiyoruz. Bizim dünyaya barışla, adaletle, toplumsal huzurla örnek olmuş, bilimsel bilgi üretimiyle örnek olmuş bir geleneğimiz varken, gittiğiniz ülkelerde anlamsız bir hayranlık içinde olmanızı asla istemiyoruz. Gittiğiniz yerlerde evet, oradaki yenilikleri göreceksiniz, takip edeceksiniz ama döndüğünüzde bu ülkenin binlerce yıllık geçmişine ve ilanîhaye devam edecek geleceğine hizmet edeceksiniz. Bunun için sizi yetiştirmek istiyoruz. Bunu yapmanızı istiyoruz, bunu görmeyi istiyoruz. İnşallah, bunu yapacaksınız, biz sizlere güveniyoruz.”

**YÖK Başkanı
EROL ÖZVAR**

BEŞ YILDA 3 BİN GENÇ ARAŞTIRMACI YETİŞTİRECEĞİZ

- » Üniversitelerimiz Terörsüz Türkiye hedefini bilimsel zeminde ele alacak.
- » Türkiye'nin bilimsel üretim ve araştırma kapasitesindeki yükselişini daha ileri taşıyacağız.
- » Öğrenciler artık üretimin içinde eğitim alacak.
- » Stratejik teknoloji alanlarında beş yılda 3 bin genç araştırmacı yetiştireceğiz.

2026-2027 Yükseköğretim Akademik Yılı Açılış Töreni, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde gerçekleştirildi. Türkiye'nin 208 üniversitesini bir araya getiren törene devlet erkânı, bakanlar, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, rektörler, akademisyenler ve öğrenciler katıldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın ardından Harran Üniversitesi Vox Humanis Çoksesli Koro Topluluğu tarafından Türk müziği dinletisi gerçekleştirildi. Ağustos ayında İsveç'te düzenlenen Dünya Koro Oyunları'nda kendi kategorisinde Dr. Öğretim Üyesi Fırat Altun şeflinde dünya birinciliği elde eden koronun seslendirdiği ilk eser Gazze'de yarım kalan çocuklukların anısına adandı. Türk yükseköğretimimin gelişimini ve gelecek vizyonunu anlatan tanıtım filmi gösteriminin ardından Yükseköğretim Kurulu Başkanı Erol Özvar açılış konuşmasını yaptı.

İLK DERS: TERÖRSÜZ TÜRKİYE

Özvar, yükseköğretim camiasının “Terörsüz Türkiye” hedefini ülkenin huzur ve güvenliğini pekiştirecek, millî birlik ve kardeşliği güçlendirecek

önemli bir hedef olarak gördüğünü belirtti. Üniversitelerin bilimsel bilgi birikimi, araştırma kapasitesi ve akademik tecrübesiyle bu sürece katkı sunacağını vurgulayan Özvar, tüm üniversiteleri konuyu farklı boyutlarıyla bilimsel zeminde ele almaya davet etti. Özvar, "Üniversitelerimiz 2026-2027 akademik yılı açılış törenlerinde ve ilk derslerde bu konuyu ele alacaktır." dedi. Üniversitelerde araştırmalar, konferanslar, paneller ve çalıştaylar düzenleneceğini belirten Özvar, bu çalışmaların gençlerin ve toplumun farkındalığını artıracığına, millî birlik ve beraberliğin güçlenmesine katkı sağlayacağına inandığını ifade etti.

Gazze'de yükseköğretimin karşı karşıya kaldığı yıkıma da değinen Özvar, Türkiye'nin Filistinli öğrencilerin

ve akademisyenlerin eğitim ve bilim hayatlarını sürdürebilmeleri için yürüttüğü çalışmaları anlattı. Filistinli öğrencilerin öğrenim ücretinden muaf olarak Türkiye'de eğitim görmelerinin sağlandığını, Filistinli akademisyenlere üniversitelerin kapılarının açıldığını hatırlatan Özvar, Gazze'de tıpta uzmanlık eğitimi alma imkânı bulamayan hekimlerin eğitimlerini Türkiye'de sürdürebilmelerini sağlayacak düzenlemelerin de hayata geçirildiğini belirtti. Özvar, bütün bu çalışmaları Türkiye ile Filistin halkları arasındaki tarihsel kardeşlik hukukunun bir gereği olarak gördüklerini belirterek, Türk yükseköğretim camiasının Gazze'nin ve Filistin halkının haklı davasına bundan sonra da en güçlü şekilde destek vereceğini ifade etti.

BİLİMSSEL ÜRETİMDE NİTELİK YÜKSELİYOR

Türk yükseköğretiminin son 24 yılda kapasite ve nitelik bakımından büyük bir gelişme gösterdiğini belirten Özvar, her ilde en az bir üniversitenin faaliyete geçmesiyle yükseköğretime erişimin ülke geneline yayıldığını söyledi. Bugün 208 üniversite, yaklaşık 6,3 milyon öğrenci ve 190 bine yaklaşan akademik personelle dünyanın en büyük yükseköğretim sistemlerinden birine sahip olduğunu ifade eden Özvar, ilerlemenin yalnızca sayısal büyümeyle sınırlı kalmadığını; akademik kapasite, bilimsel üretim ve araştırma performansında da önemli bir atılım gerçekleştiğini vurguladı.

Türkiye'nin makale ve derleme türündeki yayın sayısında 213 ülke arasında 2002'de 29'uncu sıradayken bugün 15'inci sıraya yükseldiğini bildiren Özvar, bilimsel yayınlarda nitelik göstergelerinin de önemli ölçüde geliştiğini kaydetti. Q1 ve Q2 kategorisindeki dergilerde yayımlanan çalışmaların toplam yayınlar içindeki payının 2019'da yaklaşık yüzde 34 iken 2025'te yüzde 58'in üzerine çıktığını belirten Özvar, araştırma üniversitelerinde bu oranın yüzde 79'a ulaştığını ve OECD ortalamasının yakalandığını söyledi.

Uluslararası üniversite sıralamalarında 6 Türk üniversitesinin ilk 500'e, bunlardan ikisinin ilk 300'e girdiğini hatırlatan Özvar, en az iki üniversitenin dünyanın ilk 100 üniversitesi arasına girmesini hedeflediklerini ifade etti. Türkiye'nin 2027 yılına ilişkin uluslararası bir sıralamada 118 ülkeden 2 bin 297 üniversite arasında 124 üniversiteyle temsil edildiğini ve dünyada en fazla üniversiteyle temsil edilen üçüncü ülke olduğunu belirten Özvar, üniversitelerin küresel görünürlüğünün güçlenmeye devam ettiğini kaydetti.

MESLEKİ EĞİTİM 7 İLDE BAŞLADI

Bilimsel bilginin teknolojiye ve yeniliğe dönüştürülmesinde de önemli ilerleme sağlandığını vurgulayan Özvar, üniversite kaynaklı patent ve faydalı model başvurularının 2022'de bin 298 iken 2025'te 2 bin 352'ye çıktığını, tescil sayısının ise 900'e ulaştığını bildirdi. Özvar, bilimsel

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN: YÜKSEKÖĞRETİM ALANINDA DEVRİM NİTELİĞİNDE ADIMLAR ATTIK

Cumhurbaşkanı Erdoğan, devlet olarak eğitime yaptıkları her yatırımı esasında insana ve geleceğe yapılmış bir yatırım olarak gördüklerini dile getirdi. Son 24 yılda münhasıran yükseköğretim alanında devrim niteliğinde adımlar attıklarını vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şu değerlendirmelerde bulundu: “Göreve geldiğimizde 76 olan üniversite sayımızı 208’e, yurt sayımızı 190’dan 877’ye, yatak kapasitemizi ise 182 binden 1 milyona çıkardık. Bazıları bunu sığ ve art niyetli bir yaklaşımla ele almakta ısrar ediyor. Oysa biz yükseköğretime erişim fırsatı açısından bu kazanımı son derece kıymetli buluyoruz. Batı’da çoğu üniversite ciddi ücretler karşılığında eğitim verirken dahası öğrenciler ödemesi uzun yıllar süren ağır bir borç yüküyle meslek hayatına başlamak zorunda kalırken ülkemizde çok farklı bir manzara hâkim. Son derece nitelikli bir yükseköğretim sürecini Anadolu’nun dört bir yanına ulaştırdık. Hangi gelir grubundan olursa olsun, bu ülkenin evlatları bulundukları şehirlerde eğitim alabilsin diye devletimizin imkanlarını seferber ettik. Cumhurbaşkanı Erdoğan, geçmişte üniversitelerin öncelikli amacının eldeki bilginin aktarılması olduğunu belirtti. 19’uncu asırdan itibaren mevcut bilginin öğretilmesine ilave olarak araştırma faaliyetlerinin de ağırlık kazanmaya başladığını anımsatan Cumhurbaşkanı

Erdoğan, üniversitelerin bilginin sadece öğretildiği değil aynı zamanda üretildiği araştırma kurumları hâline geldiğini söyledi. Devam eden süreçte ise bunlara “üçüncü misyon” olarak adlandırılan ekonomik ve toplumsal katkının da eklendiğini vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: “Kısacası bugünün üniversiteleri var olan bilgiyi öğrencilere aktaran, araştırma faaliyetleriyle yeni bilgilere ulaşan, ulaştığı bu bilgileri de toplumla paylaşan, meselelerin çözümüne katkı sunan kurumlardır. Bizim de üniversitemizimizin özellikle kendilerinden beklentimiz tam olarak bunlardır. Ancak bilhassa yapay zekâ teknolojisindeki baş döndürücü gelişmeler, üniversitemiz için bazı alanlarda sinayıcı bir hâl almıştır. Her şeyden önce bilgiye erişim hiç olmadığı kadar kolaylaşmıştır. Kaynağa ve bilgiye yapay zekâ modelleri üzerinden ulaşmak, araştırma sürecinde sarf edilen emeği de büyük oranda devre dışı bırakmıştır. Şu gerçeği en iyi sizler biliyorsunuz. Bilgiyi karşılaştırmalı olarak ele almanın, onu sorgulamanın, diğer kaynaklar üzerinden rasyonel bir değerlendirmeye tabi tutmanın önemi giderek azalıyor. Kaynağa giden yollar kısalırken araştırma sürecinde sarf edilen eforun kıymeti, bereketi, getirisi de maalesef unutuluyor. Oysa akademide yolda olmak kimi zaman menzile ulaşmaktan daha faydalıdır.”

üretim ve araştırma faaliyetlerinde gösterdikleri gayret ve özveriyle, elde ettikleri başarılarla Türk yükseköğretiminin gelişmesine katkı sunan tüm akademisyenlere teşekkür etti. Mesleki eğitimde stratejik bir dönüşüm sürecine girdiklerini belirten Özvar, bu dönüşümün merkezine “İşletmede Mesleki Eğitim” modelinin yerleştirildiğini söyledi. Öğrencilerin bilgi ve becerilerini doğrudan üretim ve çalışma hayatı içinde geliştirmelerini sağlayan modellerle ön lisans ve lisans programlarında en az bir yarıyılık yapılandırılmış uygulama dönemi oluşturulduğunu ifade eden Özvar,

ilk aşamada yedi ilde başlatılan pilot uygulamanın yaklaşık 120 bin öğrencinin öğrenim gördüğü 185 mesleki ön lisans programını kapsadığını bildirdi. Özvar, 2018 yılında başlatılan “Organize Sanayi Bölgesi Meslek Yüksekokulları Projesi”nin de güçlendirilerek sürdürüldüğünü kaydetti.

550 GENÇ ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ

Üniversitelerin son dönemde büyük bir atılım gerçekleştirdiği alanların başında yapay zekâ ve dijital teknolojilerin geldiğini belirten

Özvar, son üç yılda yapay zekâ, siber güvenlik, tarım ve sağlıkta dijitalleşme ile yeşil dönüşüm başta olmak üzere yaklaşık 80 farklı yeni program açıldığını söyledi. Bu alanlardaki yeni nesil programların toplam sayısının 160 üniversitede 724'e ulaştığını bildirdi. Türkiye'nin stratejik teknoloji alanlarında ihtiyaç duyduğu araştırmacıları yetiştirmek amacıyla “Türkiye Stratejik Teknoloji İnsan Kaynağı Programı”nın başlatıldığını belirten Özvar, programın ilk yılında 550 gencin araştırma üniversitelerinde araştırma görevlisi olarak istihdam edileceğini açıkladı. Özvar, beş yıl içinde toplam 3 bin genç araştırmacı yetiştirileceğini söyledi.

ULUSLARARASILAŞMASINDA YENİ AŞAMA

Türk yükseköğretiminin uluslararasılaşmasında yeni bir aşamaya geçildiğini belirten Özvar, üniversitelerin akademik birikiminin ortak üniversiteler, yurt dışındaki programlar, öğrenci ve akademisyen hareketliliği ile araştırma iş birlikleri aracılığıyla dünyayla buluşturulduğunu söyledi. Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-

2026 YÜKSEKÖĞRETİM KURULU ÜSTÜN BAŞARI ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU

Törende üniversitelerdeki bilimsel araştırmaları, ilmi çalışmaları, projeleri, tezleri ve topluma hizmet faaliyetlerini teşvik etmek amacıyla verilen 2026 Yükseköğretim Kurulu Üstün Başarı Ödülleri sahiplerine takdim edildi. Ödüller “Yılın Doktora Tezi”, “Kurumsal Ödüller” ve “Özel Ödüller” olmak üzere üç ana başlık altında 20 kategoride verildi. Yılın Doktora Tezi Ödülleri'nde hoca-talebe ilişkisinin önemine dikkat çekmek amacıyla doktora öğrencileri ile tez danışmanları birlikte ödüllendirildi. Kurumsal ödüllerde Erciyes Üniversitesi “Dijital Dönüşüm ve Veriye Dayalı Yönetim”, Özyeğin Üniversitesi “Girişimci ve Yenilikçi Üniversite”,

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi “Kalite Odaklılık”, Koç Üniversitesi “Toplumsal Sorumluluk”, Bursa Uludağ Üniversitesi “Uluslararasılaşma”, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi “Üniversite-İş Dünyası İş Birliği”, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ise “Yerel Kalkınmaya Katkı” ödülüne layık görüldü. Özel Ödüllerde Bilim Diplomasisi kategorisinde Prof. Dr. Fatma Öztürk, Millî Yenilik kategorisinde Prof. Dr. Hilmi Volkan Demir, İlme ve Talebeye Hizmet kategorisinde ise Prof. Dr. Sadettin Ökten ödül aldı.

Kazak Üniversitesi ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinin köklü birikimine son yıllarda Bakü'deki Türkiye-Azerbaycan Üniversitesi ile Taşkent'teki Uluslararası Türk Devletleri Üniversitesinin eklendiğini hatırlatan Özvar, uluslararası iş birliklerinin Türk dünyasıyla sınırlı olmadığını vurguladı. Balkanlardan Afrika'ya, İslam dünyasından Asya ve Avrupa'ya uzanan geniş bir coğrafyada ortak üniversite, ortak diploma, hareketlilik ve araştırma programları geliştirildiğini belirten Özvar, Türkiye'nin bilim diplomasisinin güçlendirildiğini ifade etti.

208 ÜNİVERSİTE COP31 İÇİN HAREKETE GEÇTİ

Türkiye'nin COP31 Dönem Başkanlığı ve Antalya'da ev sahipliği yapacağı konferansa üniversitelerin de güçlü katkı sunacağını belirten Özvar, Yükseköğretim Kurulunun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile yakın iş birliği içinde 208 üniversitenin COP31'e katkısını koordine ettiğini söyledi. Özvar, üniversitelerin bilimsel birikiminin iklim politikalarına ve uygulanabilir çözümlere daha güçlü biçimde

DİJİTAL YÜKSEKÖĞRETİM PLATFORMU GELİYOR
Yükseköğretimde dijital dönüşüm çalışmalarına ilişkin de bilgi veren Özvar, geçtiğimiz yıl başlatılan "Veri Analizi Okulu"na yaklaşık 30 bin kişinin aktif olarak katıldığını belirtti. Bu tecrübenin yeni modüller ve "Sürdürülebilirlik Okulu" ile geliştirilerek "Dijital Yükseköğretim Platformu"na dönüştürülmesinin hedeflendiğini bildirdi. Öğrenme imkânlarını sınıfın ve kampüsün ötesine taşıyan mikro yeterliliklere ilişkin usul ve esasların yayımlandığını hatırlatan Özvar, öğrencilerin farklı öğrenme ortamlarında kazandıkları bilgi ve becerilerin akademik olarak tanınmasının önünün açıldığını söyledi.

yansıtılmasının hedeflendiğini kaydetti. Özvar, üniversitelerin bundan sonra da yalnızca Türkiye'nin değil, dünyanın karşı karşıya bulunduğu sorunlara ve ihtiyaçlara duyarlı; çözüm üreten, bilgi ve değer ortaya koyan kurumlar olmaya devam edeceğini belirterek, "Bilimsel üretimleri, yetiştirdikleri nitelikli insan kaynağı ve topluma sundukları katkıyla bir taraftan insanlığın ortak geleceğine hizmet ederken diğer taraftan Türkiye'nin iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına daha güçlü katkılar sunacaklardır." dedi.

AY KEŞİF ROBOTU CHERİ

Konuşmaların ardından Yükseköğretim Kurulu Başkanı Erol Özvar, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a Orta Doğu Teknik Üniversitesi tarafından geliştirilen Ay keşif robotu CHERİ'nin maketini takdim etti. Çin'in 2029'da gerçekleştireceği Chang'e-8 görevi kapsamında Ay'ın Güney Kutbu'na gönderilecek iki mikro rover, Ay yüzeyini üç boyutlu haritalayacak ve birlikte hareket ederek yeni keşif teknolojilerini test edecek. Her biri 5 kilogramdan hafif olarak tasarlanan araçlarla Türkiye, Ay'ın Güney Kutbu'na aynı anda iki araç gönderen ilk ülke olacak.

MEB, özel öğretim kurumlarını İKAZSIZ KAPATILABİLECEK!

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nda kurum açma izninin iptali konusunda yapılan değişikliklerin uygulamasıyla ilgili olarak illere yazı gönderdi. Kendi kurum türünün dışına çıkarak mevzuata aykırı şekilde farklı öğretim programı uyguladığı tespit edilen özel öğretim kurumlarının herhangi bir kademeli ceza veya uyarı uygulanmaksızın kurum açma izni ve iş yeri açma ve çalışma ruhsatı iptal edilecek.

31 Temmuz 2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren düzenlemenin bir kurumun kendi türü ve faaliyet alanı içinde izinsiz program eklemesi/değiştirilmesi ile doğrudan başka bir kurum türünün görev alanına giren bir programı fiilen uygulaması fiillerini birbirinden kesin olarak ayırdığı vurgulanan yazıda, her özel öğretim kurumunun yalnızca Bakanlıkça ya da valilikçe düzenlenen kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatında belirtilen kendi kurum türüne ve faaliyet alanına uygun öğretim programlarını uygulamakla yükümlü olduğuna işaret edildi.

KURUM TÜRÜNE UYGUN OLMAYAN PROGRAMLAR

Kanun'da yapılan değişiklik kapsamında kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatının düzenlendiği kurum türünün haricinde bir programın uygulanmasının açıkça yasaklandığı belirtilen yazıda, sahada sıklıkla karıştırılan "izinsiz program ilavesi veya değişikliği" ile doğrudan ruhsat iptalini gerektiren "kurum türüne uygun olmayan program uygulama" fiilleri arasındaki ayrımın net olarak yapılması gerektiği vurgulandı.

Yazıda, iki ihlal türü arasındaki farkın ayırt edilebilmesi için örneklerle de yer verildi. Örneğin bir özel eğitim kursunun Bakanlıktan izin aldığı mevcut bilim grubuna, onay almaksızın farklı bir bilim grubundan ders eklemesinin kurum türü içinde kalan bir program ilavesi usulsüzlüğü olduğu kaydedilen yazıda, söz konusu özel öğretim kursunda bu kurs türünün mevzuatına ve programına tamamen aykırı olacak şekilde, "özel çeşitli kurslar" kurum türünün iştirak

alanında yer alan "müzik kursu programı", "Yabancı dil programı" veya "güzellik uzmanlığı programı" gibi kendi kurum türüyle hiçbir bağı olmayan ve başka bir kurum türünün yetki alanındaki bir programın fiilen uygulanmasının ise, "kurum türüne uygun olmayan program uygulama" ihlalini oluşturduğu bildirildi.

Mevzuat hükümleri ve kurum türlerine göre izin verilen program yapıları dikkate alındığında, sahadaki uygulamalarda birliğin sağlanması ve herhangi bir tereddüde mahal verilmemesi adına yapılacak denetimlerde, denetim yetkisi bulunanlar tarafından kurumun ruhsatında yazılı olan kurum türü ile fiilen uygulanan öğretim programının titizlikle karşılaştırılması gerektiği belirtilen yazıda, bu doğrultuda kurumların ders programları, kursiyer veya öğrenci kayıt sözleşmeleri,

reklam ve ilan ile fiilen işlenen derslerin içeriklerinin dikkate alınmasının önem taşıdığı vurgulandı.

KADEMELİ CEZA UYGULANMAKSIZIN İZİN İPTAL EDİLECEK

Yapılan kanuni düzenleme ile kurum türüne uygun olmayan program uygulama fiilinin kademeli bir idari para cezasına ya da geçici kapatma müeyyidesine tabi tutulmadığına; doğrudan kurum açma izni ile iş yeri açma çalışma ruhsatının iptali sonucuna bağlandığına dikkat çekilen yazıda, inceleme ve soruşturmalarda bu ihlali gerçekleştirdiği tespit edilen özel öğretim kurumlarının herhangi bir kademeli ceza veya uyarı uygulanmaksızın doğrudan kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatının iptal edileceği kaydedildi.

Yazıda, illerde faaliyette bulunan tüm özel öğretim kurumlarının kendilerine verilen kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarında belirtilen yasal sınırlar ile kurum türleri için onaylanmış programlar dâhilinde faaliyet göstermeleri konusunda bilgilendirilmesi, yürütülecek izleme ve denetim faaliyetlerinin titizlikle yapılması ve mevzuata aykırı faaliyet tespit edilen kurumlar hakkında gecikmeksizin idari işlemlerin başlatılması istendi.

Özel öğretim kursunda bu kurs türünün mevzuatına ve programına tamamen aykırı olacak şekilde, "özel çeşitli kurslar" kurum türünün iştirak alanında yer alan "müzik kursu programı", "Yabancı dil programı" veya "güzellik uzmanlığı programı" gibi kendi kurum türüyle hiçbir bağı olmayan ve başka bir kurum türünün yetki alanındaki bir programın fiilen uygulanmasının ise, "kurum türüne uygun olmayan program uygulama" ihlalini oluşturduğu bildirildi.

Hazır Ol

MARKANA

DEĞER KATACAĞIZ

MEGALIGHT
BILBOARD
CLP/RAKET
GIANTBOARD
KULEBOARD

Fakat yaptıklarımızı asla kâfi
a büyük işler yapmak
indeyiz.”

Çiğdem Kaya

Çiğdem KAYA
Yönder Okulları Genel Müdürü

‘Yönder’in Deneyim ve Vizyonunu TÜRKİYE SINIRLARININ ÖTESİNE TAŞIYACAĞIZ’

Yönder’de akademik olarak güçlü, becerileri gelişmiş, karakteri sağlam, öğrendiğini kalıcı hâle getirebilen ve geleceğin dünyasına hazır bireyler yetiştiren bir eğitim sistemi olarak kurguladıklarını belirten Yönder Okulları Genel Müdürü Çiğdem Kaya, “Çocuklarımızı sadece bugüne değil, yarının dünyasına hazırlıyoruz. Ve bunun için teknolojiyi bilen ama teknolojiye bağımlı olmayan; düşünen, üreten, sorgulayan ve iyi hisseden çocuklar yetiştirmeyi önemsiyoruz.” diye konuştu. Kaya ile dünden bugüne Yönder Okulları’nın gelişimini, eğitim anlayışını, günümüz eğitiminde yaşanan dönüşümleri ve gelecek hedeflerini konuştuk.

Yönder Okulları’nı eğitim alanında farklılaştıran temel yaklaşımınız nedir? Yönder’de nasıl bir eğitim modeli uygulanıyor?

Yönder Okulları olarak bizim temel yaklaşımımız, eğitimi yalnızca akademik başarı üreten bir yapı olarak değil, öğrencinin geleceğini inşa eden bütüncül bir gelişim sistemi olarak ele almaktır. Akademik başarı bizim için vazgeçilmezdir; ancak başarıyı yalnızca sınav sonuçlarıyla tanımlamıyoruz. Bizim için gerçek başarı; öğrencinin güçlü bir akademik temele sahip olmasının yanında düşünebilmesi, sorgulayabilmesi, problem çözebilmesi, üretebilmesi,

sorumluluk alabilmesi ve öğrendiğini gerçek yaşamda kullanabilmesidir. Bu yaklaşımımızı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bilgi, beceri, değer ve bütüncül gelişim eksenleriyle uyumlu biçimde yapılandırıyoruz. Eğitim modelimizin merkezinde bilgi, beceri ve karakter bulunuyor. Bilgiyi sistematik ve güçlü bir akademik yapı içerisinde kazandırırken, bu bilgiyi beceriye dönüştüren uygulama ve deneyim süreçlerini özellikle önemsiyoruz. Çünkü biliyoruz ki günümüz dünyasında yalnızca bilgiye sahip olmak yeterli değil; bilgiyi doğru zamanda, doğru yerde ve doğru yöntemle kullanabilmek gerekiyor. Bu nedenle Yönder'de kalıcı öğrenmeyi merkeze alıyoruz. Öğrenmenin; tekrar, uygulama, deneyim, ilişkilendirme ve gerçek yaşamla bağlantı kurma yoluyla güçlendiğine inanıyoruz. Aynı yaklaşımı ölçme ve değerlendirme sistemimizde de sürdürüyoruz. Ölçme-değerlendirmeyi yalnızca bir sonuç üretme mekanizması olarak değil, öğrenmeyi ve öğretimi geliştiren stratejik bir veri sistemi olarak görüyoruz. Ölçüyoruz, analiz ediyor, öğrencinin gelişim alanlarını belirliyor, gerekli desteği planlıyor ve yeniden ölçerek gelişimi izliyoruz. Böylece ölçme,

eğitim sürecinin sonunda yapılan bir işlem olmaktan çıkıyor; öğrenme sürecini sürekli geliştiren bir yönetim aracına dönüşüyor.

Bizim Yönder'de kurguladığımız sistem; akademik olarak güçlü, becerileri gelişmiş, karakteri sağlam, öğrendiğini kalıcı hâle getirebilen ve geleceğin dünyasına hazır bireyler yetiştiren bir eğitim sistemi. Bizim için Yönder'in asıl başarısı, öğrencinin yalnızca bugün ne başardığı değil; yarın karşılaşacağı yeni durumlar karşısında ne yapabileceğidir.

ÇOCUKLARIMIZI YARININ DÜNYASINA HAZIRLIYORUZ

Çocuklar artık başka türlü öğreniyor. Teknolojinin ve bilgiye erişimin bu kadar değiştiği bir dünyada, okullar öğrencilerin öğrenme biçimlerine nasıl uyum sağlamalı? Teknoloji ile öğrencinin iyi oluşu arasında nasıl bir denge kurulmalı?

Çocuklar gerçekten artık başka türlü öğreniyor. Çünkü bilgiye ulaşmak çok kolaylaştı. Bizim çocukluğumuzda okul ve öğretmen bilginin en önemli kaynağıydı. Bugün çocuklar birkaç saniyede bilgiye ulaşabiliyor. Dolayısıyla artık eğitimin amacı sadece bilgi vermek olmamalı. Çocuğun doğru soruyu sormasını, sorgulamasını,

doğru bilgiye ulaşmasını ve öğrendiğini hayatta kullanmasını sağlamalıyız. Teknoloji de burada çok önemli bir araç ama biz teknolojiyi hiçbir zaman amaç olarak görmüyoruz. Daha fazla ekran, daha fazla öğrenme demek değil. Tam tersine; çocuğun hareket etmesi, arkadaşlarıyla iletişim kurması, oyun oynaması, sanatla ve sporla ilgilenmesi, üretmesi de öğrenmenin bir parçası.

Yönder'de bizim yaklaşımımız tam olarak bu: Teknolojiyi çocuğun hayatının yerine koymak değil, hayatını ve öğrenmesini zenginleştirmek için kullanmak. Çünkü biz çocuklarımızı sadece bugüne değil, yarının dünyasına hazırlıyoruz. Ve bunun için teknolojiyi bilen ama teknolojiye bağımlı olmayan; düşünen, üreten, sorgulayan ve iyi hisseden çocuklar yetiştirmeyi önemsiyoruz.

TEKNOLOJİ ÖĞRENCİNİN YERİNE DÜŞÜNMEMELİ!

Yapay zekâ ve dijital teknolojiler eğitim süreçlerini hızla dönüştürüyor. Yönder Okulları bu dönüşümü eğitim modeline nasıl yansıtıyor? Yapay zekâ çağında öğretmenin rolü nasıl değişiyor?

Yapay zekâyı eğitimde bir "teknoloji projesi" olarak değil, öğrenmenin ve öğretmenin doğasını değiştiren önemli bir dönüşüm olarak ele alıyoruz. Bugün bir öğrenci birkaç saniye içinde bir metin yazdırabilir, bir konuyu özetletebilir, farklı fikirler ürettirebilir veya bir soruya cevap alabilir. Dolayısıyla öğretmenin öğrenciden beklediği "doğru cevabı bulma" becerisi tek başına yeterli olmayacak. Önümüzdeki dönemde çok daha önemli olan; "doğru soruyu sorabilmek, verilen cevabı sorgulayabilmek, bilgiyi doğrulayabilmek, özgün bir düşünce geliştirebilmek ve yapay zekânın ürettiği çıktının sorumluluğunu alabilmek." Bu nedenle Yönder'de yapay zekâ konusunda yaklaşımımız ne "her şeyi teknolojiye bırakalım" ne de "teknolojiden uzak duralım" şeklinde. Öğrencilerimizin bu teknolojileri bilinçli, etik ve üretken biçimde kullanmayı öğrenmelerini istiyoruz. Bu bağlamda hem öğretme hem de ölçme değerlendirme sürecinde dijital teknolojiye dayalı eğitim araç-gereçlerini de kullanıyoruz.

Yapay zekâ çağında öğretmenin rolü de ortadan kalkmıyor; tam tersine daha nitelikli hâle geliyor. Öğretmen artık yalnızca bilgi aktaran kişi değil; "öğrenme tasarımcısı, düşünme ortağı, rehber ve öğrencinin gelişimini takip eden profesyonel" olarak daha önemli bir konuma geliyor. Hatta bana göre yapay zekânın eğitime yaptığı en büyük katkılardan biri, öğretmeni bilgi aktarma yükünden kısmen kurtarıp öğrencinin düşünme sürecine daha fazla zaman ayırabilme fırsatı sunmasıdır. Ancak burada çok önemli bir sınırimız var: Teknoloji öğrencinin yerine düşünmemeli. Yapay zekâ öğrencinin koltuk değneği değil, doğru kullanıldığında düşünme kapasitesini genişleten bir araç olmalı.

Yönder öğrencilerinin eleştirel düşünme, yaratıcılık, problem çözme, iletişim ve iş birliği becerileri için neler yapıyorsunuz?

Aslında biz bu becerileri ayrı ayrı etkinlikler olarak görmüyoruz. Eleştirel düşünme, yaratıcılık, problem çözme, iletişim ve iş birliği; öğrencinin günlük öğrenme kültürünün bir parçası olmalı. O yüzden bizim için öğrencinin sadece doğru cevabı bulması yeterli değil. Neden böyle düşündüğünü açıklaması, farklı çözüm yolları geliştirmesi ve

düşüncesini ifade edebilmesi çok daha önemli.

Yönder'de öğrencilerimizi araştıran, sorgulayan, üreten ve birlikte çözüm geliştiren bir öğrenme sürecinin içine dahil ediyoruz. Farklı disiplinleri bir araya getirerek öğrendikleri bilgiyi gerçek yaşamla ilişkilendirmelerini sağlıyoruz. Bu bağlamda Y-Project gibi Yönder'e özgü derslerimizle bu süreci hem geliştiriyoruz hem de destekliyoruz.

Bir de hata yapma kültürünü çok önemsiyoruz. Çünkü öğrenci denemeden, yanılmadan ve yeniden

üretmeden gerçekten öğrenemiyor. Biz öğrencilerimize hata yapmaktan korkmamayı, hatasından öğrenmeyi öğretiyoruz. Çünkü bizim için geleceğin başarılı bireyi sadece çok bilen değil; bildiğini kullanabilen, çözüm üretebilen ve öğrenmeye devam edebilen bireydir. Yönder'de eğitim anlayışımızın temelinde de bu var.

PISA gibi uluslararası değerlendirmeler ışığında Türkiye eğitimde hangi alanlara öncelik vermeli?

PISA sonuçlarına baktığımızda Türkiye'nin özellikle matematik, fen ve okuma alanlarında önceki yıllara göre önemli bir gelişme gösterdiğini görüyoruz. Bence bu gerçekten sevindirici ve eğitimimiz adına önemli bir kazanım. Ama burada bence asıl soru şu: Bu başarıyı nasıl sürdürülebilir hâle getirebiliriz? Öncelikle temel becerilerimizi daha da güçlendirmemiz gerekiyor. Çünkü öğrencinin sadece bilgiyi bilmesi artık yeterli değil; o bilgiyi kullanabilmesi, sorgulayabilmesi, farklı bir probleme uygulayabilmesi gerekiyor. Tabii bunun yanında öğretmenlerimizin sürekli gelişimini ve okullar arasındaki fırsat eşitliğini de çok daha fazla önemsemeliyiz. Ben PISA

GELECEĞE HAZIRLANMA BECERİSİNİ KAZANDIRIYORUZ

"Geleceğin hangi mesleklerini öne çıkaracağını bugünden tam olarak bilmek mümkün değil. O yüzden bizim için önemli olan, öğrenciyi belirli bir mesleğe hazırlamaktan çok, değişen dünyaya hazırlamak. Çünkü öğrenme, zamandan ve mekândan bağımsız değil; içinde bulunduğumuz çağ değişikliği ihtiyaçlarımız, kullandığımız araçlar ve öğrenme biçimlerimiz de değişiyor. Biz de Yönder'de öğrencilerimizin öğrenmeyi öğrenen, merak eden, problem çözen, teknolojiyle üreten ve birlikte çalışabilen bireyler olmalarını önemsiyoruz. Kısacası, onlara geleceğin mesleğini değil, geleceğe hazırlanma becerisini kazandırmak istiyoruz."

sonuçlarına sadece bir sıralama olarak bakmıyorum. Bize nerede olduğumuzu gösteren önemli bir gösterge olarak bakıyorum. Türkiye'nin son dönemdeki gelişimini çok değerli buluyorum. Şimdi önemli olan, bu ivmeyi korumak ve çocuklarımızı sadece sınavlara değil, geleceğe hazırlamak.

Geleceğin meslekleri bugünden tam olarak öngörülebilir. Yönder öğrencilerini nasıl hazırlıyor?

Geleceğin hangi mesleklerini öne çıkaracağını bugünden tam olarak bilmek mümkün değil. O yüzden bizim için önemli olan, öğrenciyi belirli bir mesleğe hazırlamaktan çok, değişen dünyaya hazırlamak. Çünkü öğrenme, zamandan ve mekândan bağımsız değil; içinde bulunduğumuz çağ değişikliği ihtiyaçlarımız, kullandığımız araçlar ve öğrenme biçimlerimiz de değişiyor. Biz de Yönder'de öğrencilerimizin öğrenmeyi öğrenen, merak eden, problem çözen, teknolojiyle üreten ve birlikte çalışabilen bireyler olmalarını önemsiyoruz. Kısacası, onlara geleceğin mesleğini değil, geleceğe hazırlanma becerisini kazandırmak istiyoruz.

Girişimcilik, inovasyon ve üretkenlik konusunda Yönder'de neler yapıyorsunuz?

Yönder'de girişimcilik ve inovasyonu sadece bir ders ya da proje olarak görmüyoruz. Öğrencinin günlük öğrenme deneyiminin bir parçası olmasını önemsiyoruz. Öğrencilerimiz farklı derslerde gerçek yaşamdan yola çıkan problemlerle karşılaşarak; araştırıyor, bilgi topluyor, farklı kaynakları karşılaştırıyor, fikir geliştiriyor ve sonunda ortaya bir ürün ya da çözüm koyuyor. Bunu proje çalışmaları, atölyeler, disiplinlerarası çalışmalar ve sunumlarla destekliyoruz.

Bizim için burada asıl önemli olan, ortaya çıkan ürün kadar öğrencinin

nasıl düşündüğü ve ne yaptığı. Bir problemi fark etti mi? Doğru soruları sordu mu? Bilgiyi doğru kullandı mı? Fikrini geliştirdi mi? Denedi, yanıldı ve yeniden denedi mi? Çünkü biz öğrencilerimizin sadece "öğrenmesini" değil, öğrendiğini kullanarak bir şeyler üretmesini ve gerçek hayatta karşılığı olan bir değer yaratmasını istiyoruz.

İYİ BİR YÖNETİCİ, EKİBİNİN POTANSİYELİNİ ORTAYA ÇIKARIR

Son olarak bize kendinizden bahsedebilir misiniz? Hangi okullardan mezun oldunuz, profesyonel yaşamınız nasıl şekillendi? Nasıl bir yöneticisiniz?

Benim için eğitim, yalnızca bir meslek alanı değil; insanın gelişimine, geleceğine ve topluma doğrudan dokunan çok özel bir sorumluluk alanı. Bu nedenle profesyonel yolculuğumun farklı dönemlerinde edindiğim her deneyimin, bugün yöneticilik anlayışımın oluşmasında önemli bir yeri olduğunu düşünüyorum.

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Bölümü'nden mezun oldum ardından işletme alanında yüksek lisans eğitimimi yine Marmara Üniversitesinde tamamladım. Meslek hayatım boyunca Türkiye'nin önde gelen eğitim kurumlarında öğretmenlikten okul müdürlüğüne, kampüs yöneticiliğinden eğitim direktörlüğü gibi farklı sorumluluklar üstlenerek eğitim kurumlarının hem akademik hem de operasyonel boyutlarını yakından deneyimleme fırsatı buldum. Bu süreç bana bir eğitim kurumunun başarısının yalnızca akademik sonuçlarla değil; doğru insan kaynağı, güçlü bir kurum kültürü, etkili iletişim, sürdürülebilir sistemler ve ortak bir hedef etrafında birleşen ekiplerle mümkün olduğunu gösterdi.

Bugün Genel Müdür olarak üstlendiğim sorumluluğa da bu bütüncül bakış açısıyla yaklaşıyorum. Benim için yöneticilik, yalnızca karar veren kişi olmak değil; doğru hedefi ortaya koymak, o hedefe giden sistemi kurmak, ekibin önünü açmak ve sonuçların takipçisi olmak demek.

Nasıl bir yönetici olduğumu tarif etmem gerekirse; netlikten, ölçülebilirlikten ve eşgüdümünden yana bir yöneticiyim. Bir kurumda herkesin çok çalışması tek başına yeterli değildir. Herkesin aynı hedefi anlaması, kendi sorumluluğunu bilmesi ve ortak standartlar doğrultusunda hareket etmesi gerekir. Bu nedenle yöneticilik anlayışında açık iletişim, görev ve yetki netliği, düzenli takip ve hesap verebilirlik önemli bir yer tutuyor.

Bununla birlikte yönetimin yalnızca kontrol etmek olmadığını düşünüyorum. İyi bir yönetici, ekibinin potansiyelini ortaya çıkarabilmeli, farklı görüşleri dinleyebilmeli ve gerektiğinde karar alabilmelidir. Benim için güven ile disiplin, insan odaklılık ile sonuç odaklılık birbirinin alternatifi değil; iyi yönetimin birbirini tamamlayan iki tarafıdır.

Eğitim sektöründe yöneticiliğin ayrıca çok özel bir sorumluluğu var. Aldığımız her kararın merkezinde bir öğrenci, bir öğretmen ve bir veli bulunuyor. Bu nedenle yöneticilik yaklaşımında temel sorum şu: Aldığımız karar, öğrencinin eğitim deneyimine, öğretmenin çalışma ortamına ve velinin kuruma duyduğu güvene nasıl yansıtacak? Ben her zaman yöneticilik anlayışımı; insana değer veren, standardı önemseyen, veriye dayanan, gelişimi teşvik eden ve sonuçların sorumluluğunu üstlenen bir yönetim anlayışı üzerine kurdum.

Önümüzdeki yıllarda da eğitimde asıl hedefin yalnızca bugünün başarılarını korumak değil, değişen dünyanın ihtiyaçlarına cevap verebilen güçlü ve sürdürülebilir kurumlar inşa etmek olduğuna inanıyorum.

'ÖĞRENCİLERİMİZİ DAHA GLOBAL DÜNYANIN PARÇASI OLACAK ŞEKİLDE YETİŞTİRİYORUZ'

Yönder Okulları'nın gelecek hedeflerinden söz eder misiniz? Nasıl bir Yönder görmek istiyorsunuz?

Yönder'in geleceğine baktığımda, sadece büyüyen bir okul ağı değil, her yıl kendini geliştiren, yenileyen ve eğitim anlayışını zenginleştiren güçlü bir yapı görüyorum. Bizim için büyümek, sadece daha fazla kampüse ulaşmak değil; büyürken kaliteyi korumak ve her yeni adımla birlikte daha iyi bir Yönder ortaya koyabilmek. Bu nedenle akademik kaliteyi, kurumsal yapımızı ve öğrencinin Yönder'de yaşadığı eğitim

deneyimini sürekli geliştirmeye odaklanıyoruz. Ama önümüzdeki dönemde Yönder'in vizyonunu Türkiye sınırlarının ötesine de taşımak istiyoruz. Uluslararası okullar açmak, farklı ülkelerde Yönder kampüsleri oluşturmak ve öğrencilerimizi daha global bir dünyanın parçası olacak şekilde yetiştirmek önemli hedeflerimiz arasında. Bizim için asıl başarı, kaç kampüse ulaştığımızdan çok, her yeni kampüsle birlikte eğitim kalitemizin, öğrencimize kattığımız değer ve Yönder'in etkisinin büyümesi.

‘Çocuklara yapay zekâyı doğru kullanmayı öğretmeliyiz’

“Kavram olarak çocuğu teknolojiden uzaklaştırmayı değil, teknolojiyi doğru kullanan, teknolojiye rağmen düşünebilen ve gerektiğinde teknolojinin ürettiği bilgiyi sorgulayabilen bireyler yetiştirmeyi hedefliyoruz.”

Selçuk IŞIK
Kavram Eğitim Kurumları Genel Müdürü

Günümüzde çocuklar nasıl öğreniyor? Yeni nesil öğrencinin öğrenme alışkanlıkları nasıl değişiyor?

Bugünün çocuğu, geçmişteki öğrenciden çok daha fazla bilgiye çok daha hızlı ulaşabiliyor. Fakat burada önemli olan artık bilgiye ulaşmak değil, ulaşılan bilginin doğru olup olmadığını değerlendirmek, anlamlandırmak, ilişkilendirmek ve gerçek hayatta kullanabilmek.

Yeni nesil öğrencinin öğrenme biçimi daha görsel, daha etkileşimli, daha hızlı geri bildirim alan ve

daha kişiselleştirilmiş bir yapıya dönüşüyor. Öğrenci artık sadece öğretmenini dinleyerek değil; video izleyerek, simülasyon kullanarak, soru çözerek, araştırarak, yapay zekâ ile etkileşime girerek ve farklı kaynakları karşılaştırarak öğreniyor. Ancak burada çok önemli bir ayrım var: Bilgiye hızlı ulaşmak, öğrenmek anlamına gelmiyor. Gerçek öğrenme; öğrencinin bilgiyi işlemesi, sorgulaması, farklı bilgiler arasında bağlantı kurması ve gerektiğinde o bilgiyi yeni bir probleme uygulayabilmesiyle gerçekleşiyor. Dolayısıyla bizim öğrenciden beklentimiz artık yalnızca “Ne biliyorsun?” sorusuna cevap vermesi değil. “Bu bilgiyi nerede kullanırsın?”, “Bunun doğruluğunu nasıl test edersin?”, “Farklı bir çözüm üretebilir misin?” sorularını da cevaplayabilmesi.

PISA'nın son sonuçları da aslında bize çok önemli bir mesaj veriyor. Özellikle okuma becerisinde öğrencinin yalnızca metni okuyabilmesi değil, bilgiyi değerlendirebilmesi, farklı kaynakları ilişkilendirebilmesi ve eleştirel düşünebilmesi giderek daha önemli hale geliyor. OECD de yapay zekâ çağında özellikle bilgiyi değerlendirme, farklı kaynaklar arasında bağlantı kurma ve eleştirel düşünme becerilerinin öneminin arttığına dikkat çekiyor. Bu nedenle biz Kavram olarak çocuğu teknolojiden uzaklaştırmayı değil, teknolojiyi doğru kullanan, teknolojiye rağmen düşünebilen ve gerektiğinde teknolojinin ürettiği bilgiyi sorgulayabilen bireyler yetiştirmeyi hedefliyoruz.

YAPAY ZEKA İLE PARADİGMA DEĞİŞİYOR

Yapay zekâ öğrencinin öğrenmesini nasıl değiştiriyor? Bu konuda kurumsal çalışmalarınız nelerdir?

Yapay zekâ eğitimde çok büyük bir paradigma değişimi yaratıyor. Çünkü ilk defa öğrencinin karşısında sadece bilgi sunan değil, onun sorularına göre cevap verebilen, farklı seviyelere göre açıklama yapabilen ve anlık geri bildirim sağlayabilen bir teknoloji var. Bu durum öğretim açısından çok büyük bir fırsat. Örneğin bir öğrenci matematikte bir konuyu anlamadığında, yapay zekâ aynı konuyu farklı örneklerle, farklı anlatım biçimleriyle tekrar açıklayabiliyor. Bir başka öğrenci daha ileri seviyedeysen ona daha zorlayıcı sorular yöneltebiliyor. Bu anlamda yapay zekâ, doğru kullanıldığında kişiselleştirilmiş öğrenmenin en güçlü araçlarından biri olabilir. Fakat bizim yaklaşımımız çok net: Yapay zekâ öğrencinin yerine düşünmemeli; öğrencinin daha iyi düşünmesini sağlamalı.

Kavram'da yapay zekâ ve dijital dönüşümü yalnızca teknoloji yatırımı olarak görmüyoruz. Öğretmenlerimizin yapay zekâ okuryazarlığını geliştirmek, dijital içerikleri pedagojik amaçlarla kullanmak, öğrencinin gelişimini daha yakından takip etmek ve ölçme-değerlendirme süreçlerini güçlendirmek bu dönüşümün temel parçaları. Aynı zamanda öğrencinin yapay zekâdan aldığı cevabı sorgulamasını da istiyoruz. Çünkü yapay zekâ çok iyi bir cevap üretebilir ama bu cevabın her zaman doğru olduğu anlamına gelmez.

PISA 2025 verilerinde Türkiye'deki öğrencilerin yapay zekâ kullanımının önemli bir seviyeye geldiğini görüyoruz. Öğrencilerin yüzde 68,1'i sınıfta yapay zekâ tarafından üretilen bilgileri değerlendirmeyi öğrendiğini belirtiyor. Bu oran OECD ortalamasının üzerinde. Bu bize çok

önemli bir görev yüklüyor: Çocuklara sadece yapay zekâyı kullanmayı değil, yapay zekâyı doğru kullanmayı öğretmeliyiz. Geleceğin öğrencisi “Yapay zekâdan nasıl cevap alırım?” sorusundan önce “Yapay zekâyı doğru soruyu nasıl sorarım ve aldığım cevabı nasıl doğrularım?” sorusunu öğrenmeli.

AI, öğrenmeyi destekleyen bir araç mı, yoksa yeni riskler de beraberinde mi getiriyor?

Kesinlikle ikisi de. Yapay zekâyı eğitim açısından değerlendirirken “iyi” ya da “kötü” şeklinde tek taraflı bakmak doğru değil. Asıl mesele, hangi amaçla ve nasıl kullanıldığıdır. Doğru kullanıldığında yapay zekâ öğrencinin öğrenmesini destekleyebilir. Eksik olduğu konuyu tespit edebilir, farklı açıklamalar sunabilir, öğrencinin seviyesine uygun alıştırmalar oluşturabilir ve anında geri bildirim sağlayabilir.

Fakat önemli riskler de var. Bunların başında öğrencinin düşünme sürecini teknolojiye devretmesi geliyor. Öğrenci ödevini yapay zekâyı yaptırırsa ortaya düzgün görünen bir metin çıkabilir; ancak öğrencinin o metni üretirken yaşaması gereken düşünme, araştırma, sorgulama ve yazma süreci ortadan kalkar. Oysa eğitimde asıl değer çoğu zaman sonuçta değil, sonuca ulaşırken geçirilen zihinsel süreçtedir. İkinci önemli risk bilgi güvenilirliği. Yapay zekâ zaman zaman yanlış bilgi üretebilir. Dolayısıyla öğrencinin kaynak kontrolü, doğrulama ve eleştirel düşünme becerileri çok daha önemli hale geliyor. Üçüncü konu ise dijital bağımlılık ve dikkat. Bugünün çocuğu çok fazla uyarıcıyla karşı karşıya. Eğitim sisteminin görevi çocuğu sürekli daha fazla ekranla buluşturmak değil; gerektiğinde ekranı kapatıp okuyabilen, dinleyebilen, yazabilen, gözlem yapabilen, üretebilen ve sosyal ilişki kurabilen bireyler yetiştirmek. Bu nedenle benim temel yaklaşımım şu: Teknoloji öğrencinin yerine geçmemeli; öğrencinin kapasitesini büyütmeli.

Yapay zekâ çağında öğretmenin vazgeçilmez becerileri neler? Kurumunuzda bu becerileri nasıl ortaya çıkarıyor ve destekliyorsunuz?

“Gelecekte her öğrencinin aynı hızda, aynı yöntemle ve aynı içerikle öğrenmesini beklemek yerine öğrencinin güçlü ve gelişime açık yönlerini tespit edip ona göre yol haritası oluşturmak zorundayız. Kavram’ın 1974’ten bugüne taşıdığı eğitim tecrübesinin üzerine bizim eklemek istediğimiz gelecek vizyonu tam olarak bu. Geçmişin eğitim tecrübesini, bugünün teknolojiyle ve geleceğin becerileriyle birleştirmek.”

Geleceğin öğretmeninde öncelikle güçlü bir pedagojik yeterlilik olmalı. Öğrenciyi tanımalı, onun öğrenme biçimini ve ihtiyaçlarını anlayabilmeli. İkinci olarak teknoloji ve yapay zekâ okuryazarlığı çok önemli. Öğretmen yapay zekâyı kullanabilmeli ama aynı zamanda hangi durumda kullanılmaması gerektiğini de bilmeli. Üçüncü olarak soru sorma becerisi çok değerli hale geliyor. Çünkü yapay zekâ çağında öğrencinin karşısındaki en önemli öğretmenlerden biri, aslında doğru soruyu sorabilen kişidir. Bunun yanında iletişim,

empati, sınıf yönetimi, eleştirel düşünme, yaratıcılık ve öğrenciyi motive edebilme gibi insani beceriler hiçbir teknoloji tarafından tamamen ikame edilemez.

Kavram’da öğretmen gelişimini yalnızca hizmet içi eğitim olarak görmüyoruz. Öğretmenin sınıfta deneyebilmesini, ölçebilmesini, öğrenciyi gözlemleyebilmesini ve elde ettiği sonuçları tekrar öğretim sürecine yansıtabilmesini önemsiyoruz. Çünkü geleceğin öğretmeni “Ben dersi anlattım.” diyen öğretmen olmayacak.

“Öğrencim gerçekten öğrendi mi?” diye soran öğretmen olacak. Bence öğretmenlik mesleğinin gelecekteki en önemli tanımı da burada yatıyor. Yapay zekâ bilgi verebilir, soru üretebilir, analiz yapabilir. Ama öğrencinin gözündeki merakı fark etmek, başarısız olduğunda onu yeniden ayağa kaldırmak, yeteneğini keşfetmek ve ona “sen bunu başarabilirsin” diyebilmek hâlâ insanın işidir.

Türkiye ve dünyadaki PISA sonuçlarına baktığınızda, öğrenciler hangi becerilerde güçlü, hangi alanlarda gelişime ihtiyaç duyuyor?

PISA'ya yalnızca bir sıralama tablosu olarak bakmamak gerekiyor. PISA, 15 yaş grubundaki öğrencilerin matematik, okuma ve fen bilgilerini gerçek yaşam problemlerinde kullanabilme becerilerini ölçüyor. Dolayısıyla bize aslında eğitim sistemlerinin öğrenciyi gerçek hayata ne kadar hazırladığını gösteren önemli bir fotoğraf sunuyor. 2025 PISA sonuçlarında Türkiye'nin fen bilimleri ortalaması 494, OECD ortalaması ise 482 puan. Okuma becerisinde Türkiye 472, OECD ortalaması 461 puan. Matematikte ise Türkiye 462, OECD ortalaması 463 puan seviyesinde. Daha da önemlisi, Türkiye 2022'den 2025'e fen bilimlerinde 18, okumada 16, matematikte 8 puanlık artış gösterdi. Bu, özellikle dünya genelindeki eğilim düşünüldüğünde önemli bir gelişme. Çünkü OECD genelinde aynı dönemde matematikte ortalama 9, okumada yaklaşık 14 puanlık düşüş yaşandı. Ancak bu sonuçları sadece “Türkiye yükseldi” diye okumak yeterli değil. Asıl bakmamız gereken soru şu:

Öğrencilerimizi geleceğin becerilerine ne kadar hazırlayabiliyoruz? Burada özellikle bilgisayarlı problem çözme alanı dikkat çekiyor. Türkiye'nin ortalaması 473 puan; OECD ortalaması 500 puan. Yani öğrencilerimizin bilgiyi kullanarak yeni ve karmaşık problemleri çözme, strateji geliştirme ve dijital ortamda problem çözme becerilerini daha fazla geliştirmemiz gerekiyor. Ayrıca eğitimde fırsat eşitliği konusu da çok önemli. PISA 2025 Türkiye verileri, en yüksek ve en düşük performans gösteren öğrenciler arasındaki farkın özellikle matematik ve fende genişlediğine işaret ediyor.

Ben PISA sonuçlarından üç temel mesaj çıkarıyorum: Birincisi; temel becerilerden vazgeçemeyiz.

Okuma, matematik ve fen hâlâ eğitimin omurgası. İkincisi; temel becerilerin üzerine yeni nesil becerileri inşa etmeliyiz. Problem çözme, eleştirel düşünme, yaratıcılık, dijital ve yapay zekâ okuryazarlığı artık eğitimin ayrılmaz parçaları. Üçüncüsü; öğrenciler arasındaki farkı azaltmalıyız.

Başarı yalnızca en yüksek performans gösteren öğrencinin başarısı değildir. Gerçek eğitim başarısı, daha fazla öğrenciyi güçlü bir temel beceri seviyesine taşıyabilmektir.

GELECEĞİN EĞİTİMİ VE DENGE

Teknoloji yatırımlarının ötesinde, öğrenciyi geleceğe hazırlayan eğitim modeli nasıl kurulmalı?

Bence geleceğin eğitim modelini tek bir kelimeyle ifade etmek gerekirse bu kelime “denge” olur. Bir tarafta güçlü akademik temel; diğer tarafta hayat becerileri. Bir tarafta teknoloji; diğer tarafta insan. Bir tarafta

yapay zekâ; diğer tarafta gerçek zekânın, yani insanın düşünme ve üretme kapasitesinin geliştirilmesi. Bizim eğitim modelimiz öğrenciyi sadece sınava hazırlamamalı. Elbette akademik başarı önemli. Çünkü güçlü bir akademik temel olmadan geleceğin becerilerini de sağlıklı biçimde inşa edemeyiz. Ama öğrencinin matematik bilmesi kadar problem çözebilmesi, Türkçe bilmesi kadar kendisini doğru ifade edebilmesi, İngilizce öğrenmesi kadar İngilizce konuşabilmesi, fen bilimlerini bilmesi kadar bilimsel düşünebilmesi gerekiyor.

Gelecekte her öğrencinin aynı hızda, aynı yöntemle ve aynı içerikle öğrenmesini beklemek yerine öğrencinin güçlü ve gelişime açık yönlerini tespit edip ona göre yol haritası oluşturmak zorundayız. Kavram'ın 1974'ten bugüne taşıdığı eğitim tecrübesinin üzerine bizim eklemek istediğimiz gelecek vizyonu tam olarak bu. Geçmişin eğitim tecrübesini, bugünün teknolojisiyle ve geleceğin becerileriyle birleştirmek. Ben eğitimin geleceğini “teknoloji insanın yerini alacak mı?” sorusu üzerinden okumuyorum. Bence asıl soru şu: Teknolojiyi kullanarak insanı nasıl daha güçlü hale getireceğiz? Bizim hedefimiz de tam olarak bu. Çünkü geleceğin başarılı öğrencisi en çok bilgiyi bilen öğrenci olmayacak. Doğru soruyu sorabilen, bilgiyi sorgulayabilen, teknolojiyle birlikte çalışabilen, üretebilen, iletişim kurabilen, değişime uyum sağlayabilen ve gerektiğinde yeniden başlayabilecek cesarete sahip olan öğrenci olacak. Ve biz okul olarak çocuğa yalnızca bugünün sınavlarını değil, yarının hayatını kazandırmak zorundayız.

YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA OKULUN FARKI NE OLACAK?

Bence önümüzdeki dönemde okulun en önemli farkı bilgi vermek olmayacak. Çünkü bilgi her yerde. Öğrenci istediği anda bir arama motorundan, videodan veya yapay zekâdan bilgiye ulaşabiliyor. O zaman okulun asıl değeri; öğrencinin düşünmeyi öğrendiği, sosyal becerilerini geliştirdiği, hata yapmayı ve yeniden denemeyi deneyimlediği, üretmeyi öğrendiği bir yaşam alanı olmasıdır. Biz okulu sadece derslerin işlendiği bir bina olarak görmüyoruz. Okul; öğrencinin kendisini tanıdığı, farklı yeteneklerini keşfettiği, takım çalışması yaptığı, spor yaptığı, sanatla ilgilendiği, yabancı dil konuştuğu, bilim ürettiği ve gelecekteki mesleğini keşfetmeye başladığı bir yaşam alanı olmalı. Bu nedenle öğrencilerimizin gerçek hayatla bağ kurmasını önemsiyoruz. Örneğin “Mesleğini Yaşa, Geleceğini Keşfet” gibi çalışmalarla öğrencinin yalnızca bir mesleğin

adını öğrenmesini değil, o mesleğin bir gününü deneyimlemesini; çalışma koşullarını, sorumluluklarını ve gerektirdiği becerileri görmesini istiyoruz. Sadece teknoloji yatırımı yapan bir okul geleceğin okulu değildir. Akıllı tahta, tablet, yapay zekâ platformu veya dijital içerik satın almak tek başına eğitim kalitesini yükseltmez.

Asıl mesele, bunların hangi pedagojik amaçla kullanıldığını. Öğrenci teknoloji sayesinde daha çok soru soruyor, daha çok araştırıyor, daha iyi düşünüyor ve daha fazla üretiyorsa teknoloji doğru yerde kullanılmıştır. Ama teknoloji öğrenciyi pasifleştiriyor, dikkatini dağıtıyor ve düşünme yükünü onun yerine üstleniyorsa orada eğitim açısından bir problem vardır.

Öğretmen Açığı Çıkmazı !

Andreas Schleicher

OECD Eğitim ve Beceriler Direktörü

Eğitim, hem toplumun bir yansıması hem de onun geleceğini şekillendiren temel bir güçtür. Ancak bir eğitim sistemi, yalnızca öğretmenleri kadar güçlüdür. Ekonomik belirsizliklerin, hızlı teknolojik değişimlerin ve giderek artan beceri ihtiyaçlarının yaşandığı günümüzde, yetenekli öğretmenleri mesleğe çekmek ve bünyede tutmak hayati bir önem taşımaktadır.

Ne var ki OECD'nin son Bir Bakışta Eğitim (Education at a Glance) verileri, öğretmen açığının birçok ülkede somut bir gerçeklik olduğunu ortaya koyuyor. Bazı eğitim sistemlerinde bu eksiklik, dolmayan öğretmen kadrolarının yüksek oranıyla net bir şekilde görülmektedir. Örneğin Letonya ve Lüksemburg'da, 2024/25 öğretim yılının başında ortaöğretim seviyesindeki tüm öğretmen kadrolarının yaklaşık %4'ü boş kalmıştır. Verisi bulunan diğer çoğu ülkede ise boş kadro oranı %3'ün altındadır.

Bu açıklar, öğretmenliğin basitçe cazibesini yitirmiş bir meslek haline geldiği şeklinde yorumlanmamalıdır. Aksine bu durum, işverenlerin kısıtlı sayıdaki nitelikli ve vasıflı iş gücü için birbirleriyle yarıştığı, ekonominin birçok sektörünü etkileyen çok daha geniş kapsamlı bir sorunun parçasıdır. Dolayısıyla eğitim sistemleri de sağlık, teknoloji ve yüksek eğitimli personele dayanan diğer meslek gruplarıyla aynı iş gücü piyasası baskılarına maruz kalmaktadır.

Öğretmen kadrolarındaki yüksek boşluk oranları, eksikliğin yalnızca bir göstergesidir; bir diğer kritik faktör ise standart öğretmenlik yeterliliklerine henüz sahip olmayan personele olan bağımlılığın artmasıdır. OECD ülkeleri genelinde, 2024/25 döneminde ilköğretim ve ortaöğretimdeki tüm öğretmenlerin ortalama %9,1'i tam nitelikli değildi.

İSTİHDAM ZORLUKLARI

Bu istihdam zorlukları, özellikle kırsal ve uzak bölgelerdeki topluluklarda

son derece hissedilmektedir. Sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı okullar da personeli çekme ve elde tutma konusunda diğerlerine kıyasla daha fazla zorlanabilmektedir. Öğretmen açığı ayrıca, eğitim sistemlerinin yüksek nitelikli uzmanlar için diğer sektörlerle doğrudan rekabet ettiği matematik ve doğa bilimleri gibi belirli branşlarda yoğunlaşmaktadır. Bu tür eşitsizlikler, eğitimdeki fırsat ve başarı farklarının daha da derinleşmesi riskini doğurmaktadır.

Emeklilik süreçleri de ayrı bir zorluk yaratmaktadır. OECD genelinde, ortaöğretim öğretmenlerinin dörtte biri 55 yaş veya üzerindedir; bu da önümüzdeki on yıllarda ciddi bir iş gücü kaybı ihtimalini gündeme getirmektedir. Eğitim sistemlerinin, emekli olan öğretmenlerin yerini doldurması ve yeni istihdam edilecek personelin en çok ihtiyaç duyulan branş ve bölgelerde görevlendirilmesini sağlaması gerekecektir.

Rekabetçi maaşlar ve makul iş yükü elbette önemlidir; ancak bunlar çözümün yalnızca bir parçasıdır. Öğretmenlik mesleğinin cazibesi; mesleki özerklik, destekleyici okul yönetimi, okul topluluğu içindeki olumlu ilişkiler, gelişim fırsatları ve mesleğe gösterilen toplumsal saygınlığın düzeyi ile de şekillenmektedir.

Eğitim sistemlerinin, gelecekte daha az sayıda öğretmenin görev yapabileceği bir düzene de uyum sağlaması gerekmektedir. Bu da öğretmenlerin zamanını ve uzmanlığını daha verimli kullanmanın yollarını bulmak ve öğrencilerin öğrenimi üzerinde en büyük etkiye sahip faaliyetlere odaklanmalarını

- » Çözüm sadece maaşlarda değil; daha az sayıda fakat çok daha verimli konuşlandırılmış bir öğretmen kadrosuyla yüksek kaliteli eğitim sunacak yeni modeller inşa etmekte.
- » Sınıflar boş, öğretmenler yaşıyor: Öğretmen açığı artık sadece bir meslek krizi değil, ekonominin tamamını zorlayan küresel bir iş gücü sınavı.
- » Eğitim sistemleri yalnızca öğretmenleri kadar güçlüdür. Ancak bugün OECD ülkelerinde her 10 öğretmenden biri tam nitelikli değil.

sağlamak anlamına gelir. Teknolojiden daha fazla yararlanmak, iş gücü planlamasını geliştirmek ve okul yapılarını yeniden tasarlamak; bürokratik yükleri hafifletebilir ve öğretmenlerin daha etkili çalışmasına imkan tanıyabilir.

Söz konusu sorunun çözümüne yardımcı olabilecek popüler politika seçeneklerinden biri, öğretmenliğe geçiş yollarını çeşitlendirmektir. İkinci bir kariyer olarak öğretmenliği seçenler, okullara değerli bir uzmanlık, deneyim ve çeşitlilik kazandırabilir. Öğretmenlerin %15'ten fazlasının bu tür ikinci kariyer girişlilerinden oluştuğu Avustralya ve Hollanda gibi ülkeler, önceki deneyimleri tanıyan ve mesleki eğitimi istihdamla birleştiren esnek modeller sunmaktadır.

Politika yapımcılar, öğretmenliğin cazip, saygın ve sürdürülebilir bir meslek olarak kalmasını sağlayarak daha iyi eğitim sonuçlarını destekleyebilir ve gelecek nesillerin sosyal ve ekonomik refahına kalıcı bir yatırım yapabilirler. Ancak mevcut istihdam modellerinin sonsuza dek sürdürülebileceğini varsaymak yerine, politika yapımcıların ve okul yöneticilerinin, eğitimin daha küçük fakat çok daha verimli konuşlandırılmış bir öğretmen kadrosuyla nasıl yüksek kaliteli sonuçlar verebileceğini keşfetmeleri gerekmektedir.

Yapay zekâ çağında eğitimin yeni görevi:

Çocuğa ne düşüneceğini değil, nasıl düşüneceğini öğretmek

“Girne Dijital ve kullandığımız farklı dijital öğrenme platformlarıyla öğrencilerimizin akademik gelişimlerini takip ediyor; elde edilen verileri öğretmenlerimizin ve yöneticilerimizin eğitim kararlarını destekleyecek şekilde kullanıyoruz. Ancak burada temel ilkemiz şu: Teknoloji öğretmenin yerine geçmemeli, öğretmenin öğrencisini daha iyi tanımasını sağlamalı.”

Günümüzde çocuklar nasıl öğreniyor? Yeni nesil öğrencinin öğrenme alışkanlıkları nasıl değişiyor?

Bugünün çocukları, bilgiyi yalnızca dinleyerek ya da okuyarak öğrenen bir kuşak değil. Görerek, deneyimleyerek, sorgulayarak, üretmek ve farklı kaynaklar arasında ilişki kurarak öğreniyorlar. Bilgiye erişim hızlandı; dolayısıyla öğrencinin okuldan beklentisi de değişti. Artık okulun görevi yalnızca bilgiyi aktarmak değil, öğrencinin ulaştığı bilgiyi anlamlandırmasını, doğruluğunu sorgulamasını ve onu yeni bir ürüne ya da çözüme dönüştürmesini sağlamak.

Burada önemli bir ayrım olduğunu düşünüyorum: Çocukların teknolojiyle çok zaman geçiriyor olması, onların teknolojiyi doğru kullandıkları anlamına gelmiyor. Dijital dünyanın içine doğmuş olabilirler ama dijital okuryazarlık, eleştirel düşünme, doğru bilgiye ulaşma ve bilgiyi etik biçimde kullanma becerilerinin eğitim yoluyla geliştirilmesi gerekiyor. Bu nedenle eğitimde artık “Ne kadar bilgi biliyor?” sorusunun yanına “Bu bilgiyle ne yapabiliyor?” sorusunu da koymalıyız. Bizim için yeni nesil öğrenmenin temelinde de tam olarak bu dönüşüm var.

Yapay zekâ öğrencinin öğrenmesini nasıl değiştiriyor? Bu konuda kurumsal çalışmalarınız nelerdir?

Yapay zekânın eğitim açısından en önemli potansiyelinin öğrenmeyi daha kişiselleştirilmiş hâle getirmesi olduğunu düşünüyorum. Çünkü aynı sınıftaki öğrencilerin öğrenme hızları, hazır bulunuşlukları, güçlü yönleri ve gelişim alanları birbirinden farklı. Geleneksel eğitim modellerinde bu farklılıkları aynı anda takip etmek oldukça güçtü. Bugün teknoloji ve yapay zekâ destekli sistemler sayesinde öğrencinin öğrenme sürecini çok daha yakından izleyebilmek mümkün.

Girne Kolejinde de dijitalleşmeyi yalnızca sınıfa teknoloji koymak olarak değerlendirmiyoruz. Ölçme-değerlendirmeden bireysel öğrenci takibine, akademik analizlerden etüt planlamalarına kadar veriyi eğitim süreçlerinin önemli bir parçası hâline getiriyoruz. Girne Dijital ve kullandığımız farklı dijital öğrenme platformlarıyla öğrencilerimizin akademik gelişimlerini takip ediyor; elde edilen verileri öğretmenlerimizin ve yöneticilerimizin eğitim kararlarını destekleyecek şekilde kullanıyoruz.

Ancak burada temel ilkemiz şu: Teknoloji öğretmenin yerine geçmemeli, öğretmenin öğrencisini daha iyi tanımasını sağlamalı. Yapay zekâyı doğru konumlandığımızda

öğretmeni geri plana atan değil, öğretmenin etkisini artıran çok güçlü bir eğitim aracına dönüşebilir.

YAPAY ZEKÂ ÖĞRENCİ ADINA DÜŞÜNMEMELİ

AI, öğrenmeyi destekleyen bir araç mı, yoksa yeni riskler de beraberinde mi getiriyor?

Her ikisi de. Yapay zekâ doğru kullanıldığında öğrencinin merakını besleyen, öğrenmeyi kişiselleştiren, anlık geri bildirim sağlayan ve çok farklı öğrenme kaynaklarına erişim sunan son derece güçlü bir araç. Ancak kontrolsüz kullanıldığında öğrencinin düşünme, araştırma, sorgulama ve üretme süreçlerini zayıflatma riski de taşıyor.

Bence eğitim dünyasının yapay zekâ konusunda yapabileceği en büyük hata, iki uçtan birini tercih etmek olur: Yapay zekâyı tamamen yasaklamak ya da hiçbir sınır koymadan kullanıma açmak.

Biz çocuklara yapay zekâdan uzak durmayı değil, yapay zekâyı doğru ilişki kurmayı öğretmeliyiz. Öğrenci aldığı bilginin doğruluğunu kontrol edebilmeli, kaynak sorgulayabilmeli, kişisel verilerinin önemini bilmeli ve en önemlisi yapay zekânın ürettiği bir cevabı kendi düşüncesinin yerine koymamalı. Ben bu noktada şu ayrımı çok önemsiyorum: Yapay zekâ öğrenci adına düşünmemeli; öğrencinin daha iyi düşünmesine yardımcı olmalı. Eğitimde kuracağımız bütün sistemlerin merkezinde bu yaklaşım bulunmalı.

Yapay zekâ çağında öğretmenin vazgeçilmez becerileri neler? Kurumunuzda bu becerileri nasıl ortaya çıkarıyor ve destekliyorsunuz?

Mehmet Tahir ALTUĞ
Girne Koleji Eğitim Direktörü

Yapay Zekâ Çağında Geleceğe Hazır Nesiller

Yapay zekâyı yalnızca bir teknoloji değil, öğrenmeyi güçlendiren bir araç olarak ele alıyoruz. Öğrencilerimizin bilgiyi sorgulayan, doğru kaynaklara ulaşan, problem çözen, üreten ve teknolojiyi bilinçli kullanan bireyler olarak gelişimini destekliyoruz.

Yapay zekâ öğretmenin rolünü ortadan kaldırmıyor; aksine öğretmenliğin hangi yönlerinin gerçekten vazgeçilmez olduğunu daha görünür hâle getiriyor. Bilgiye ulaşmak artık çok kolay. Fakat öğrencinin merakını uyandırmak, doğru soruyu sormasını sağlamak, potansiyelini fark etmek, öğrenme motivasyonunu güçlendirmek ve gerektiğinde ona yol arkadaşlığı yapmak hâlâ güçlü bir öğretmen etkisi gerektiriyor. Bu nedenle geleceğin öğretmeninde alan bilgisinin yanında dijital okuryazarlık, eleştirel düşünme, veri okuryazarlığı, iletişim, yaratıcılık ve değişime uyum becerilerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Öğretmen artık yalnızca bilgiyi aktaran kişi değil; öğrenme ortamını tasarlayan, öğrencinin gelişimini izleyen ve ona rehberlik eden bir eğitim lideri.

Girne Kolejinde öğretmen gelişimini dönemsel birkaç eğitimle sınırlamıyoruz. Hizmet içi eğitimlerimiz, bölüm başkanlıklarımız, akademik kurullarımız, dijital platform eğitimlerimiz ve ölçme-değerlendirme süreçlerimizle sürekli gelişen bir öğretmen kültürü oluşturmaya çalışıyoruz. Çünkü geleceğin öğrencisini yetiştirmek istiyorsak önce geleceğin öğretmenini desteklemek zorundayız.

PISA VE PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ

Türkiye ve dünyadaki PISA sonuçlarına baktığınızda, öğrenciler hangi becerilerde güçlü, hangi alanlarda gelişime ihtiyaç duyuyor?

PISA sonuçlarını yalnızca ülkelerin sıralandığı bir başarı tablosu olarak değil, eğitim sistemlerinin öğrencilerine hangi becerileri kazandırabildiğini gösteren önemli bir veri seti olarak değerlendirmek gerektiğini düşünüyorum. 2026 yılında açıklanan PISA 2025 sonuçları Türkiye

açısından önemli bir gelişime işaret ediyor. Türkiye, 2022'den 2025'e matematik, okuma ve fen bilimlerinin üçünde birden performansını artıran az sayıdaki ülkeden biri oldu. Özellikle fen bilimlerinde 494 puanla OECD ortalamasının üzerine çıkmamız, okuma becerilerinde 472 puanla yine OECD ortalamasının üzerinde yer almamız ve matematikte 462 puanla OECD ortalamasına oldukça yaklaşmamız önemli göstergeler. Ancak benim PISA sonuçlarında özellikle dikkat çekici bulduğum yeni alanlardan biri hesaplamalı problem çözme becerisi. Türkiye bu alanda 473 puan alırken OECD ortalaması 500 puan. Bu sonuç bize aslında çok önemli bir mesaj veriyor: Temel akademik becerilerdeki gelişimimizi, öğrencilerimizin bilgiyi dijital ortamlarda kullanma, karmaşık problemleri parçalara ayırma, çözüm üretme ve teknolojiyi bir düşünme aracı olarak kullanma becerilerine de taşımamız gerekiyor.

Yapay zekâ çağında eğitim açısından asıl mesele de burada başlıyor. Çocuklarımızın teknolojiye erişmesi tek başına yeterli değil; teknolojiyi kullanarak düşünebilen, sorgulayabilen, doğru bilgiyle yanlış bilgiyi ayırt edebilen ve özgün çözümler üretebilen bireyler yetiştirmeliyiz.

Dolayısıyla PISA 2025 sonuçlarını Türkiye adına olumlu bir gelişim göstergesi olarak görüyorum; ancak bunu bir sonuç değil, yeni bir başlangıç olarak değerlendirmeliyiz. Bundan sonraki hedefimiz akademik gelişimi; eleştirel düşünme, dijital okuryazarlık, problem çözme ve üretken yapay zekâyı bilinçli kullanma becerileriyle birlikte ilerletmek olmalı. Çünkü geleceğin dünyasında farkı yalnızca doğru cevabı bilen öğrenciler değil, doğru soruyu sorabilen, bilgiyi sorgulayabilen ve öğrendiğini yeni bir probleme uygulayabilen öğrenciler oluşturacak.

Yapay zekâ çağında okulun farkı ne olacak? Okullar geleceğin öğrencisini yetiştirmeye hazır mı?

Bence önümüzdeki yıllarda eğitimin en önemli sorularından biri tam olarak bu olacak. Çünkü öğrenci bilgiye okul dışında da ulaşabiliyorsa, dünyanın en güçlü içeriklerine birkaç saniyede erişebiliyorsa ve yapay zekâ ona birçok konuda destek olabiliyorsa doğal olarak şu soruyu sormamız gerekiyor: Çocuk neden okula gelecek? Cevabımız yalnızca "bilgi almak için" ise okulun rolünü yeniden düşünmemiz gerekir. Geleceğin okulu;

öğrenmenin dönüşümü

çocuğun sosyalleştiği, birlikte üretmeyi öğrendiği, hata yaptığı, yeniden denediği, tartıştığı, proje geliştirdiği, spor ve sanatla buluştuğu, değerlerini geliştirdiği ve en önemlisi kendisini keşfettiği bir yaşam alanı olmak zorunda.

Teknolojinin gelişmesiyle okulun insanı yönünün daha da değerli hâle geleceğine inanıyorum. Empati, iletişim, iş birliği, etik, sorumluluk ve aidiyet gibi becerileri bir algorithmadan öğrenmek mümkün değil. Bu nedenle geleceğin güçlü okulları teknoloji açısından en donanımlı olanlardan çok, teknoloji ile insanı doğru biçimde buluşturabilen okullar olacak. Okulların geleceğe hazır olup olmadığını da sahip oldukları cihaz sayısı değil; eğitim kültürlerini ne kadar dönüştürebildikleriyle değerlendirmeliyiz.

Teknoloji yatırımlarının ötesinde, öğrenciyi geleceğe hazırlayan eğitim modeli nasıl kurulmalı?

Teknoloji eğitimin önemli bir parçası ancak tek başına bir eğitim modeli değil. Bir okula akıllı tahta, tablet ya da yapay zekâ platformu kazandırdığınızda eğitimi otomatik olarak dönüştürmüş olmuyorsunuz. Asıl dönüşüm, teknolojiyi hangi pedagojik anlayışın içinde kullandığınızla başlıyor.

Öğrenciyi geleceğe hazırlayan bir eğitim modelinin öncelikle bütünsel olması gerektiğine inanıyorum. Akademik başarı elbette çok önemli; fakat artık başarıyı yalnızca sınav sonuçlarıyla tanımlayamayız. Çocuğun iletişim kurabilmesi, yabancı dil kullanabilmesi, eleştirel ve yaratıcı düşünebilmesi, teknoloji ve dijital dünyayı bilinçli kullanabilmesi, birlikte çalışabilmesi ve kendi güçlü yönlerini tanıması da eğitimin temel çıktıları arasında yer almalı.

Girne Kolejinde bizim "Yeni dünya insanının başarı yolculuğu" olarak ifade ettiğimiz yaklaşımın merkezinde de bu anlayış bulunuyor. Akademik gelişimi; yabancı dil, dijital okuryazarlık, rehberlik, sosyal-kültürel gelişim ve 21. yüzyıl becerileriyle birlikte ele alıyoruz. Çünkü bugünün çocuklarını yalnızca bugünün sınavlarına hazırlarsak, yarının dünyasında hazırlamakta eksik kalırız.

Ben geleceğin eğitimini üç kavramla özetliyorum: insan, beceri ve teknoloji. Teknolojiyi doğru kullanan, güçlü insanı değerlere sahip ve öğrendiğini hayata aktarabilen bireyler yetiştirebildiğimiz ölçüde başarılı olacağız. Ve bana göre yapay zekâ çağında eğitimin temel hedefi değişmiyor; aksine daha da anlam kazanıyor: Çocuğa ne düşüneceğini değil, nasıl düşüneceğini öğretmek.

'1986'DAN BUGÜNE 40 YILLIK DENEYİMİMİZİ GELECEĞE TAŞIYORUZ'

"40. yılımızı tamamlarken eğitime uzun vadeli bir sorumluluk olarak yaklaşan ve birlikte üretmeye açık yatırımcıları Sevinç ailemize davet ediyoruz. Bu yıl 40 şubeyi aşma hedefimize ilerlerken gücümüzü ortak emeğimizden ve birbirimize duyduğumuz güvenden alıyoruz. 41. yılımıza taşıdığımız bu birikimde emeği bulunan öğrencilerimize, velilerimize, öğretmenlerimize, çalışanlarımıza ve iş ortaklarımıza teşekkür ediyoruz."

1986'DAN GELECEĞE

40 yılınızı tamamlarken geride bıraktığınız yolculuğu nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu birikim, büyüme yaklaşımınıza nasıl yansıyor?

1986'da Bakırköy'de Sevinç Dershanesi ile başladığımız yolculuğumuzu, bugün anaokulundan liseye, kurs merkezlerinden danışmanlık hizmetlerine uzanan bir eğitim ekosistemiyle sürdürüyoruz. Türkiye'nin farklı bölgelerinde binlerce öğrencimiz ve yüzlerce öğretmenimizle birlikte, 40 yıllık deneyimimizi geleceğe taşıyoruz.

Bu süreçte eğitimde kalıcı başarıyı, akademik birikimimiz kadar ailelerimizle kurduğumuz güvenle de sağladığımızı gördük. Öğrencilerimizin öğrenmelerini desteklerken karakter gelişimlerine, kendilerini tanımlarına ve geleceklerini şekillendirmelerine eşlik ediyoruz. "1986'dan Geleceğe" ifademizle de bu sorumluluğu ve geleceğe ilişkin hedeflerimizi anlatıyoruz. Büyüme yaklaşımımızı aynı anlayışla şekillendiriyor, her yeni şubemizde eğitim kalitemizi ve ailelerimizin bize duyduğu güveni korumayı önemsiyoruz.

ŞUBE SAYISI 40'I AŞACAK

41. yılına hazırlanırken nasıl bir büyüme hedefiyle ilerliyorsunuz?

Bu yıl şube sayımızı 40'ın üzerine taşımayı hedefliyoruz. Bugün 30'un üzerinde şubemizde yürüttüğümüz eğitim çalışmalarını, yeni iş ortaklarımızın katılımıyla daha geniş bir coğrafyaya ulaştırmak istiyoruz.

Her yeni şubemizin eğitim anlayışımızı ve kurumsal değerlerimizi temsil etmesini önemsiyoruz. Bu nedenle büyümeyi akademik, yönetsel ve operasyonel destek süreçlerimizle birlikte planlıyoruz. Kontrollü ve sürdürülebilir bir genişlemeye ilerlerken mevcut kurumlarımızı da güçlendirmeye devam ediyoruz. 41. yılımıza hazırlanırken hedefimizi, 40 yıllık birikimimizi daha fazla öğrencinin gelişimine katkı sağlayacak şekilde paylaşmak olarak belirliyoruz.

YATIRIMCILARA DESTEK

Franchise modelinizle yatırımcılara nasıl bir iş ortaklığı sunuyorsunuz?

Franchise ve danışmanlık çalışmalarımız aracılığıyla akademik, yönetsel ve operasyonel deneyimimizi iş ortaklarımızla paylaşıyoruz. Sevinç ailesine katılan yatırımcılarımızla uzun vadeli ilişkiler kuruyor, kurumlarımızın gelişimini birlikte takip ediyor ve ihtiyaçlara birlikte çözüm üretiyoruz.

Merkezi müfredat ve ölçme değerlendirme sistemlerimizle eğitim süreçlerine ortak bir çerçeve kazandırıyoruz. Öğretmen eğitimlerimizle bu çerçevenin sınıf içi uygulamalara yansımaları destekliyor, düzenli denetim ve geri bildirimlerle

Ömür YILMAZ
Sevinç Eğitim Kurumları
İş Geliştirme ve
Ağ Büyümesinden Sorumlu
Genel Müdür Yardımcısı

gelişim alanlarını belirliyoruz. Marka iletişimi ve tanıtım desteğimizle de iş ortaklarımızın bulundukları bölgelerde güçlenmelerine katkı sunuyoruz. Böylece yatırımcılarımızın, kurumlarını geliştirirken 40 yıllık deneyimimizden ve Genel Müdürlük ekiplerimizin desteğinden yararlanmalarını sağlıyoruz.

AKADEMİK LİDERLİK

Merkezi akademik çalışmalarınızı öğrencilerin gelişimine nasıl yansıtıyorsunuz?

Şubelerimizde eş zamanlı gerçekleştirdiğimiz merkezi deneme sınavlarıyla öğrencilerimizin gerçek sınav atmosferini deneyimlemelerini sağlıyor, akademik gelişimlerini ortak ölçütlerle takip ediyoruz. Sınavların ardından sonuçları ayrıntılı biçimde analiz ederek eksik konuları belirliyor ve bireysel gelişim planlarını bu veriler doğrultusunda oluşturuyoruz. Velilerimizi de öğrencilerimizin gelişimi ve yürüttüğümüz çalışmalar hakkında bilgilendiriyoruz.

Rehberlik çalışmalarımızda öğrencilerimizin akademik, sosyal ve duygusal gelişimini birlikte ele alıyoruz. Akademik liderlik yaklaşımımızla her öğrencimizin gelişimini düzenli olarak izliyor, ihtiyaçlarını ve potansiyelini anlamaya odaklanıyoruz. Bu yapıyla iş ortaklarımızın eğitim çalışmalarını somut verilerle yönlendirmelerini desteklerken ailelerimizle de çocuklarının gelişimini birlikte takip edebildiğimiz bir iletişim kuruyoruz.

SEVİNÇ AI

Sevinç AI projesiyle hangi ihtiyaçlara yanıt vermeyi hedefliyorsunuz?

Kurumlarımızla iletişime geçen ailelerimizin bilgiye hızlı ulaşmasını ve başvurularının düzenli olarak takip edilmesini önemsiyoruz. Hayata geçirmekte olduğumuz Sevinç AI projesiyle çağrı, bilgilendirme ve kayıt süreçlerimizi bu doğrultuda geliştirmeyi hedefliyoruz.

Yapay zekâ asistanımız aracılığıyla gelen çağrıları karşılamayı; tanıtım, bilgilendirme,

» Öğrenciyi merkeze alan yaklaşımımızla eğitimde sürdürülebilir başarıyı desteklemeyi ve Türkiye'nin lider eğitim kurumları arasında yer almaya devam etmeyi hedefliyoruz.

» Franchise ve danışmanlık çalışmalarımız aracılığıyla akademik, yönetsel ve operasyonel deneyimimizi iş ortaklarımızla paylaşıyoruz. Sevinç ailesine katılan yatırımcılarımızla uzun vadeli ilişkiler kuruyor, kurumlarımızın gelişimini birlikte takip ediyor ve ihtiyaçlara birlikte çözüm üretiyoruz.

» Profesyonel tanıtım ekibimizle dijital pazarlama, sosyal medya ve yerel tanıtım çalışmalarımızı merkezi bir yaklaşımla yönetiyoruz. Franchise şubelerimize ortak içerikler ve tanıtım paketleri sunarken kurumsal kimliğimizin ve iletişim dilimizin tutarlılığını gözetiyoruz.

kayıt ve bursluluk aramalarını otomatik olarak yürütmeyi planlıyoruz. Böylece kurumlarımız hakkında bilgi almak isteyen ailelere daha hızlı ulaşmayı ve öğrenci kayıt süreçlerimizi daha verimli yönetmeyi amaçlıyoruz.

Franchise şubelerimizde de yararlanmayı hedeflediğimiz bu sistemle ekiplerimizin çalışmalarını kolaylaştırmayı ve veli deneyimini güçlendirmeyi istiyoruz. Teknolojiyi insan odaklı eğitim anlayışımızla bütünleştirerek eğitim ve kurum yönetimi süreçlerimizi geliştirmeye devam ediyoruz.

GÜÇLÜ MARKA TANITIMI

Franchise şubelerinizi reklam ve tanıtım çalışmalarında nasıl destekliyorsunuz?

Sunduğumuz eğitimi ailelerimize doğru anlatmayı, güven ilişkimizin önemli bir parçası olarak görüyoruz. Profesyonel tanıtım ekibimizle dijital pazarlama, sosyal medya ve yerel tanıtım çalışmalarımızı merkezi bir yaklaşımla yönetiyoruz. Franchise şubelerimize ortak içerikler ve tanıtım paketleri sunarken kurumsal kimliğimizin ve iletişim dilimizin tutarlılığını gözetiyoruz.

Ulusal ve yerel basınla kurduğumuz ilişkilerle de markamızın görünürlüğünü destekliyoruz. Her şubemizin bulunduğu bölgede güçlü bir marka algısı oluşturmaya katkı sağlamayı hedefliyoruz. Bu nedenle reklam ve tanıtımı, iş ortaklarımızın büyümesini destekleyen ve süreklilik gerektiren bir çalışma alanı olarak ele alıyoruz.

SÜRDÜRÜLEBİLİR BAŞARI

Gelecek hedeflerinizi ve Sevinç ailesine katılmayı düşünen yatırımcılara mesajınızı paylaşır mısınız?

Öğrenciyi merkeze alan yaklaşımımızla eğitimde sürdürülebilir başarıyı desteklemeyi ve Türkiye'nin lider eğitim kurumları arasında yer almaya devam etmeyi hedefliyoruz. Eğitim kalitemizi koruyarak büyümek, teknolojiyi eğitimle bütünleştirmek ve iş ortaklarımızla birlikte güçlenmek için çalışıyoruz. Öğrencilerimizin potansiyellerini keşfetmelerini, sorumluluk almalarını ve gelecekte üstlenecekleri liderlik rollerine hazırlanmalarını destekliyoruz.

40. yılımızı tamamlarken eğitime uzun vadeli bir sorumluluk olarak yaklaşan ve birlikte üretmeye açık yatırımcıları Sevinç ailemize davet ediyoruz. Bu yıl 40 şubeyi aşma hedefimize ilerlerken gücümüzü ortak emeğimizden ve birbirimize duyduğumuz güvenden alıyoruz. 41. yılımıza taşıdığımız bu birikimde emeği bulunan öğrencilerimize, velilerimize, öğretmenlerimize, çalışanlarımıza ve iş ortaklarımıza teşekkür ediyoruz.

‘Dijital Okuryazarlık ve Üretim Odaklı Öğrenme Yeni Öğrenme Alışkanlıkları Arasında Hızla Yayılıyor’

“BİL Eğitim Kurumları olarak hibrit öğrenmede kullandığımız dijital platformlarda yapay zeka destekli çalışma fırsatları sunan uygulamaları tercih ediyoruz. Ama bunu yaparken öğrencinin yerine düşünen değil, öğrencinin daha iyi düşünmesine yardımcı olacak ortamların oluşturulmasını sağlıyoruz. Sadece öğrenci değil öğretmenlerimiz için de yapay zekayı etkin ve pedagojiye uygun kullanmalarına yönelik mesleki gelişim eğitimleri veriyoruz.”

Osman ÖZŞEN
BİL Eğitim Kurumları IT ve
Eğitim Teknolojileri Koordinatörü

ÜRETİM ODAKLI ÖĞRENME

Günümüzde çocuklar nasıl öğreniyor? Yeni nesil öğrencinin öğrenme alışkanlıkları nasıl değişiyor?

Teknolojinin bu kadar hızla geliştiği, etkin olarak her alanda kullanıldığı bir çağda öğrenme alışkanlıkları da gelişiyor ve değişiyor. Bilgiye ulaşmak artık çok kolay olduğu için önemli olan bu bilginin doğruluğunu anlayabilmekten geçiyor. Bilginin geldiği kanallar sadece kitaplar ve öğretmenler olmadığı için bu bilginin de teyide ihtiyacı oluyor. Bunun da en iyi yöntemi bilgiyi anlamlandırmak, sorgulamak ve kullanmaktır.

Çocuklar bu sürecin içinde oldukları için öğrenme alışkanlıkları onlar için değil bizim için değişiyor. Onlar bu yeni alışkanlıkları en baştan ediniyorlar. Teknolojiyle birlikte görsel zekanın daha belirgin olarak arttığını görüyoruz. Bu da etkileşimli ve interaktif içeriklerin öğrenme alışkanlıklarındaki yerini daha sağlamlaştırıyor. Dijital öğrenme deneyimi kişiselleştirilmiş öğrenme ortamlarının daha öne çıkmasını sağladığı için dijital okuryazarlık ve üretim odaklı öğrenme yeni öğrenme alışkanlıkları arasında hızla yayılıyor.

YAPAY ZEKA EĞİTİMLERİ

Yapay zekâ öğrencinin öğrenmesini nasıl değiştiriyor? Bu konuda kurumsal çalışmalarınız nelerdir?

Yapay zeka bütün alanlarda olduğu gibi öğrenme ve eğitim hayatında

da birçok şeyi değiştirecek gibi görünüyor. Özellikle kişiselleştirilmiş öğrenme fırsatını sunması yapay zekanın en çok tercih edilme sebeplerinden biri. Tabi bunun için önce yapay zekanın sizi tanıması gerekiyor. Belirli bir süre sizin alışkanlıklarınız, bilgi birikiminiz ve sorduklarınızla öğrenen yapay zeka artık sizin gibi düşünerek bilgiyi özelleştiriyor ve karşınıza öyle çıkarıyor. Öğrencide bunun farkında olduğu için bilgiyi alma kısmında yapay zekayı tercih ederek üretim ve proje deneyimini kendi gerçekleştiriyor.

BİL Eğitim Kurumları olarak hibrit öğrenmede kullandığımız dijital platformlarda yapay zeka destekli çalışma fırsatları sunan uygulamaları tercih ediyoruz. Ama bunu yaparken öğrencinin yerine düşünen değil, öğrencinin daha iyi düşünmesine yardımcı olacak ortamların oluşturulmasını sağlıyoruz. Sadece öğrenci değil öğretmenlerimiz için de yapay zekayı etkin ve pedagojiye uygun kullanmalarına yönelik mesleki gelişim eğitimleri veriyoruz.

YAPAY ZEKA OKURYAZARLIĞI
AI, öğrenmeyi destekleyen bir araç mı, yoksa yeni riskler de beraberinde mi getiriyor?

Her araç gibi yapay zekada kullanım şekli ve amacına göre riskler taşıyacaktır. Burada önemli olan yapay zekanın bir kullanım politikasının olması ve amacıdır. Yapay zekanın eğitimde kullanım

amacı öğrenmeyi kişiselleştirerek kolaylaştırması, öğretmene zaman kazandıracak hızı kazandırması ve güçlü içeriklerle öğrenmeyi desteklemesidir. Burada en önemli risk bilginin doğruluğunun kontrol edilememesi, düşünmeyi azaltıp bütün işin yapay zeka tarafından yapılıyor olması ve kişisel verilerin ele geçirilmesidir.

İşte tam da bu yüzden bütün işi yapay zekaya bırakmak, yanlış öğrenme ya da yanlış öğrenme alışkanlıkları edinmeye sebep olabilir. Öğrencinin yapay zekayı kullanarak bilgiyi araştırması, tartışması ve değerlendirmesi en doğrusudur. Sadece Dijital Okuryazarlık değil, Yapay Zeka Okuryazarlığı kavramı da riskleri azaltacak faktörlerdir.

BİLLEARN DİJİTAL HİBRİT EĞİTİM PLATFORMU

Yapay zekâ çağında öğretmenin vazgeçilmez becerileri neler? Kurumunuzda bu becerileri nasıl ortaya çıkarıyor ve destekliyorsunuz?

Yapay Zeka çağında öğretmenin rolü her geçen gün daha çok önem kazanıyor. Bunun sebebi doğrulanmamış bilginin çoğaldıkça öğrenciye yanlış aktarılmasının engellenmesi gerektiği içindir. Öğretmen artık bilgiyi aktaran değil, bilgiyi anlamdırarak nasıl kullanılacağını gösteren böylece öğrenmeyi derinleştirerek gerçekleştiren kişidir. İşte tam da bu yüzden öğretmenden beklenen beceriler yalnızca teknolojik araçları kullanabilme becerişleri değil, eleştirel düşünme, yaratıcılık, problem çözüme, iletişim, dijital okuryazarlık kavramlarını sunma becerileridir.

BİL Eğitim Kurumları olarak hizmet içi eğitim programlarıyla başlayan eğitim öğretim yılını mesleki gelişim programları, dijital projeler ve etkinliklerle geçiriyor, öğretmenlerimizin yetkinliklerini arttıran çalışmalarla destekliyoruz. Kullandığımız BİLLEARN Dijital Hibrit Eğitim Platformu birçok yapay zeka destekli uygulamayla öğretmenlerimizin ders işleyişine destek vermektedir. Yapay Zeka desteği ile öğretmen faktörünün en önemli farkı insan odaklı işleyişin devam etmesini sağlamaktır. Bu yüzden öğretmenin gücünü arttıran

çalışmalarla bu becerileri ortaya çıkarmayı hedefliyoruz.

DEĞİŞİM VE OKUL KÜLTÜRÜ Yapay zekâ çağında okulun farkı ne olacak? Okullar geleceğin öğrencisini yetiştirmeye hazır mı?

Okul iklimi sadece bilgiyi öğrenme yeri değil aynı zamanda öğrencilerin birbirleriyle sosyalleşebildikleri, iletişim kurdukları ve birçok şeyi doğru deneyimleyebildikleri bir yaşam alanıdır. Okullarda dersliklerde öğrencilerin ders dinleyerek öğrenmeye devam edeceği bir sistem devam edemez. Yapay zeka çağında okul artık öğrenmenin dijital dönüşüm ile bilgiyi sorguladığı, ürettiği, iş birliği yaparak desteklediği ve kullandığı bir yer olacak.

Yapılan hataların telafi edilebildiği, defalarca tekrar ile öğrenmenin bir alışkanlık haline geldiği ve iletişim becerilerinin takım çalışmasındaki öneminin kazanıldığı tek yer okuldur. Okulların sürekli değişen geleceğin hızına ayak uyduracak gereçlerle donatılması, güncel bilgileri sürekli araştırarak aktaracak öğretmenlerle desteklenmesi çok önemlidir. Bu yüzden değişime uyum sağlayan bir yapı ile okullarımızın kültürünü inşa etmemiz gerekiyor.

"BİL Eğitim Kurumları olarak hizmet içi eğitim programlarıyla başlayan eğitim öğretim yılını mesleki gelişim programları, dijital projeler ve etkinliklerle geçiriyor, öğretmenlerimizin yetkinliklerini arttıran çalışmalarla destekliyoruz. Kullandığımız BİLLEARN Dijital Hibrit Eğitim Platformu birçok yapay zeka destekli uygulamayla öğretmenlerimizin ders işleyişine destek vermektedir. Yapay Zeka desteği ile öğretmen faktörünün en önemli farkı insan odaklı işleyişin devam etmesini sağlamaktır. Bu yüzden öğretmenin gücünü arttıran çalışmalarla bu becerileri ortaya çıkarmayı hedefliyoruz."

‘Okullar yaratıcılık becerisini teşvik eden programları kullanmalı’

“Okulun farkı yapay zekânın sunduğu hızlı ve ücretsiz bilgiyi teyit etme becerisini kazandırmak olmalı.

Bilgi mutlaka insan filtresinden geçirilerek kullanılmalı. Okul, bu filtrenin nasıl kullanılacağını öğretmek farkını ortaya koymalı. Yaratıcılık da henüz yapay zekânın insan seviyesinden uzakta olduğu bir beceri türü. Okulların bu beceriyi teşvik eden uygulamalar ve programlar kullanması gerekiyor.”

Günümüzde çocuklar nasıl öğreniyor? Yeni nesil öğrencinin öğrenme alışkanlıkları nasıl değişiyor?

İnternetin yaygınlaşmasıyla bilgiye erişmek herkes için kolay hale gelmişti fakat yine de bilgiye ulaşmak için araştırmak, farklı kaynaklardan bilgiyi derlemek gerekiyordu. Bugün herkesin telefonunda olacak kadar yaygınlaşan yapay zekâ dünyada var olan neredeyse tüm bilginin içinden insanların istediği bilgiyi çekip getiriyor. Sonuç olarak bilgiye erişmek bu kadar zahmetsiz ve hızlı olunca hatırlama, yani bilgiyi bellekten geri getirme, çok zahmetli bir bilişsel işlem olarak davranış tercihinde arka sıralara geriliyor. Bu durumu şuna benzetebiliriz: Cep telefonu yaygınlaşmadan önce insanlar çok daha fazla kişinin telefon numarasını ezberleyebiliyordu. Cep telefonu bu bilgiyi kaydetme ve gerektiğinde geri çağırma –hatırlama– işlemini gereksiz kıldı. Bir iki tuşla istediğimiz kişinin telefon numarasına ulaşabiliyoruz. Bugün de yapay zekâ, telefon numaralarında olan durumu tüm bilgi için geçerli hale getirdi. Artık bildiğimiz şeyleri bile hatırlamaya çalışmak yerine yapay zekâyâ sormayı tercih ediyoruz. Buna ek olarak görselleştirme ve animasyon teknolojilerinin öğrenmeyi beş duyuya hitap edecek şekilde genişlettiğini ve pasif öğrenme yöntemlerinin artık yerini etkileşimli, deneyerek, sorarak, yaparak aktif öğrenme süreçlerine bıraktığını da söyleyebiliriz.

BİLİŞSEL YÜK AZALIYOR

Yapay zekâ öğrencinin öğrenmesini nasıl değiştiriyor? Bu konuda kurumsal çalışmalarınız nelerdir?

Az önce bilgiye ulaşmak ne kadar kolaylaşırsa hatırlama için gereken çaba o kadar azalıyor demiştim. Bunun bir başka sonucu da bilgiyi belleğe kaydetmeye olan ihtiyacın azalmasıdır. Kısacası bilişsel yük azalıyor. Bilişsel yükün azalmasıyla ortaya çıkan boşluğa bilgiyi işleme, muhakeme etme, deneyimle temas ettirme, dönüştürme, bağlantı kurma, neden-sonuç ilişkisi kurma becerilerini yerleştirmek önemli hale geliyor. Bu bize, dışarıda (zihin dışında) hazır halde bekleyen bilgiyi kullanışlı hale getirmenin ne kadar kritik bir konu olduğunu gösteriyor. Bunu bir metaforla açıklamak gerekirse masanın üstünde duran bir kutu oyun hamurunu sarı, mavi, kırmızı cisimler olarak görmek yerine hamurdan anlamlı figürler yapmaya benzetebiliriz. Mektebim Koleji olarak yapay zekâ kullanımını bu çerçevede ele alıyoruz.

Başka bir açıdan bakacak olursak yapay zekâ öğrenme süreçlerini kişiselleştirebiliyor. 15 yaşında bir öğrenci bir konuyu sadeleştirmek için “Bunu bana 8 yaşında bir çocuğun anlayacağı şekilde anlat.” diyebiliyor. Ya da sıkılmamak için “Bunu esprili bir dille anlat.” diyebiliyor. Tarih dersini çalışırken heyecanlı, epik bir tonda anlatım yaptırabiliyor. Kişiselleşen bilgi öğrencinin benliğiyle daha çok temas edebiliyor ve öğrenme gerçekleşiyor.

AI, öğrenmeyi destekleyen bir araç mı, yoksa yeni riskler de beraberinde mi getiriyor?

Daha önce çıkan tüm teknolojik araçlar gibi AI da doğru kullanıldığında öğrenim için çok önemli bir araç, yanlış kullanıldığında

Oktay ÇETİNKAYA
Mektebim Koleji PDR Koordinatörü

ise büyük bir risk olabilir. Doğru kullanıldığında bilgiye hızlı erişim, anında geri bildirim, kişiselleştirme, görselleştirme gibi avantajlar öğrenmenin hem kalitesini hem hızını artıran faktörlerdir. Ancak doğru kullanılmadığında öğrenme süreçlerindeki hatırlama, anlama, uygulama, analiz etme, değerlendirme, yaratma basamaklarından ancak birinci ya da ikinci basamağa çıkılabilir. Bu basamakların tamamlanması için yukarıda değindiğim becerileri kullanmak gerekir.

YAPAY ZEKÂ YETERLİLİK ÇERÇEVESİ

Yapay zekâ çağında öğretmenin vazgeçilmez becerileri neler? Kurumunuzda bu becerileri nasıl ortaya çıkarıyor ve destekliyorsunuz?

Bu noktada UNESCO'nun 2024 yılında çıkardığı "Öğretmenler için Yapay Zekâ Yeterlilik Çerçevesi" bildirgesi oldukça yeterli bir kılavuz işlevi görüyor. UNESCO'ya göre yapay zekâ kullanımına ilişkin karar ve sorumluluk öğretmene aittir. Yapay zekâ kullanımı öğretmenin karar yetkisini elinden almamalı ve mesleki becerileri köreltmemeli. Ayrıca AI çıktıları birer taslak olarak değerlendirilmeli ve mutlaka kontrol edilmeli çünkü yapay zekânın ürettiği bilgi yüzde yüz güvenilir değil. Öğrenci açısından baktığımızda öğrencinin görevlerini üstlenen yapay zekâ araçları öğrenme süreçlerini zedeler. Öğretmenler, öğrencilerin bu görevleri bizzat ve etkili bir şekilde gerçekleştirdiğinden emin olmalıdır. Önemli bir başka husus da etik tartışmalar: Öğrencilerin kişisel verilerinin, fotoğrafının, kişisel üretiminin kontrolümüzün olmadığı bir bulut sistemine yüklenmesi etik açıdan tartışmalı bir konu olarak karşımıza çıkıyor. Ek olarak yapay zekâ aracı erişilebilirlik açısından herkesi kapsamalı. Engelli ya da dezavantajlı öğrencileri dışarıda bırakan bir araç, fırsat eşitsizliğine yol açabilir.

Türkiye ve dünyadaki PISA sonuçlarına baktığımızda, öğrenciler hangi becerilerde güçlü, hangi alanlarda gelişime ihtiyaç duyuyor?

PISA 2025'te Türkiye, OECD ortalamalarının üç alanda düştüğü bir dönemde kendi puanını her alanda artıran tek OECD ülkesi olarak öne çıkıyor. Fen ve okuma becerilerinde ilk defa OECD ortalamasının üzerinde yer aldık. Diğer taraftan matematikte her üç öğrenciden biri temel düzeyin altında kalıyor. İlk kez uygulanan dijital dünyada öğrenme alanında ise OECD ortalamasının 27 puan gerisinde kalarak OECD ülkeleri arasında 32. sırada yer aldık. Sosyal duygusal duruma baktığımızda ise okulda güvende hissetme ve okula aidiyet duygusu 2022'ye göre iyileşme gösterdi. Ancak sosyal duygusal gelişim alanı olarak görebileceğimiz kendini yalnız hisseden öğrenci oranı OECD ortalamasının üzerinde. Bir

"Yapay zekâ öğrenme süreçlerini kişiselleştirebiliyor. 15 yaşında bir öğrenci bir konuyu sadeleştirmek için "Bunu bana 8 yaşında bir çocuğun anlayacağı şekilde anlat." diyebiliyor. Ya da sıkılmamak için "Bunu esprili bir dille anlat." diyebiliyor. Tarih dersini çalışırken heyecanlı, epik bir tonda anlatım yaptırabiliyor. Kişiselleşen bilgi öğrencinin benliğiyle daha çok temas edebiliyor ve öğrenme gerçekleşiyor."

sonraki PISA'ya matematikte tabanı güçlendirerek ve dijital problem çözmeyi sınıfa taşıyarak olduğumuz yeri kalıcı hale getirebiliriz. Yalnızlık verisi de mutlaka ele alınmalı; akademik tabloyu güçlendirirken öğrenciler arasındaki bağı da unutmamalıyız.

DUYGUSAL ÖĞRENME VE YAPAY ZEKA

Yapay zekâ çağında okulun farkı ne olacak? Okullar geleceğin öğrencisini yetiştirmeye hazır mı?

Okulun farkı yapay zekânın sunduğu hızlı ve ücretsiz bilgiyi teyit etme becerisini kazandırmak olmalı. Bilgi mutlaka insan filtresinden geçirilerek kullanılmalı. Okul, bu filtrenin nasıl kullanılacağını öğretmek farkını ortaya koymalı. Yaratıcılık da henüz yapay zekânın insan seviyesinden uzakta olduğu bir beceri türü. Okulların bu beceriyi teşvik eden uygulamalar ve programlar kullanması gerekiyor. En önemlisi yapay zekâ insan etkileşimini taklit edemiyor. Bu nedenle insan etkileşimiyle şekillenen sosyal duygusal gelişim

son yıllarda sosyal duygusal öğrenme programlarıyla birçok okulun müfredatı içinde yer almaya başladı.

Teknolojik gelişmeler eğitim teknolojilerini de kapsıyor. Bu da teknolojinin eğitim süreçlerine de katkı sağladığı anlamına geliyor. Eğitim teknolojilerini etkili bir şekilde kendi sistemlerine entegre eden okullar geleceğin öğrencisini yetiştirmeye hazır, diğerleri değil. Değişen ve dönüşen dünyada payına düşen değişimi sahiplenilenler hazır olacak.

Teknoloji yatırımlarının ötesinde, öğrenciyi geleceğe hazırlayan eğitim modeli nasıl kurulmalı?

Bugünün teknolojisini kuran insanlar hayal eden, eleştirel düşünen, yaratıcı, üretken ve çalışkan insanlardır. Yarının teknolojisini kuracak olan bugünün öğrencileri de benzer özelliklere sahip olacaklar. Bu yüzden geleceğin eğitim sistemi bu becerilerin, ahlaki-etik değerlerin ve sosyal duygusal öğrenme zemininin üzerine kurulan bir eğitim modeli olmalıdır.

Ülkeler PISA sınavlarına öğrencileri NASIL HAZIRLIYOR?

Prof. Dr. Emin KARİP

OECD tarafından gerçekleştirilen PISA çalışmasının 2025 yılı uygulama sonuçları 8 Eylül 2026 tarihinde açıklandı. Türkiye'deki 15 yaş öğrencilerin PISA başarı performansı hem ortalama puanlar hem de ülke sıralaması açısından kayda değer bir iyileşme gösterdi. Bu iyileşmeyi kutlamak, gelişmenin kaynaklarını doğru çözümllemek ve ülke olarak PISA'ya ilk katıldığımız yıldan bugüne artarak devam eden gelişmeyi sürdürebilmek için neler yapmamız gerektiğine odaklanmalıyız.

PISA sonuçlarının açıklanması ile birlikte çeşitli iletişim platformlarında gündeme gelen iki konuya açıklık getirmek geleceğe odaklanmaya katkı sağlayabilir: Bunlardan birincisi örneklemin, yani Türkiye'den PISA çalışmasına katılanları doğru seçilip seçilmediği. İkincisi ise öğrencilerin PISA'ya hazırlanması konusu ve ülke olarak gösterilen başarının öğrencilerin PISA'ya hazırlanması üzerinden değerlendirilmesi. OECD PISA çalışmasına katılacak öğrencilerin nasıl seçileceği konusunda detaylı bir kılavuz sağlar ve yöntemi tanımlar. OECD tarafından tanımlanan yöntemden sapmalar olması halinde toplanan veriler geçerli kabul edilmez ve analize dahil edilmez. Kısacası, örneklem seçiminde OECD yönergelerine uymayan ve hatalı kabul edilebilecek bir uygulama olmadığını not etmek gerekir.

Türkiye'de öğrencilerin PISA için hazırlanmış olması konusunu ise PISA'ya katılan diğer ülkelerin bu konuda uygulamaları ile birlikte ele almak gerekir. Bu konudaki uygulamaları kısaca özetleyip, örneklenerek açıklayabiliriz.

PISA'ya katılan ülkelerin neredeyse tamamı öğrencileri bilgisayar tabanlı sınav arayüzüne alıştırmak için OECD'nin yayınladığı örnek soruları kullanarak bir tür hazırlık, alıştırma ve örnek uygulama

çalışmaları yapar. Böyle bir hazırlık çalışmasının yapıldığını ilk kez 2005 yılında Finlandiya'ya gerçekleştirdiğimiz bir eğitim ziyaretinde merkezi eğitim yöneticileri ifade etmişlerdi. Bugün PISA için hazırlık çalışması pek çok ülkede yapılmaktadır. Ancak bu hazırlık çalışmalarının yoğunluğu, standardizasyonu ve devlet desteği ülkeden ülkeye veya bölgeden bölgeye büyük farklılıklar gösterir. PISA için en sistematik şekilde hazırlık ve pratik yapan ülkelerin uygulamalarını üç grupta örneklendirmek mümkün:

1. Yoğun ve Sistem Genelinde Pratik

1. Yapanlar: Doğu Asya eğitim sistemleri, PISA küresel sıralamalarında sürekli olarak en üst sıralarda yer alır ve bu sınav kurumsal olarak büyük önem verir. Bölgesel ve Ulusal bakanlıklar, eğitim otoriteleri genellikle geniş çaplı, resmi deneme sınavları organize eder.

» **Çin:** Okullar, PISA ile tamamen uyumlu problem çözme modülleri kullanır. Tamamen PISA çerçevesine göre modellenmiş eleştirel düşünme soruları, günlük matematik ve fen derslerinin içine entegre edilmiştir.

» **Singapur:** PISA sıralamasının değişmez liderlerinden olan Singapur, PISA tarzı açık uçlu araştırma ve sorgulama yöntemlerini doğrudan kendi ulusal müfredatına dahil eder. Böylece öğrenciler çok basamaklı, gerçek hayat senaryolarına dayalı soruları düzenli olarak pratik yapmış olurlar.

» **Tayvan ve Hong Kong:** Bu bölgelerdeki eğitim bakanlıkları, geçmiş PISA bilgisayar arayüzü yazılımlarını okullara aktif olarak dağıtır. Böylece öğrenciler sınav sırasında kullanılan dijital araçlara, simülörlere ve hesaplama araçlarına aşinalık kazanır.

» **Güney Kore ve Japonya:** Okullar, öğrencileri sınavda yer alan yaratıcı düşünme ve bilimsel sorgulama matrislerine hazırlamak için özel tanılayıcı deneme testleri uygular.

2. Ulusal Deneme Sınavları ve Müfredat Uyumu Sağlayanlar:

Birçok ülke, öğrenci gruplarını izlemek ve hazırlamak için özel ölçme-değerlendirme çerçeveleri veya PISA'ya paralel test sistemleri geliştirmiştir.

» **Almanya:** Eğitim analistleri tarafından sıklıkla vurgulandığı üzere, Almanya resmi uluslararası PISA sınavının yanı sıra eyaletlerdeki öğrencileri değerlendirmek için PISA-E adı verilen devasa bir ulusal

tamamlayıcı test uygular.

» **Birleşik Krallık (İngiltere):** Eğitim Bakanlığı, PISA'ya katılacak okullara örnek soruları ve arayüz kılavuzlarını önceden sağlamak için Ulusal Eğitim Araştırmaları Vakfı (NFER) gibi uzman kuruluşlardan yoğun şekilde destek alır.

» Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar:

Sınav puanı metriklerini yükseltmeyi ulusal bir kalkınma hedefi haline getiren bu ülkeler, geçmiş yıllarda devlet okullarındaki 15 yaş grubu öğrenciler için ülke çapında bilgisayar tabanlı deneme sınavı döngüleri ve eğitim programları düzenler.

3. Dijital Arayüz Alıştırmalarına Odaklananlar:

PISA tamamen dijital ortamda yapıldığından, bu ülkeler öğrencilerin teknik engellere takılmasını önlemek için geçmiş sorulara erişimi yaygınlaştırmıştır:

» **Avustralya ve Yeni Zelanda:** Temel olarak dijital okuryazarlık hazırlığına odaklanırlar. Öğrencilerin dijital grafikleri nasıl manipüle edeceğini, sürükle-bırak mantığını ve etkileşimli veri değişkenlerini nasıl göreceğini anlamaları için örnek soruları sisteme yüklerler.

» **Türkiye:** Millî Eğitim Bakanlığı, öğrencilerin pratik yapabilmesi için geçmiş PISA ve TIMSS örnek soru kitapçıklarını ve etkileşimli dijital alt modülleri kendi ulusal eğitim platformu olan EBA (Eğitim Bilişim Ağı) üzerinden düzenli olarak yayınlar ve erişime açar. PISA'ya katılacak okullarda örnek uygulamalar ve soru çözüm pratikleri yapılır. Türkiye bu hazırlık çalışmalarına, PISA'ya katılan pek çok ülke ile kıyaslandığında, kronolojik olarak, görece daha geç başlamıştır.

» **Amerika Birleşik Devletleri:** Hazırlık süreçleri merkezi olmayıp eyalete veya okul bölgesine göre değişse de Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezi, seçilen okulların öğrencilerini platform mekanikleri konusunda eğitebilmesi için kamuya açık portallar sağlar.

Bu örnekler artırılabilir ve daha fazla detaylandırılabilir. Ancak yukarıdaki örneklerde de görüldüğü üzere ve genel olarak değerlendirildiğinde, PISA çalışmasına katılan ülkelerin öğrencilerini PISA için hazırlamak üzere farklı tür ve niteliklerde hazırlık çalışmaları gerçekleştirmektedir. PISA çalışmasının felsefesi, eğitim sistemleri üzerinde etkileri, ülkelerin PISA performansını ve sıralamadaki yerlerini nasıl bir öncelik ve ulusal bir politika olarak yapılandırdığı ayrıca bir analiz ve değerlendirme konusudur.

O SENE BU SENE

ÖĞRENMENİN NE ZAMANI NE SINIRI

*Türkiye'nin franchise odaklı yenilikçi eğitim modeli
Sekiz Oniki'de.*

SEKİZ ONİKİ
KURS

İyi Yöneticiyi Ararken: Görüneni Değil, Kalanı Görmek

EĞİTİMDE YÖNETİM

YENİ NESİL YÖNETİCİLER – III

Alpaslan Dardan

Eğitim Yöneticisi, Danışman, Eğitim Gazetecileri ve Yazarları Derneği Kurucu YK üyesi

Birkaç yıl önce Artı Eğitim'in bu sayfalarında "Eğitimde Yönetim – Yeni Nesil Yöneticiler" başlığıyla iki yazı kaleme almıştım. O yazılarda eğitim yöneticilerinin değişen rollerini ve sahip olmaları gereken yetkinlikleri kendi deneyim ve gözlemlerim üzerinden değerlendirmeye çalışmıştım. Bu kez konuya başka bir kapıdan girmek istiyorum. Yöneticinin ne olması gerektiğinden önce, onu nasıl gördüğümüzü ve neye bakarak değerlendirdiğimizi konuşmak istiyorum.

Zamanlama da bilinçli bir tercih. Ekim, okullar için ilginç bir aydır. Eylül'ün açılış heyecanı, ilk toplantıları ve yeni başlangıçları geride kalmıştır. Öğretmenler öğrencilerini, çalışanlar yöneticilerini daha yakından tanımaya başlamıştır. Yaz aylarında yapılan atamaların ve yeni yönetim yapılanmalarının ilk işaretleri görünür hâle gelir. Kâğıt üzerindeki planların okulun gerçek hayatıyla karşılaştığı aydır Ekim. Bir başka deyişle, görünenin yavaş yavaş kalana dönüşmeye başladığı aydır. Son yıllarda eğitim patronlarıyla, kurum sahipleriyle ve sektörün içindeki farklı isimlerle yaptığım sohbetlerde aynı cümleyi sıkça duyuyorum: "İyi yönetici yetişmiyor, bulamıyoruz."

İYİ YÖNETİCİ BULAMIYORUZ!

Bu cümleyi her duyduğumda aklıma başka bir soru geliyor. Gerçekten iyi yönetici bulunamıyor mu yoksa iyi yöneticiyi seçmekte ve onunla çalışmakta zorlanıyor muyuz?

İkisinin de doğruluk payı var. Ama bana kalırsa seçtiğimiz ya da çalıştığımız yöneticileri çoğu zaman

görünen yüzleriyle değerlendiriyoruz. İzlenimlerine, söylemlerine veya kurumu ne kadar parlak gösterdiklerine bakıyoruz. Oysa yönetimin asıl niteliği kalan yüzünde ortaya çıkar. Kurumdaki güvende, insanların konuşabilme cesaretinde, korunan hafızada ve yönetici ayrıldıktan sonra da çalışmaya devam eden sistemlerde.

Bu ayrımı anlatmak için kurumları sık sık çınar ağaçlarına benzetirim. Dalları, dışarıdan ilk gördüğümüz kısımdır. Yönetimde bunlar yeni projeler, etkileyici sunumlar ve görünür değişikliklerdir. Gövdesi, ağacı taşıyan yapıdır. Yönetimde bunlar işleyen sistemler, net yetki alanları ve karar süreçleridir. Kökleri ise toprağın altındadır ve görünmez. Yönetimde bunlar güven, aidiyet, ortak bağlar, deneyimler ve birikimler, ortak değerler ve kurum hafızasıdır. Bu nedenle de bir çınarı yüz yıl ayakta tutan dalları değil, kökleridir. Okulları da ayakta tutan kuruluşlarındaki temel ilke ve değerleridir.

Yöneticilerle ilgili yanılsamalarımız da burada başlar. Kurum sahipleri, yönetim kurulları ve üst yöneticiler bazen dallara bakıp kökler hakkında hüküm verirler. Bu yanılgı, yöneticinin

seçilmesinden sınanmasına kadar dört aşamada karşımıza çıkar:

» Seçerken etkileyici izlenim, yönetsel yetkinlikle karıştırılır.

» Göreve getirirken değişim, gelişimle karıştırılır.

» Birlikte çalışırken profesyonel yönetici, profesyonel yönetim kültürüyle karıştırılır.

» Sınanırken her şeyi bilmek, doğru insanları ve bilgiyi bir araya getirebilmekle karıştırılır.

Bu yanılsamalar deneyimin değersizleştirilmesine, güvenin aşınmasına ve nitelikli insanların uzaklaşmasına yol açarak kurumun köklerini zayıflatır. Üstelik dışarıdan her şey yolunda görünürken içerideki güç kaybı uzun süre fark edilmeyebilir. Kurumlar elbette yenilenmelidir. Ancak her yönetici, "Burada neyi değiştirebilirim?" sorusundan önce "Burada neyi mutlaka korumalıyım?" sorusunu da sormalıdır. Çünkü değişim her zaman gelişim anlamına gelmez. Eğitim, öğrenciler, öğretmenler, veli beklentileri ve teknoloji sürekli değişiyor; hiçbir kurum buna kayıtsız kalamaz. Ama değişimi yönetmekle geçmiş değersizleştirmek arasında önemli bir fark vardır.

İyi yönetici kuruma geldiğinde kendisinden önce yapılan her şeyi yanlış kabul etmez. Önce anlamaya çalışır. Bu kurum neden böyle çalışıyor? Hangi uygulamalar yılların deneyimiyle oluşmuş? İnsanları bu kuruma bağlayan değerler neler? Hangi alışkanlıkların değişmesi, hangilerinin korunması gerekiyor?

Bu soruların cevabı çoğu zaman hiçbir yönetmelikte yazmaz. Yıllar içinde oluşmuş, yazılı olmayan ama çok değerli bir bilgidir bu. Buna kurum hafızası diyoruz. Bu hafızayı bazen deneyimli bir öğretmen, bazen yıllardır görev yapan bir çalışan, bazen de kuşaktan kuşağa aktarılan bir gelenek taşır. İyi yönetici bunları değişimin önündeki engeller olarak

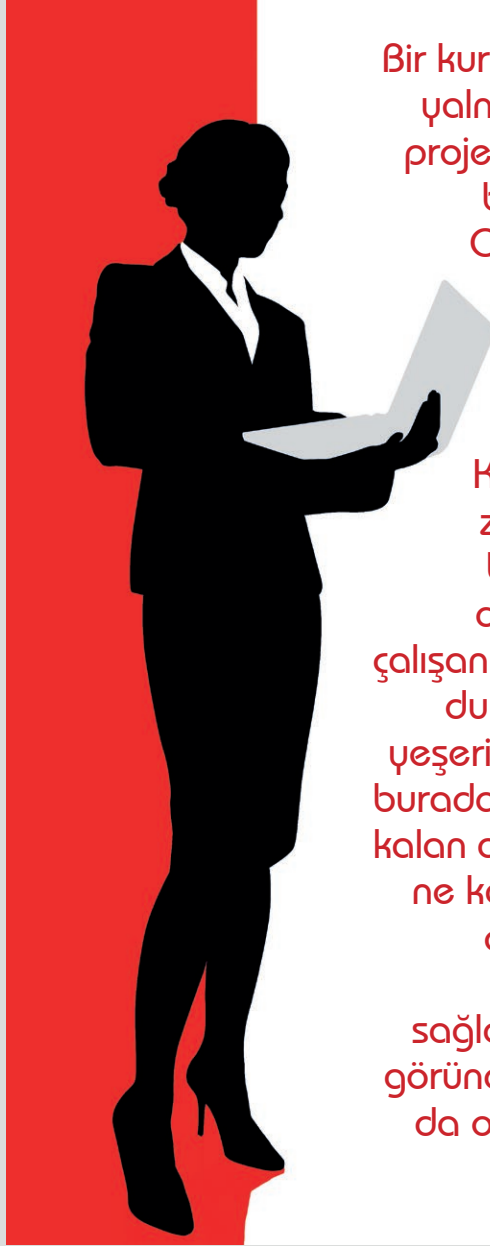
değil, değişimi gerçekleştirirken yararlanacağı birikim olarak görür.

3-4 ay önce okul yöneticilerinden oluşan bir gruba yönelik "Eğitimde Geribildirim" konulu bir tam günlük eğitime katıldım. Yaklaşık 14-15 yöneticinin bulunduğu eğitimde, uzun yıllardır insan kaynakları alanında çalışan, insan davranışları ve iletişim konusunda oldukça deneyimli bir uzman eşliğinde geribildirim vermenin inceliklerini örnekler ve gerçek vakalar üzerinden tartıştık. Eğitim sırasında paylaşılan örneklerden biri özellikle dikkatimi çekti. Büyük bir şirket, şirketi yönetecek CEO'yu belirlemek üzere uzun bir seçme süreci yürütüyor. Bir aday yapılan bütün görüşmeleri başarıyla geçiyor ve son aşamada şirket sahipleri ile yönetim kurulunun karşısına çıkıyor. Şirketin birlikte çalıştığı insan kaynakları uzmanı da bu son görüşmeye gözlemci olarak katılıyor.

ADAY GERÇEKTEN ETKİLEYİCİ

İyi okullarda eğitim görmüş, yurt içi ve yurt dışı deneyimleri var. Özgeçmişi güçlü, referansları sağlam. Fiziksel görünümü, giyim tarzı, beden dili, kendine güveni ve sözlü ifade becerisiyle daha ilk dakikalarda odadaki herkesi etkiliyor. Bir saat sürmesi planlanan görüşme bir buçuk-iki saate kadar uzuyor. Görüşme giderek keyifli bir sohbet dönüşüyor. Aday odadan çıktığında yönetim kurulunun memnuniyeti yüzlerinden okunuyor. Karar neredeyse verilmiş. Aradıkları CEO'yu bulduklarını düşünüyorlar. Son olarak görüşme boyunca hiç soru sormadan yalnızca not alan insan kaynakları uzmanına dönüyorlar: "Siz nasıl buldunuz?"

Uzman notlarına bakıyor ve sakın bir biçimde şu değerlendirmeyi yapıyor: "Yaklaşık 15 temel soru sordunuz. Aday bunların yalnızca ikisine doğrudan, açık ve net cevap verdi. Geri kalan sorularda çok iyi konuştu, güzel örnekler verdi, etkileyici cümleler kurdu ama aslında sorularınızın çoğuna cevap vermedi." Bence bu örneğin en çarpıcı tarafı tam da burası. İyi konuşmakla doğru cevap vermek aynı şey değil. İyi bir izlenim bırakmakla iyi yönetmek de aynı şey değil. Yönetim kurulu bu değerlendirmeyi dinliyor, uzmana teşekkür ediyor ama kararını değiştirmiyor. Aday CEO olarak

Bir kurumun sağlam zemini yalnızca yönetmeliklerle, projelerle ya da gösterişli başarılarla kurulmaz. O zemini güçlendiren; ilkeli duruş, tutarlılık, karşılıklı güven ve insanlara duyulan saygıdır. Kaygan ve belirsiz bir zemin üzerinde geçici başarılar bile değerli değildir. Kalıcı başarı, çalışanların güvenle ayakta durabildiği bir ortamda yeşerir. İyi yönetici de tam burada fark yaratır. Geriye kalan asıl miras, yöneticinin ne kadar görünür olduğu değil, onun ardından kurumun ne kadar sağlam durabildiğidir. Ya görüldüğünüz gibi olun ya da olduğunuzu söylediğiniz kişi olun.

göreve başlıyor. Üç yıl sonra ise şirket kendisiyle yollarını ayırmak zorunda kalıyor.

Asıl düşündürücü olan da bundan sonrası. CEO'nun görev yaptığı üç yıllık dönemde alınan bazı kararların ve oluşan yönetim sorunlarının etkisini ortadan kaldırmak şirket için yıllar alıyor. Bu hikâyeyi dinlediğimde doğal olarak eğitim sektörünü düşündüm. Kişiler üzerinden değil, yönetim anlayışı üzerinden elbette. Çünkü yanlış bir yöneticinin verdiği zarar yalnızca o yöneticinin görev yaptığı süreyle sınırlı kalmıyor. Bazen yönetici gidiyor ama bıraktığı sorunlar yıllarca kurumda yaşamaya devam ediyor.

Özel eğitim sektöründe uzun yıllar çalışmış biri olarak bunun

farklı örneklerini gördüm, duydum, yaşadım. Köklere sirayet eden bu yanlışsamar zamanla iyi öğretmenlerin kurumdan ayrılmasına, çalışanların yönetime duyduğu güvenin azalmasına, insanların düşündüklerini açıkça söylemek yerine susmayı tercih etmesine ve kurum içinde küçük grupların oluşmasına yol açabiliyor. Bir süre sonra sorunlar üst yönetime aktarılmaz hâle geliyor. Bu yüzden yanlış yönetici seçiminin maliyeti yalnızca ekonomik rakamlarla ölçülemez. Bazen kaybedilen iyi bir öğretmendir. Bazen kurumdan kopan bir öğrenci, bazen yıllarca kuruma güvenmiş bir velidir. Bazen çalışanların birbirine olan güveni, bazen de kurumun yıllar içinde

biriktirdiği hafızadır. Bunların hiçbirisi bilançoda tek bir kalem olarak görünmez. Ama zamanı geldiğinde hepsi karşınıza çıkar. O hâlde seçme sürecinde bakışı dallardan köklere çevirmek gerekir. İyi bir özgeçmiş her zaman iyi bir yönetici anlamına gelmez. Büyük kurumlarda çalışmış olmak önemlidir ama orada ne yaptığınız daha önemlidir. Kaç kişiyi yönettiğinizden çok, kaç kişinin gelişimine katkı sağladığınız önemlidir. Ne kadar iyi konuştuğunuzdan çok, ne kadar iyi dinlediğiniz önemlidir. Başarılarınızı nasıl anlattığınız kadar, başarısızlıklarınızla nasıl yüzleştiğiniz de önemlidir. Bu nedenle bir ilkeyi açıkça yazmak istiyorum: İyi yöneticiyi seçebilmek de iyi yönetimin bir parçasıdır.

PROFESYONEL YÖNETİCİ İLE PROFESYONEL YÖNETİM

Bu noktada sözü biraz da kurum sahiplerine ve eğitim patronlarına çevirmek istiyorum. Çünkü profesyonel yönetici arayışı konuşulurken mesele genellikle yalnızca yöneticiler üzerinden tartışılıyor. “Yönetici bulamıyoruz.” “İyi yönetici yetişmiyor.” “İnsanlar sorumluluk almak istemiyor.” Bunların bir kısmı doğru olabilir. Ama bir soru daha var: Profesyonel bir yöneticiyle çalışmaya gerçekten hazır mıyız? Değişimi gelişimle karıştırmadan bu süreci yönetebiliyor muyuz?

Profesyonel bir yönetici istiyorsanız ona bir hareket alanı tanımanız gerekir. Her kararına müdahale ediyor, her uygulamayı önce size onaylatmasını bekliyor ve yetki ile sorumluluk sınırlarını netleştirmiyorsanız, orada profesyonel yöneticilikten söz etmek kolay değildir.

Sık rastladığımız bazı çelişkiler de var. Yöneticiden inisiyatif almasını isteyip aldığı inisiyatiften rahatsız olmak bunlardan biridir. Güçlü bir ekip kurmasını isteyip kendisinden daha güçlü insanlarla çalışmasından tedirgin olmak bir diğeridir. Şeffaf olmasını istiyorsanız, hoşunuza gitmeyen gerçekleri söylemesine de hazır olmanız gerekir. Yenilikçi olmasını istiyorsanız, hata yapma ihtimalini de göze almanız gerekir.

Kısacası profesyonel yönetici istemek başka, profesyonel yönetim kültürü oluşturmak başka bir şeydir. Çınar benzetmesiyle söylersek, iyi bir

fidanı kötü bir toprağa dikip meyve beklemek gerçekçi değildir. Gövdeyi taşıyan yapı, yani yetki, sorumluluk ve güven çerçevesi, kurum sahibinin de sorumluluğundadır.

SINANIRKEN!

Yıllar önce yeni nesil eğitim yöneticisini tarif ederken iyi bir iletişimci olmasını, eğitimin temel konularına hâkim olmasını, planlama ve zaman yönetimi becerisini, iyi bir gözlemci olmasını, az konuşup çok dinlemesini, analitik olduğu kadar pratik düşünebilmesini ve yüksek duygusal zekâyı sahip olmasını önemli bulduğumu yazmıştım. Bugün de bu görüşlerimin arkasındayım.

Ancak masaya yeni başlıklar eklendi. Teknoloji ve yapay zekâ eğitim ortamlarını hızla değiştiriyor. Veriye dayalı karar verme önem kazanıyor. Veliler daha fazla bilgiye sahip ve daha fazla soru soruyor. Kurumlar artık yalnızca akademik sonuçlarıyla değil, okul iklimi, çalışan bağlılığı ve öğrenci iyi oluşuyla da değerlendiriliyor.

Bu durum karşısında yöneticiden her şeyi bilmesini beklemek kolay bir tuzaktır. Oysa yeni nesil yöneticinin bütün teknolojilerin uzmanı olması gerekmiyor. Değişimi okuyabilmesi gerekiyor. Veriyi görebilmesi ama insanı veriye indirgememesi gerekiyor. Teknolojiyi kullanması ama eğitimin özünde insan ilişkilerinin bulunduğunu unutmaması gerekiyor.

Bir yöneticinin gerçek niteliğini en çok kriz anlarında görürsünüz. Normal zamanlarda hemen herkes iyi yönetici gibi görünebilir. Asıl mesele işlerin yolunda gitmediği anda ortaya çıkar. Kriz karşısında sakın kalabiliyor mu? Her şeyi tek başına çözmeye mi çalışıyor, yoksa ekibini sürece katabiliyor mu? Hata yaptığında bunu kabul edip sorumluluğu üstlenebiliyor mu?

İyi yönetici her soruya cevap veren kişi değildir. Gerektiğinde “bilmiyorum” diyebilen, bilen kişiyi bulabilen, onu dinleyebilen ve doğru kararın oluşacağı ortamı kurabilen kişidir. Çevresinde yalnızca kendisini onaylayanları değil, gerektiğinde itiraz edebilen ve farklı ihtimalleri gösterebilen insanları tutar. Çünkü ortak akıl yöneticinin zayıflığı değil, yönetim gücünün göstergesidir.

Yıllar önce verdiğim hastane örneğini hâlâ anlamlı buluyorum. Bir

hastaneyi yöneten doktor o hastanenin en ünlü cerrahı olmayabilir. Ama iyi doktorların, hemşirelerin ve diğer çalışanların işlerini doğru yapabileceği sistemi kurabiliyorsa iyi bir yöneticidir. Okul da böyledir. Bir okul müdürünün kurumun en iyi matematik öğretmeni, en iyi psikolojik danışmanı ya da en iyi teknoloji uzmanı olması gerekmez. Ama bu insanların en iyi biçimde çalışabileceği ortamı kurması gerekir.

YÖNETİCİ AYRILDIĞINDA GERİYE NE KALIR?

Bu değerlendirmeler, yöneticinin etkileyici görünüşüyle kalıcı katkısını birbirinden ayırmayı gerektiriyor. Uzun yetkinlik listeleri yerine, yöneticiyi değerlendirirken görünen göstergenin karşısına geride kalanı koymayı öneriyorum.

Kalan göstergeleri görmek için çoğu zaman rapor okumaya bile gerek yoktur. Bir okulun koridorunda dolaşmak yeterlidir. Öğretmenler yöneticilerinin yanında rahatça konuşabiliyor mu? Bir sorun olduğunda onu saklamak yerine paylaşabiliyorlar mı? Toplantılarda yalnızca yöneticiler mi konuşuyor? İnsanlar hata yapmaktan mı korkuyor, yoksa hatalarından öğrenebiliyor mu? Öğrenciler kendilerini görülmüş ve duyulmuş hissediyor mu? Bu soruların cevapları bazen bütün yönetim kitaplarından daha fazlasını anlatır.

Ekim ayındayız. İlk ay geride kaldı ve yılın başında yapılan planların, verilen sözlerin okul yaşamındaki karşılığını görmeye başlıyoruz. Belki de yöneticileri değerlendirirken biraz daha az söylediklerine, biraz daha çok kurdukları ortama bakmalıyız.

Yeni nesil eğitim yöneticisini arıyorsak, önce ne aradığımızı yeniden düşünmemiz gerekiyor. Bu soruyu yalnızca yöneticilere değil, onları seçenlere de sormamız gerekiyor. Karşımızdaki kişinin bizi etkilemesine mi bakıyoruz, yoksa yönetebilme kapasitesine mi? Ne kadar güçlü görüldüğüne mi, yoksa yönettiği insanları ne kadar güçlendirdiğine mi? Kurumun değerlerini ve insanlarını gerçekten koruyabiliyor mu? Çünkü iyi yöneticinin asıl başarısı kendisine muhtaç bir sistem yaratmak değildir. Kendisi olmasa da doğru çalışmaya devam edebilecek, ilkelerini koruyabilecek ve kökleri güçlü kalacak bir kurum bırakmaktır.

Önce erken tanı sonra fırsat tanı

**Bağışınız
eğitime dönüşsün!**

tohumotizm.org.tr/bagis

Kare Kodu Okutun!

Yeni Okul Paradigması Yetmedi: ŞİMDİ İNSANI YENİDEN KONUŞMALIYIZ

Kayhan Karlı

Eğitimci

9 Nisan 2019 tarihinde Eğitim Tercih'i'nde "Yeni Okul Paradigması!" başlıklı bir yazı yayımlamıştım. O günlerde eğitim dünyasında "yeni okul" kavramı hızla yayılıyordu. Dijital teknolojiler, kodlama, robotik ve Endüstri 4.0 neredeyse her okulun tanıtım diline girmişti. Ben ise yazıda rahatsız edici ama temel bir soru soruyordum: Bir şeyin yenisini kurabilmek için eskisinin hangi işlevini tamamladığını konuşmadan, yalnızca yeni araçların cazibesine kapılarak gerçekten yeni bir okul kurabilir miyiz? Ayrıca önemli bir riske dikkat çekiyordum: Değişimin tetikleyicisi dijital teknoloji olduğunda, yeni okul kavramını da teknoloji belirlemeye başlıyordu. Böylece eğitimin kadim soruları - insan kimdir, öğrenme nedir, iyi yaşam nedir, okul neye hizmet eder - geri plana itiliyor; okul, çağın araçlarına uyum sağlayan bir organizasyon gibi düşünülüyordu. Aradan yedi yılı aşkın süre geçti. Kodlama ve robotik vitrinlerinin yanına şimdi çok daha güçlü bir kavram yerleşti: Yapay zekâ. Bugün 2019'daki soruyu yeniden sormamız gerekiyor. Üstelik bu kez daha yüksek sesle.

TEHLİKE BUGÜN DAHA BÜYÜDÜ!

2019'daki yazıda özel okulların "trend" satmasını eleştirmiştim. Bir kurum kodlama laboratuvarı kuruyor, bir diğeri robotik programı başlatıyor, bir başkası kendisini Endüstri 4.0 okulu ilan ediyordu. Fakat "Bu teknolojiler insanı, toplumu ve öğrenmeyi nasıl değiştirecek?" sorusu çoğu zaman sorulmuyordu.

Bugün aynı davranış kalıbı yapay zekâ üzerinden tekrarlanıyor. Okullar yapay zekâ kulüpleri açıyor, öğretmenlere istem yazma eğitimleri veriyor, öğrencilere çeşitli araçlar kullanıyor. Bunların tümü yararlı olabilir. Fakat bir aracı kullanmak ile bir eğitim paradigması kurmak aynı şey değildir. Akıllı tahtanın bulunduğu sınıf kendiliğinden çağdaş sınıf olmadığı gibi, yapay zekânın kullanıldığı okul da kendiliğinden geleceğin okulu olmaz. Teknoloji bir okulun donanımını değiştirebilir; fakat okulun insan anlayışını değiştirmiyorsa ortaya çıkan şey yeni paradigma değil, eski okulun dijital makyajıdır.

ESKİ OKUL İŞLEVİNİ TAMAMLADI MI?

2019'da bu soruya toplumun farklı kesimlerinin farklı yanıtlar verdiğini yazmıştım. İşverenler okulların değişmesi gerektiğini söylüyor; karar vericiler söylemde yeniliği savunurken uygulamada eski yapıyı koruyor; ebeveynler kendi eğitim deneyimlerini çocuklarının geleceği için güvenli model kabul ediyor; eğitimciler ise

çoğu zaman alıştıkları sistemin dışına çıkmakta zorlanıyordu.

Bu aktörlerin tutumu bugün özünde değişmiş değil. İş dünyası yaratıcılık, iş birliği, problem çözme ve uyum becerileri istiyor. Politika belgeleri beceri, değer ve teknoloji vurgusu yapıyor. Aileler çocuklarının geleceğe hazırlanmasını talep ediyor. Okullar ise bütün bu beklentilere rağmen günlük hayatlarını hâlâ ders saati, konu yetiştirme, sınav, not ve diploma ekseninde sürdürüyor.

Dolayısıyla eski okulun işlevini tamamlamasından daha ciddi bir durumla karşı karşıyayız: Eski okul, artık yerine getiremediği bir işlevi hâlâ yerine getiriyormuş gibi davranıyor. Bilginin sınırlı, öğretmenin başlıca bilgi kaynağı, müfredatın istikrarlı ve diplomanın güvenli gelecek bileti olduğu dönemin kurumsal alışkanlıkları sürdürülüyor. Oysa bu varsayımların tamamı çözülüyor.

YAPAY ZEKÂ OKULU GEREKSİZ KILMIYOR!

Yapay zekâ birkaç saniye içinde metin üretebiliyor, problem çözebiliyor, görsel tasarlayabiliyor, çeviri yapabiliyor ve kişiye göre açıklama oluşturabiliyor. Bu nedenle bazıları okulun ve öğretmenin önemini kaybedeceğini düşünüyor. Ben tersini düşünüyorum. Yapay zekâ okulu gereksiz kılmıyor; okulun yıllardır saklandığı mazeretleri ortadan kaldırıyor. Eğer okulun temel işi bilgi aktarmaksa, bu işi artık makineler çok daha hızlı yapabiliyor. Eğer öğretmenliği değeri doğru cevabı bilmekten ibaretse, yapay zekâ karşısında bu değer hızla aşılıyor. Fakat eğitimin işi öğrencinin merakını uyandırmak, iyi soru sormasına

yardım etmek, doğru ile ikna edici olanı ayırmasını sağlamak, başkasının hakkını gözetmesini öğretmek, birlikte üretme kültürü oluşturmak ve bilgiyi yaşamın yararına kullanma sorumluluğu kazandırmaksa öğretmenin önemi azalmaz; tam tersine artar.

UNESCO'nun üretken yapay zekâ rehberi de insan öznesini, yaşa uygunluğu, etik doğrulamayı ve pedagojik tasarımı merkeze yerleştiriyor. Millî Eğitim Bakanlığının 2025-2029 Eğitimde Yapay Zekâ Politika Belgesi ise etik, etkili ve kapsayıcı kullanımın yanında öğretmen eğitimi ve öğrenci kazanımları için bir yol haritası ortaya koyuyor. Bu belgelerin işaret ettiği yön önemli; ancak politika metni ile okul kültürü arasındaki mesafe, uygulamayla kapanır.

YENİ OKUL BİNA YA DA PLATFORM DEĞİLDİR

Yeni okul tartışmalarında sık yaptığımız hata, okulu görünen parçaları üzerinden tarif etmektir. Yeni bina, esnek mobilya, dijital platform, yapay zekâ laboratuvarı, disiplinler arası proje... Bunlar değerli araçlar olabilir; fakat okulun özünü tek başına değiştirmez. Yeni okul her şeyden önce yeni bir insan, bilgi ve öğrenme anlayışıdır. Çocuğu doldurulacak bir kap değil, anlam kuran bir özne olarak görür. Bilgiyi ezberlenecek nihai cevap değil, dünyayı anlamak ve dönüştürmek için kullanılacak bir imkân kabul eder. Öğretmeni anlatıcı değil; öğrenme ortamı tasarlayan, ilişki kuran, geri bildirim veren ve düşünmeye rehberlik eden bir profesyonel olarak konumlandırır. Bu nedenle geleceğin okulunu teknoloji envanteriyle değil, öğrenci deneyimiyle değerlendirmeliyiz. Çocuk okulda soru sorabiliyor mu? Düşüncesini gerekçelendirebiliyor

mu? Hata yapma güvenliği hissediyor mu? Başkalarıyla birlikte üretebiliyor mu? Kendini tanıyor mu? Bilginin etik sonuçlarını tartışabiliyor mu? Öğrendiklerini gerçek bir probleme aktarabiliyor mu? Bu sorulara güçlü yanıt veremeyen bir kurum, dünyanın en gelişmiş teknolojisine sahip olsa da yeni okul değildir.

2019'daki yazıda "Neden lise dört yıl?" ve "Neden lisans dereceleri çoğunlukla dört yıl?" diye sormuştum. Bu soruların amacı süreyi mekanik biçimde kısaltmak değildi. Kurumların değişmez sandığımız kabullerini tartışmaya açmaktı. Bugün bu iki soruya üçüncüsünü ekliyorum: Neden bütün çocuklar aynı yaşta, aynı içeriği, aynı hızda, aynı yöntemle öğrenmek zorunda?

Yapay zekânın kişiselleştirme kapasitesi bu soruyu daha görünür hâle getiriyor. Ancak kişiselleştirmeyi öğrenciyi ekran başında yalnızlaştıran algoritmik bir yönlendirmeye indirgersek yine hata yaparız. İnsan öğrenmesi yalnızca bireysel hız meselesi değildir; ilişki, aidiyet, merak, deneyim, beden, duyu ve topluluk meselesidir. Geleceğin okulu hem kişiye özgü öğrenme yolları sunmalı hem de ortak bir dünya kurma deneyimini güçlendirmelidir. Çünkü eğitim yalnızca bireyin rekabet gücünü artırmak için değil, farklı insanların birlikte yaşayabilme kapasitesini geliştirmek için de vardır.

YENİ OKUL DEĞİL, DAHA BİLGE BİR OKUL

2019'da yeni okul paradigmasının bir slogan ya da pazarlama kavramı olmadığını yazmıştım. 2026'da bu düşüncem daha da keskinleşti. Çünkü bugün okulun "yeni" görünmesi çok kolaydır. Birkaç dijital araç, etkileyici bir laboratuvar, yapay zekâ destekli

bir platform ve güçlü bir tanıtım kampanyası yeterli olabilir.

Zor olan, okulun neye hizmet ettiğini değiştirmektir. Bence önümüzdeki dönemin asıl ihtiyacı yeni okul değil, daha bilge bir okuldur. Bilgiyi çoğaltırken anlamı kaybetmeyen; teknolojiyi kullanırken insanı araçsallaştırmayan; çocuğu geleceğin iş gücü olarak değil, bugünün onurlu öznesi olarak gören; başarıyı yalnızca bireysel yükselişle değil, ortak iyiliğe katkıyla değerlendiren bir okul. 2019'da "Yeni okulu teknoloji mi belirleyecek?" diye endişe ediyordum. Bugün yanıtım nettir: Buna izin vermemeliyiz. Teknoloji okulun imkânlarını genişletebilir. Yapay zekâ öğretmenin ve öğrencinin düşünme ortağı olabilir. Veriler daha iyi kararlar almamıza yardımcı olabilir. Fakat okulun yönünü teknoloji değil, insanlık ideali belirlemelidir. Çünkü geleceğin en iyi okulu, en fazla teknoloji kullanan okul olmayacak. İnsanın teknoloji karşısında neyi koruması, neyi geliştirmesi ve neyin sorumluluğunu üstlenmesi gerektiğini öğreten okul olacak.

O hâlde asıl soru şudur:

Çocukları yapay zekâ çağında başarılı olmaya mı hazırlıyoruz; yoksa yapay zekâ çağını insanlık adına yönlendirebilecek insanlar olmalarına mı yardım ediyoruz?

KAYNAK VE ATIF NOTLARI

- » Kayhan Karlı, "Yeni Okul Paradigması!", Eğitim Tercihi, 9 Nisan 2019.
- » UNESCO, Guidance for Generative AI in Education and Research, 2023.
- » UNESCO, AI Competency Framework for Teachers, 2024.
- » Millî Eğitim Bakanlığı, Eğitimde Yapay Zekâ Politika Belgesi ve Eylem Planı (2025-2029), 2025.

YENİ OKULUN YEDİ TEMEL İLKESİ

- » Birincisi, amaç açıklığıdır. Okul ne için var olduğunu açıkça söylemelidir: Daha yüksek sınav puanı için mi, daha nitelikli insan ve daha yaşanabilir toplum için mi? Amaç belirsizse araçlar yönetime el koyar.
- » İkincisi, öğrenen öznesidir. Öğrenci programın pasif alıcısı değil; soru soran, seçim yapan, üreten, değerlendiren ve sorumluluk alan öznesi olmalıdır.
- » Üçüncüsü, öğretmen profesyonelliğidir. Öğretmen hazır içeriğin uygulayıcısı değil; öğrenmenin tasarımcısı, araştırmacısı ve etik rehberidir. Yapay zekâ öğretmenin yerini değil, düşük değerli rutin işlerini almalıdır.
- » Dördüncüsü, derinliktir. Daha fazla konu değil; daha güçlü

kavram, ilişki, transfer ve muhakeme gerekir. Yüzeysel içerik kalabalığı, öğrenme değildir.

» Beşincisi, gerçek yaşamla bağlıdır. Öğrenci öğrendiğini yalnızca sınav kâğıdında değil; çevresinde, toplumunda ve gerçek problemlerde kullanabilmelidir.

» Altıncısı, insanlık ve etiktir. Teknolojik yeterlilik; vicdan, adalet, sorumluluk ve insan onuru ile birleşmediğinde tehlikeli bir verimliliğe dönüşebilir.

» Yedincisi, öğrenen kurum kültürüdür. Yeni okul bitmiş bir model değildir. Veriye bakan, öğretmenlerinden öğrenen, öğrencisini dinleyen, deneme yapan ve gerektiğinde kendi kabullerini değiştiren canlı bir organizmadır.

OECD “Bir Bakışta Eğitim 2026

KÜRESEL EĞİTİMDE DÖNÜŞÜM, FIRSATLAR VE ÇIKMAZLAR

Eğitim, bir toplumun sosyo-ekonomik geleceğini belirleyen en temel dinamiktir. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından yayımlanan Bir Bakışta Eğitim (Education at a Glance) raporu, dünya genelindeki eğitim sistemlerinin performansını, finansman yapısını, erişilebilirliğini ve iş gücü piyasasıyla olan ilişkisini somut verilerle gözler önüne seriyor.

29 Eylül 2026 tarihinde yayımlanan Education at a Glance 2026 raporunun son verileri; yükseköğretime katılımın tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştığını gösterirken, diğer taraftan derinleşen öğretmen açığı, fırsat eşitsizliği ve okul öncesi eğitime erişim farkları gibi kritik başlıkları öne çıkarıyor.

YÜKSEKÖĞRETİME KATILIM REKOR KIRIYOR

OECD ülkeleri genelinde yetişkin nüfusun eğitim seviyesi yükselmeye devam ediyor.

» Yükseköğretim Diploması: 25-64 yaş arası yetişkinlerin ortalama %43'ü yükseköğretim (lisans, yüksek lisans vb.) mezunudur. 25-34 yaş grubunda bu oran çok daha yüksek seviyelere ulaşmış durumdadır.

» Eğitimsiz Genç Nüfusta Düşüş: Lise dengi bir eğitim kademesini tamamlayamayan genç yetişkinlerin (25-34 yaş) oranı OECD genelinde %12 ila %13 civarına gerilemiştir.

Ancak bu artış, fırsat eşitliğinin tamamen sağlandığı anlamına gelmiyor. Ebeveynlerin eğitim düzeyi, bireylerin akademik başarısını doğrudan etkilemeye devam ediyor. En az bir ebeveyni üniversite mezunu olan gençlerin yükseköğretime ulaşma olasılığı, ebeveyni lise altı eğitilmiş olanlara göre yaklaşık 3 kat daha fazla.

ÖĞRETMEN AÇIĞI VE YAŞLANAN KADROLAR

Raporun en dikkat çekici bölümlerinden birini küresel ölçekte yaşanan öğretmen tedariki sıkıntıları oluşturuyor.

» Boş Kadrolar ve Nitelik Eksikliği: Birçok ülkede doldurulamayan öğretmen kadrolarının yanı sıra, standart öğretmenlik yeterliliklerine henüz sahip olmayan personelin sınıflarda görev alması yaygınlaşıyor. İlköğretim ve ortaöğretim düzeyindeki

öğretmenlerin ortalama %9,1'i tam nitelikli değil.

» Yaşlanan Öğretmen Nüfusu: OECD genelinde her 4 ortaöğretim öğretmeninden biri 55 yaş ve üzerinde.

Önümüzdeki on yılda yaşanacak emeklilik dalgası, özellikle matematik ve fen bilimleri gibi branşlarda büyük bir öğretmen açığı riski doğuruyor.

» İş Gücü Rekabeti: Öğretmen açığı, sadece mesleğin cazibesiyle ilgili değil; sağlık ve teknoloji gibi yüksek eğitimli iş gücü arayan diğer sektörlerle yaşanan doğrudan rekabetin bir sonucudur.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİME ERİŞİMDE UÇURUM

Rapor, erken çocukluk eğitimi ve bakımına (ECEC) katılımın gelişimsel açıdan kritik önemini bir kez daha teyit ediyor.

» 3 yaşından itibaren okul öncesi eğitime katılım OECD genelinde %90

seviyesine ulaşmış durumda.

» Ancak 0-2 yaş grubundaki kreş ve erken çocukluk bakımı katılım oranlarında ülkeler arasında belirgin farklılıklar göze çarpıyor. Örneğin İzlanda gibi kuzey ülkelerinde 2 yaşındaki çocukların katılımı %94 seviyelerini görürken, bazı OECD ülkelerinde bu oran oldukça düşük seyrediyor.

ULUSLARARASI ÖĞRENCİ HAREKETLİLİĞİ

Yükseköğretimin küreselleşmesiyle birlikte uluslararası öğrenci hareketliliği artmaya devam ediyor.

» OECD genelinde yükseköğretime kayıtlı öğrencilerin ortalama %12'sini uluslararası öğrenciler oluşturuyor.

» Finansman tarafında ise kamusal ve özel harcamalar arasındaki denge ülkeler arasında büyük farklılık gösteriyor. ABD ve Birleşik Krallık gibi ülkelerde öğrenci başına yapılan toplam harcama çok yüksek olsa da finansmanın büyük bölümü harçlar üzerinden özel kaynaklardan sağlanıyor. Kıta Avrupası'nda ise kamusal bütçe desteği ağırlığını koruyor.

SONUÇ VE POLİTİKA ÖNERİLERİ

OECD'nin Bir Bakışta Eğitim raporu, ülkelerin eğitime erişimi artırma konusunda önemli mesafeler katettiğini ancak nitelik, sürdürülebilirlik ve adalet konularında ciddi adımlar atılması gerektiğini ortaya koyuyor. Hükümetlerin önümüzdeki dönemde odaklanması gereken temel alanlar şunlardır:

1. Öğretmenlik Mesleğinin Cazibesini Artırmak: Yalnızca maaş artışları değil; mesleki özerklik, esnek kariyer yolları ve bürokratik yüklerin azaltılması.
2. Eğitimde Fırsat Eşitliği: Sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı ailelerden gelen öğrencilere yönelik destek mekanizmalarını güçlendirmek.
3. Bütçe ve Teknoloji Optimizasyonu: Demografik değişimlere ve azalan genç nüfusa paralel olarak okul yapılarını ve teknoloji kullanımını daha verimli hale getirmek.

Eğitim sistemleri, geleceğin

belirsizliklerine karşı toplumları dirençli kılabilecek en güçlü araçtır; ancak bu araç, ancak doğru yatırımlar ve stratejik politikalarla işlevini koruyabilir.

KÜRESEL YANKILAR: DÜNYA RAPORU NASIL YORUMLADI?

OECD'nin Bir Bakışta Eğitim raporu, yayımlanmasıyla birlikte uluslararası eğitim camiasında, politika yapımcılar arasında ve dünya basınında geniş bir yankı uyandırdı. Rapordaki verilere yönelik öne çıkan küresel değerlendirmeler ve tartışma noktaları şu başlıklar altında toplanıyor:

1. Eğitim Sendikaları: "Maaş Tek Başına Yeterli Değil Ama Olmazsa Olmaz"

Uluslararası Eğitim Örgütü (EI) ve Avrupa Eğitim Sendikaları Komitesi (ETUCE) gibi küresel öğretmen temsilcileri, rapordaki "öğretmen açığı" vurgusunu memnuniyetle karşılamakla birlikte, hükümetlerin esnek istihdam modellerine aşırı sığınmaması gerektiği konusunda uyarıda bulunuyor.

» Sendika liderleri, raporda belirtilen ikinci kariyer geçişleri ve teknoloji kullanımı çözümlerinin faydalı olabileceğini, ancak nitelikli öğretmen mesleki standartlarından ödün verilmemesi gerektiğini vurguluyor.

» Çalışma koşullarının iyileştirilmesi, tükenmişlik (burnout)

riskinin azaltılması ve enflasyon karşısında eriyen öğretmen maaşlarının iyileştirilmesi talepleri uluslararası platformlarda yeniden seslendirildi.

2. Küresel Basın ve Düşünce Kuruluşları: "STEM ve Fırsat Eşitsizliği Alarm Veriyor"

Batı ve Asya medyasındaki analistler (The Guardian, Le Monde, Times Higher Education vb.), raporun matematik ve fen (STEM) alanlarındaki öğretmen yetersizliği uyarılarına dikkat çekti:

» Özel Sektör Kayması: Teknolojik dönüşüm çağında, analitik becerilere sahip mezunların özel sektördeki yüksek maaşlı işlere kayması ve okulların rekabet edememesi küresel bir problem olarak nitelendiriliyor.

» Sosyal Hareketlilik Riski:

Dezavantajlı okullarda daha yüksek oranlarda formasyonsuz/geçici öğretmen çalıştırılmasının, sosyo-ekonomik açıdan geride kalan öğrencilerin potansiyellerine ulaşmasını engellediği ve toplumsal sınıf farklarını derinleştirdiği sıklıkla dile getiriliyor.

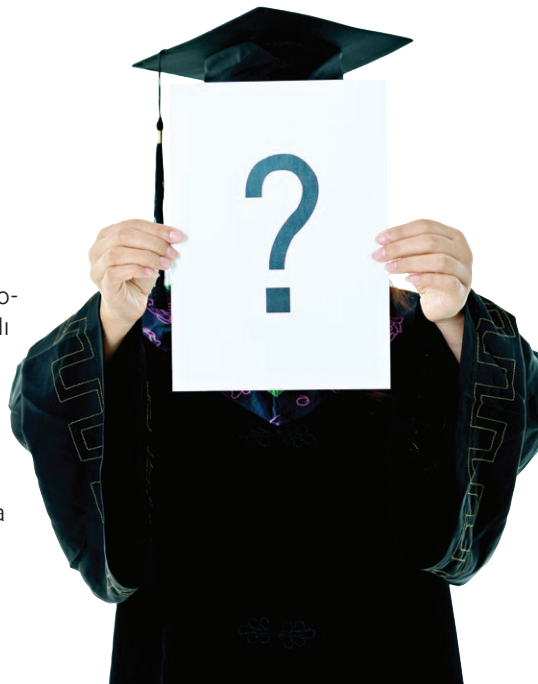
3. Demografik Kriz ve Bütçe Tartışmaları

Özellikle Doğu Asya ve Avrupa ülkelerindeki analistler, raporun yaşlanan öğretmen nüfusu ve düşen doğum oranları arasındaki çelişkiye odaklanıyor:

» Uzmanlar, öğrenci nüfusu hızla azalan ülkelerin (örneğin Güney Kore veya Batı Avrupa ülkeleri) bir yandan okul kapatma ve bütçe daralmasıyla uğraşırken, diğer yandan mevcut yaşlı öğretmen kadrolarının emekliliğiyle oluşacak boşluğu nasıl dolduracağını "yaklaşan bir demografik fırtına" olarak tanımlıyor.

4. OECD Genel Sekreteri ve Politika Yapıcıların Vizyonu

OECD Genel Sekreteri Mathias Cormann ve eğitim uzmanları, raporun lansmanında yaptıkları değerlendirmelerde; eğitim bütçelerinin yalnızca "daha fazla öğretmen istihdam etmeye" değil, "mevcut öğretmen gücünü daha akıllıca ve verimli kullanmaya" yönlendirilmesi gerektiğini belirttiler. Sınıf içi bürokratik yükleri azaltan yapay zekâ uygulamaları ve okul yapılarının esnekleştirilmesi, hükümetlerin ajandasında birinci sıraya yerleşmiş durumda.

Cumhuriyet'in 103. Yılında Eğitim CUMHURİYET DEĞERLERİNİ OKULLARDA YAŞATMANIN YOLLARI

Yavuz KARA

K-12 Eğitim Lideri & Yönetim Uzmanı |
Stratejik Danışman | Yazar | Kurucu
www.futureedux.com.tr
www.yavuzkaragy.com

Her yıl ekim ayının son günlerinde okullarımızda büyük bir hareketlilik başlar. Koridorlar kırmızı-beyaz süslenir. Panolar hazırlanır. Öğrenciler şiirler ezberler, konuşmalar yapar, gösteriler hazırlanır. Öğretmenler ve okul yöneticileri büyük bir emekle Cumhuriyet Bayramı programlarını oluşturur. Bütün bunlar değerlidir. Çünkü bayramlar yalnızca takvimdeki bir gün değildir. Ortak hafızamızı, aidiyet duygumuzu ve birlikte yaşama irademizi canlı tutarlar. Ancak eğitimci olarak kendimizi daha zor bir soru sormamız gerektiğine inanıyorum: 29 Ekim bittiğinde öğrencimizin hayatında Cumhuriyet'ten ne kalıyor?

» Bir tören mi?

» Ezberlenmiş birkaç cümle mi?

» Bir şiir mi?

Yoksa öğrencinin düşüncesini özgürce ifade edebildiği, soru sorabildiği, farklı düşüncelere saygı gösterebildiği, hakkını savunabildiği ve başkasının hakkına saygı duyduğu bir okul kültürü mü? Bence asıl mesele tam da burada başlıyor. Çünkü Cumhuriyet'i anlatmak başka, Cumhuriyet'i yaşatmak başkadır.

CUMHURİYET BİR TÖREN PROGRAMINDAN DAHA FAZLASIDIR

Cumhuriyet'i yalnızca bir tarih bilgisi olarak ele aldığımızda öğrenciden belirli tarihleri, isimleri ve olayları bilmesini bekleriz. Oysa

Cumhuriyet'in eğitim açısından çok daha güçlü bir anlamı vardır.

» Akla ve bilime güvenmek...

» Soru sorabilmek...

» Eleştirel düşünebilmek...

» Farklılıklarla birlikte yaşayabilmek...

» Eşitlik ve adalet duygusunu geliştirmek...

» Kendi kararlarının sorumluluğunu üstlenmek...

» Topluma karşı sorumluluk hissetmek...

Bunlar yalnızca anlatılarak öğrenilecek kavramlar değildir. Yaşanması gerekir. Bir öğrenciye "demokrasi önemlidir" demek kolaydır. Fakat öğrencinin sınıfta gerçekten söz hakkı varsa, fikri öğretmeninkinden farklı olduğunda kendisini ifade edebiliyorsa ve alınan kararlarda görüşü dikkate alınıyorsa, demokrasi artık bir kavram olmaktan çıkar ve deneyime dönüşür. Aynı şekilde öğrenciye "adalet önemlidir" demek de yeterli değildir. Öğrenci öğretmenin kendisine adil davrandığını gördüğünde, kuralların herkes için geçerli olduğunu deneyimlediğinde ve başarının yalnızca güçlü olanın avantajına dönüşmediğini gördüğünde

adalet duygusu gelişmeye başlar. Bu nedenle benim için Cumhuriyet eğitiminin temel sorusu şudur: Biz öğrencilerimize Cumhuriyet'i anlatıyor muyuz, yoksa onlara Cumhuriyet'i deneyimleyebilecekleri bir okul ortamı mı sunuyoruz?

ÖĞRENCİ EN ÇOK SÖYLENENDEN DEĞİL, YAŞANANDAN ÖĞRENİR

Eğitim yönetiminde yıllar içinde edindiğim en önemli gözlemlerden biri şu oldu: Okul kültürü, okulun söylediklerinden çok yaptıklarıyla oluşur. Bir okul demokrasi hakkında çok güzel konuşabilir. Ama öğrencinin fikrini hiç sormuyorsa... Bir okul eşitlikten söz edebilir. Ama öğrenciler arasında görünür veya görünmez ayrımlar yapılıyorsa... Bir okul bilimsel düşünmenin önemini anlatabilir. Ama öğrencinin soru sormasından rahatsız oluyorsa... Burada söylem ile uygulama arasında ciddi bir boşluk oluşur. Çocuklar bu çelişkileri yetişkinlerden çok daha hızlı fark eder. Bu nedenle Cumhuriyet değerlerini eğitim sistemimizin içine yerleştirmenin en etkili yolu, onları yalnızca ders konusu yapmak değil, okulun yönetim anlayışının bir parçası hâline getirmektir.

SINIF, DEMOKRASİNİN İLK KÜÇÜK MODELİ OLABİLİR

Bir sınıfı yalnızca ders yapılan bir alan olarak görmek yerine, öğrencilerin birlikte yaşama kültürünü öğrendikleri küçük bir toplum olarak düşündüğümüzde eğitim yaklaşımımız da değişir. Örneğin sınıf kurallarını öğretmenin tek başına belirlemesi yerine öğrencilerle birlikte oluşturabiliriz. "Bu sınıfta nasıl bir öğrenme ortamı istiyoruz?", "Birbirimize nasıl davranmalıyız?", "Herkesin

kendisini rahatça ifade edebilmesi için hangi kurallara ihtiyacımız var?”. Bu soruların cevaplarını öğrencilerle birlikte arayabiliriz. Kurallar önerilebilir, tartışılabilir, oylanabilir ve dönem içinde yeniden değerlendirilebilir. Böylece öğrenci yalnızca bir kuralı uygulayan kişi olmaktan çıkar; kuralın oluşumuna katkı sağlayan birey hâline gelir. Bu küçük gibi görünen değişiklik aslında çok büyük bir eğitim fırsatıdır. Çünkü çocuk burada yalnızca sınıf kuralı öğrenmez. Katılımı, sorumluluğu, müzakereyi, farklı görüşlere saygıyı ve ortak karar vermeyi öğrenir.

OKUL MECLİSLERİ GERÇEKTEN KARAR VEREBİLMELİ

Öğrenci meclisleri de benzer bir noktada yeniden düşünülmelidir. Öğrencileri seçime götürmek, adaylık süreci oluşturmak ve bir seçim yapmak elbette değerlidir. Fakat demokrasi yalnızca seçimden

ibaret değildir. Seçimden sonra ne oluyor?, Öğrencilerin önerileri dinleniyor mu?, Okul yönetimi bu önerileri değerlendiriyor mu?, Uygulanabilecek kararlar gerçekten hayata geçiriliyor mu?, Ve en önemlisi, öğrenciye sonuç hakkında geri bildirim veriliyor mu?. Örneğin okul bahçesinin kullanımından kütüphane saatlerine, sosyal alanların düzenlenmesinden okul etkinliklerine kadar gerçekten karar verilebilecek konular öğrencilerle paylaşılabilir. Çünkü öğrencinin görüşünün hiçbir zaman bir sonuca dönüşmediği bir katılım mekanizması, zaman içinde öğrencide tam tersine bir duygu oluşturabilir: “Nasıl olsa benim fikrimin bir önemi yok.” Oysa Cumhuriyet kültürünün ihtiyacı olan genç, tam tersine şunu söyleyebilmelidir: “Benim fikrim değerlidir; ancak başkalarının fikrini de dinlemeyi ve ortak bir çözüm üretmeyi öğrenmeliyim.”

BİLİMSEL DÜŞÜNCE, CUMHURİYET EĞİTİMİNİN TEMEL TAŞLARINDAN BİRİDİR

Bugünün çocukları yalnızca okul kitaplarından bilgi edinmiyor. Sosyal medya, dijital platformlar, yapay zekâ, video içerikleri ve çevrimiçi topluluklar öğrencilerin bilgi dünyasını her geçen gün daha fazla şekillendiriyor. Bu ortamda eğitimin görevi artık yalnızca bilgi aktarmak olamaz. Öğrenciye şu soruları sordurabilmeliyiz: Bu bilginin kaynağı nedir?, Kanıtı var mı?, Başka kaynaklar ne söylüyor?, Bir bilgiyi neden doğru kabul ediyoruz?, Bizi ikna eden şey veri mi, yoksa duygumuz mu?. Bence Cumhuriyet’in bilim ve akıl vurgusunu bugün yeniden düşünmenin en önemli yollarından biri budur. Çünkü geleceğin yurttaşı yalnızca bilgiye ulaşan değil, bilginin doğruluğunu değerlendirebilen birey olmak zorundadır. Özellikle yapay zekânın eğitim ve günlük

yaşamın merkezine hızla yerleştiği bir dönemde bu beceri daha da kritik hâle gelmektedir.

CUMHURİYET EĞİTİMİ GEÇMİŞİ ANLATIRKEN GELECEĞİ DE KURMALIDIR

Cumhuriyet'i anlatırken yalnızca geçmişe bakmak yeterli değildir. Elbette 1923'ü anlamalıyız. Cumhuriyet'in hangi şartlarda kurulduğunu, hangi ihtiyaçlara cevap verdiğini ve Türkiye'nin eğitim anlayışında nasıl bir dönüşüm yarattığını bilmeliyiz. Ancak eğitim bununla sınırlı kalmamalıdır. Asıl soru şudur: Cumhuriyet'in bize bıraktığı değerleri 2030'ların dünyasında nasıl yaşatacağız? Yapay zekâ çağında... Bilginin saniyeler içinde üretildiği bir dünyada... Mesleklerin ve çalışma biçimlerinin hızla değiştiği bir gelecekte... Çocuklarımızı nasıl bir yurttaşlık anlayışıyla yetiştireceğiz? Bence cevabımız; ezberleyen, itaat eden ve yalnızca doğru cevabı bulan bireylerden ziyade; sorgulayan, üreten, sorumluluk alan, birlikte çözüm geliştiren, farklılıklara saygı gösteren ve bilimsel düşüncayı rehber kabul eden bireyler yetiştirmek olmalıdır.

ÖĞRETMENİN SINIFTAKİ TUTUMU, BAŞLI BAŞINA BİR EĞİTİMDİR

Değer eğitimi konusunda öğretmen rolü son derece belirleyicidir. Öğretmen öğrencisine "soru sormaktan korkma" diyorsa ama zor bir soruyla karşılaştığında öğrenciyi susturuyorsa, mesaj davranışla çelişir. "Farklı fikirlerle saygı gösterin" diyorsa ama kendi düşüncesine itiraz edildiğinde bunu tehdit olarak görüyorsa, öğrenci gerçek mesajı davranıştan alır. Bu nedenle öğretmen için en güçlü eğitim materyallerinden biri kendi davranışlarıdır. Öğrencinin fikrini dinlemek... Hata yaptığında bunu kabul edebilmek... Adil olmak... Sınıftaki daha sessiz öğrencilerin de söz almasını sağlamak... Farklı görüşlerin ortaya çıkmasına izin vermek... Bunların tamamı Cumhuriyet değerlerinin günlük hayattaki karşılıklarıdır.

OKUL YÖNETİCİLERİNE DAHA BÜYÜK BİR SORUMLULUK DÜŞÜYOR

Okul yöneticileri açısından konu daha da geniştir. Çünkü yöneticinin aldığı her karar, öğrenciye ve öğretmene görünür veya görünmez bir mesaj verir. Bir okulda kararlar nasıl alınıyor?, Öğretmenlerin görüşleri ne kadar dikkate alınıyor?, Velilerle iletişim nasıl yürütülüyor?, Öğrencilerin itirazları nasıl karşılanıyor?, Hatalar cezalandırılmak yerine öğrenme fırsatına dönüştürülebilir mi?, Kurallar herkese eşit uygulanıyor mu?. Bu soruların cevapları okul kültürünün gerçek fotoğrafını ortaya koyar. Bu nedenle Cumhuriyet değerlerinin okulda yaşatılması, yalnızca Türkçe, sosyal bilgiler veya tarih öğretmenlerinin görevi değildir. Bu, okulun tamamının yönetim ve yaşam biçimidir.

29 EKİM'İ BİR BAŞLANGIÇ NOKTASINA DÖNÜŞTÜRELİM

Belki de Cumhuriyet Bayramı programlarını bu yıl farklı bir anlayışla ele almak gerekiyor. 29 Ekim'i bir "final etkinliği" olarak değil, yıl boyunca devam edecek bir okul kültürü dönüşümünün başlangıç noktası olarak görebiliriz. Öğrencilerden yalnızca şiir okumalarını istemek yerine kendi Cumhuriyet hikâyelerini yazmalarını sağlayabiliriz. Bir podcast hazırlayabilirler. Kısa filmler çekebilirler. Aile büyükleriyle sözlü tarih çalışmaları yapabilirler. "Benim için Cumhuriyet ne ifade ediyor?" sorusuna kendi cevaplarını verebilirler. Bir okul sorununu belirleyip çözüm önerisi geliştirebilirler. Mahallelerinde toplum yararına bir proje gerçekleştirebilirler. Bilim, özgürlük, eşitlik, adalet ve yurttaşlık kavramlarını gerçek yaşam problemleri üzerinden tartışabilirler. Böylece 29 Ekim yalnızca izlenen bir tören olmaktan çıkar. Öğrencinin ürettiği, düşündüğü ve deneyimlediği bir öğrenme sürecine dönüşür.

BİR OKULUN CUMHURİYET ANLAYIŞINI NASIL ANLARIZ?

Bence bunun için karmaşık ölçme araçlarına her zaman ihtiyaç yok.

Bazen birkaç basit soru yeterlidir:

- » Öğrenciler okulda fikirlerini özgürce ifade edebiliyor mu?
 - » Farklı düşünen bir öğrenci kendisini güvende hissediyor mu?
 - » Öğrencilerin karar süreçlerine gerçek katılımı var mı?
 - » Öğretmenler öğrencilerinin sorularını teşvik ediyor mu?
 - » Kurallar herkes için eşit uygulanıyor mu?
 - » Bilgi sorgulanıyor ve kanıt aranıyor mu?
 - » Öğrenciler topluma katkı sağlayabilecekleri projelerde sorumluluk alıyor mu?
- Bu soruların cevapları bize bir okulun Cumhuriyet'i ne kadar "anlattığından" çok, ne kadar yaşattığını gösterebilir.

SON SÖZ: CUMHURİYET HER GÜN YENİDEN YAŞANIR

Cumhuriyet'in 103. yılını kutlarken elbette geçmişimizi hatırlayacağız. 29 Ekim'in anlamını çocuklarımıza anlatacağız. Bayraklarımızı asacağız, törenlerimizi yapacağız, marşlarımızı söyleyeceğiz. Ama bütün bunların ötesinde daha önemli bir görevimiz var: Çocuklarımıza Cumhuriyet'in nasıl bir yaşam biçimi olduğunu göstermek. Onlara düşüncelerinin değerli olduğunu hissettirmek. Soru sormaktan korkmamalarını sağlamak. Bilimin ve aklın rehberliğini öğretmek. Farklılıklarla birlikte yaşayabilmeyi göstermek. Hak ve sorumluluk arasındaki dengeyi kurmalarına yardımcı olmak. Kendi kararlarını verebilen ama başkalarının haklarını da gözeten bireyler yetiştirmek. Çünkü Cumhuriyet yalnızca geçmişte kurulmuş bir yönetim biçimi değildir. Cumhuriyet, her kuşağın kendi davranışlarıyla yeniden güçlendirdiği bir ortak yaşam kültürüdür. Bu nedenle okullarımızda Cumhuriyet'i yalnızca kutlamayalım. Yaşatalım. Çünkü bir öğrencinin Cumhuriyet'i gerçekten anlamasının en güçlü yolu, onun Cumhuriyet'i yaşayabileceği bir okulda yetişmesidir. Ve belki de 29 Ekim'de çocuklarımıza bırakabileceğimiz en değerli miras budur.

TÜRKİYE'DEN VE DÜNYADAN 'IB DENEYİMLERİ' PAYLAŞILDI

Constructor Tech ev sahipliğinde düzenlenen Future Ready IB Schools Summit, İstanbul Nidakule Levent'te gerçekleştirildi. Zirve; eğitim yöneticilerini, IB koordinatörlerini, akademik liderleri ve eğitim teknolojileri alanındaki uzmanları aynı platformda buluşturdu. Yapay zekânın eğitimde giderek daha fazla yer almaya başladığı ve IB Diploma Programme sınavlarının dijitalleşme sürecine girdiği bir dönemde gerçekleştirilen zirvede; yapay zekâ, dijital sınavlar, yeni nesil ölçme-değerlendirme sistemleri, sanal laboratuvarlar ve geleceğin okul modeli öne çıkan başlıklar oldu.

TEKNOLOJİ VE PEDAGOJİK HEDEFLER

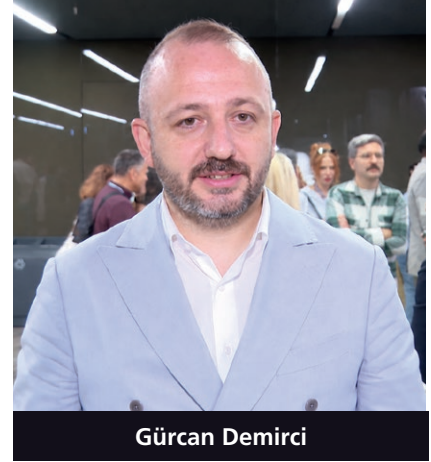
Zirvenin açılış konuşmasını "Parçalı Kampüslerden Akıllı Kurumlara" başlığıyla gerçekleştiren Constructor Tech Türkiye ve Balkanlar Başkanı Gürcan Demirci, eğitim kurumlarında dijital dönüşümün yalnızca teknolojik altyapı yatırımı olarak değerlendirilmemesi gerektiğine dikkat çekti. Demirci, yapay zekâ ve yeni nesil eğitim teknolojilerinin öğretmen rolünden öğrenci deneyimine, ölçme-değerlendirmeden okul yönetimine kadar eğitimin bütün bileşenlerini dönüştürdüğünü vurguladı. Gürcan Demirci, "Eğitimde dijital dönüşümü yalnızca sınıflara daha fazla teknoloji getirmek olarak görmemeliyiz. Asıl mesele teknolojiyi pedagojik hedeflerle doğru biçimde buluşturabilmek. Geleceğin başarılı eğitim kurumları, teknolojiyi insanın ve eğitimin merkezine yerleştirerek kullanan kurumlar olacak" dedi.

YAPAY ZEKÂ EĞİTİMİ NASIL DÖNÜŞTÜRECEK?

Zirvenin ana konuşmasını, IB Dünya Okulları'nda dijital öğrenme, öğretim ve değerlendirme çalışmalarına liderlik eden Pascal Ashkar gerçekleştirdi. "Yapay zekâ eğitimi nasıl dönüştürecek ve IB bize ne öğretebilir?" başlıklı konuşmasında Ashkar, yapay zekâ çağında öğrenme süreçlerinin, öğretmenin rolünün ve

Pascal Ashkar

Gürcan Demirci

Dijital sınavlardan yapay zekâ destekli eğitime, sanal laboratuvarlardan geleceğin okul modeline kadar eğitim dünyasının yeni gündemi, Constructor Tech tarafından İstanbul'da düzenlenen "Future Ready IB Schools Summit"te ele alındı. Türkiye'deki IB okul yöneticileri, koordinatörleri ve eğitimcileri bir araya getiren zirvede, teknolojinin eğitimin geleceğini nasıl dönüştüreceği tartışıldı.

ölçme-değerlendirme yöntemlerinin nasıl değişeceğine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Zirvede özellikle yapay zekânın öğretmenin yerine geçen bir teknoloji olmaktan çok, öğretmenin rolünü ve öğrencinin öğrenme biçimini dönüştüren bir araç olarak ele alınması gerektiği görüşü öne çıktı.

Programın "IB Uygulamaları – Yerelden Küresele Eğitimin Geleceği" başlıklı panelinde ise Türkiye ve dünyadaki uygulamalar ele alındı. Seden Chouseinoglu, İsviçre'deki Eastwood Global School'dan çevrim içi bağlantıyla Dr. Michel A. Khoury ve Julie Muller deneyimlerini paylaştı. Panelde yapay zekâ çağında bilginin anlamı, IB programlarının öğrencilere kazandırdığı yetkinlikler, çevrim içi Diploma Programme deneyimleri ve gelecekte eğitim kurumlarını bekleyen dönüşüm değerlendirildi. Zirvenin dikkat çeken bölümlerinden biri de fizik, kimya ve biyoloji alanlarında gerçekleştirilen sanal laboratuvar masterclass çalıştay oldu. Dr. Şevket Gündüz, Dr. Güneş Yıldırım ve Doç. Dr. Savaş Üstünova'nın katılımıyla gerçekleştirilen çalıştayda fizik, kimya ve biyoloji deneyimleri dijital ortamda uygulamalı olarak ele alındı; geleneksel

laboratuvarlarla sanal laboratuvarların eğitim süreçlerindeki kullanım alanları karşılaştırıldı.

DİJİTAL SINAVLAR

Zirvenin önemli gündemlerinden birini de IB programlarında başlayan dijital sınav dönüşümü oluşturdu. Mayıs 2026'da ilk dijital IB Diploma sınavlarının gerçekleştirilmesinin ardından, Kasım 2026 itibarıyla dijital sınav seçeneğinin daha geniş biçimde kullanılmaya başlanacak olması; okullar açısından teknolojik altyapıdan öğretmen yeterliliklerine, sınav güvenliğinden ölçme-değerlendirme sistemlerine kadar yeni bir hazırlık sürecini beraberinde getiriyor. Türkiye'de PYP, MYP ve DP programlarını sunan 125'in üzerinde yetkili IB okulu bulunurken, Mayıs 2026'daki ilk çevrim içi DP sınavlarına Türkiye'den 60'tan fazla okuldan 3 bini aşkın öğrenci katıldı. Yapay zekâ destekli kişiselleştirilmiş öğrenme, dijital ölçme-değerlendirme, sanal laboratuvarlar, veri temelli okul yönetimi ve öğretmenin değişen rolü, önümüzdeki dönemde eğitim kurumlarının gündemindeki temel dönüşüm alanları arasında gösterildi.

Geleceğin eğitimi için öğrencilerde **HANGİ BECERİLER ÖNEMLİ ve BUNLARI NASIL ÖLÇEBİLİRİZ?**

Yuri Belfali

OECD Erken Çocukluk ve
Okullar Birimi Başkanı

Robbie Dean

Teach For All ve Daha İyi Bir Gelecek
Tasarlama Küresel Enstitüsü İzleme,
Değerlendirme, Araştırma ve Öğrenme
Kıdemli Direktörü

Olivier Bréhard - Learning Planet
Institute Uluslararası İlişkiler Direktörü

Molade Adeniyi

Teach For Nijerya (CEO)

Hızlı teknolojik değişim ve yapay zekânın yükselişi; yaşama, çalışma, öğrenme ve çevremizle etkileşim kurma biçimlerimizi yeniden şekillendiriyor. Bu dönüşüm, gençler için yeni fırsatların yanı sıra önemli zorlukları da beraberinde getiriyor. Geleceğe hazırlanmak, değişen koşullara uyum sağlayabilmeyi ve giderek daha karmaşık hâle gelen sorunlara çözüm üretebilmeyi gerektiriyor.

PISA 2025 sonuçlarının pek çok

ülke ve eğitim sistemi için bir uyarı niteliği taşımasının nedenlerinden biri de bu. PISA verileri, öğrencilerin yapay zekâ ve teknoloji odaklı bir gelecekte başarılı olabilmeleri için ihtiyaç duyacakları birçok becerinin belirgin biçimde gerilemeye devam ettiğini gösteriyor. Bazı eğitim sistemleri uyum sağlama, azim ve gelişim odaklı zihniyet gibi çok boyutlu becerilerin gelişimini desteklemeyi başarırken, pek çoğu bunu gerçekleştiriyor.

Bu tablo; hükümetler, okul sistemleri, öğretmenler ve öğrenciler açısından hayati önem taşıyan iki soruyu gündeme getiriyor: Gençlerin geleceği için hangi öğrenci kazanımları daha önemli? Peki, bu kazanımları nasıl ölçebiliriz?

Yakın zamanda kuruluşlarımızın New York'taki Education House'ta düzenlediği bir etkinlikte öğrenciler ve eğitim liderleri, eğitim sistemlerinin okulların ve öğretmenlerin gençlerin akademik gelişimlerinin yanı sıra sosyal ve duygusal gelişimlerini de destekleyebilmesi için hangi koşulları oluşturması gerektiğini tartıştı.

Öğrencilerin bu daha geniş kapsamlı kazanımlarının önemi yeni bir konu değil. Ancak bugün, söz konusu kazanımların tanımlanması ve ölçülmesi gerektiği konusunda giderek güçlenen bir ortak anlayışa tanık oluyoruz.

İYİ OLUŞ İÇİN EĞİTİM

OECD'nin İnsani Gelişme ve İyi Oluş İçin Eğitim çerçevesi; kolektif hareket etme kapasitesini, sebatı ve nitelikli ilişkiler kurmaya verilen önemi vurguluyor. Teach For All'un küresel ağı bünyesinde, öğrenme süreçlerinde dönüştürücü etki yaratan sınıflara ilişkin ortaklaşa yürütülen bir araştırma ise öğrencilerin ve yetişkinlerin gelişimi açısından birbirleriyle bağlantılı altı temel kazanımı ortaya koyuyor: amaç duygusu, iyi oluş, farkındalık, aidiyet ve bağlantı hissi, özne olma ve harekete geçme kapasitesi ile uzmanlık.

Bununla birlikte, yeni çerçeveler geliştirilmesine rağmen öğrencilerde geliştirmeyi hedeflediğimiz özellikler çoğu zaman ölçme ve değerlendirme süreçlerine yansımıyor.

Williams College'ın 2027 mezunlarından Raquel Jardim, kendi okul deneyimini ve çocukluk dönemindeki değerlendirme süreçlerini şu sözlerle anlatıyor: "İçinde yaşadığım toplumu daha iyi bir yer hâline getirmek istiyordum. Ancak eğitim hayatım boyunca başarıya ulaşmamın tek ölçütünün üniversiteye girmek olduğu söylendi. Problem çözme becerim

» Geleceğin eğitiminde başarı, yalnızca akademik sonuçlarla ölçülemez. Uyum sağlama, problem çözme, empati, azim ve iş birliği gibi beceriler de öğrencilerin geleceğe hazırlanmasında belirleyici rol oynuyor.

» Eğitimde asıl mesele daha fazla ölçmek değil, gerçekten önemli olanı ölçmek. Peki, öğrencileri geleceğe hazırlarken onların hangi becerilerini geliştiriyor, hangilerini göz ardı ediyoruz?

» Eğitimciler, eğitim sistemi yöneticileri ve toplumlar bugün öğrencileri hangi geleceğe hazırladıklarını yeniden değerlendirme fırsatına sahip. Ölçme ve değerlendirme süreçlerinde esas aldığımız göstergelerin, görmek istediğimiz geleceği yansıtmamasını sağlamak ise hepimizin sorumluluğu.

ya da empati yeteneğim üzerinden değerlendirilmek yerine, yalnızca çoktan seçmeli üniversite giriş sınavlarına hazırlandım."

Bugün öğrendiklerimiz, bu tür kazanımları ölçmenin mümkün olduğu ve ölçme süreçlerini bu doğrultuda şekillendirerek öğrencilerin daha iyi bir geleceğe yönelmelerine katkıda bulunabileceğimiz yönünde.

Örneğin PISA çerçevesi, temel akademik alanları; öğrencilerin hedef ve beklentileri, teknolojiyi kullanma biçimleri, kolektif hareket etme kapasiteleri, azimleri ve kendilerini bir topluluğa ait hissetme düzeyleri gibi çok boyutlu kazanımlarla eşit derecede önemli bir konumda ele alıyor.

Daha İyi Bir Gelecek Tasarlama Küresel Enstitüsü tarafından yürütülen yeni bir araştırma da öğretmenlerin öğrencilerin bütüncül gelişimini ölçen değerlendirme araçlarını; öğrencilerinden aldıkları geri bildirimler, eğitim koçlarının değerlendirmeleri ve kendi öz değerlendirmeleriyle birlikte kullandıklarında olumlu öğrenme sonuçlarını destekleme olasılıklarının arttığını gösteriyor.

RAND Corporation'ın Teach For Nigeria üzerine yaptığı araştırma ise temel okuryazarlık ve matematik becerilerinin yanı sıra gelişim odaklı zihniyet, farkındalık ve başkalarıyla bağ kurma gibi kazanımların ölçülmesinin önemini ortaya koyuyor. Bu yaklaşım, öğretmenlerin öğrencilerinin ihtiyaçlarını daha iyi anlamalarına ve öğrenme süreçlerini hızlandırmalarına yardımcı oluyor.

Dünyanın farklı bölgelerinde geleneksel akademik değerlendirme yöntemlerine alternatif oluşturan ilham verici uygulamalar da ortaya çıkıyor.

Learning Planet Institute, öğrencilerin liderliğinde yürütülen eylem araştırmalarının ve uzun vadeli öğrenme portfolyolarının; öğrencilerin inisiyatif alma ve harekete geçme kapasitelerini, farkındalıklarını ve gelişim süreçlerini daha kapsamlı biçimde ortaya koyup koyamayacağını araştırıyor. Tayvan'da ise öğrenme portfolyoları, sınav sonuçları ve diğer akademik kayıtların yanı sıra üniversiteye kabul süreçlerinin önemli bir bileşeni hâline gelmiş durumda.

DAHA İYİ BİR GELECEK İÇİN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Sonuç olarak, bu yazıda ele aldığımız öğrenci kazanımlarının eğitim sistemlerinde bilinçli ve planlı bir yaklaşımla geliştirilmesi ve değerlendirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bununla birlikte, bu sürecin etkili biçimde yürütülebilmesi için neyin ölçüldüğünün açıkça tanımlanması, içinde bulunulan koşulların ve çocukların gelişim dönemlerinin dikkate alınması, farklı kaynaklardan elde edilen kanıtların birlikte değerlendirilmesi gerekiyor. Dolayısıyla asıl mesele, yalnızca daha fazla ölçüm yapmak değil; gerçekten önemli olanı ölçmek.

Eğitimciler, eğitim sistemi yöneticileri ve toplumlar bugün öğrencileri hangi geleceğe hazırladıklarını yeniden değerlendirme fırsatına sahip. Ölçme ve değerlendirme süreçlerinde esas aldığımız göstergelerin, görmek istediğimiz geleceği yansıtmamasını sağlamak ise hepimizin sorumluluğu.

Türkiye’de yaklaşık 350 bin uluslararası öğrencinin eğitim gördüğünü belirten YEDAB Başkanı Osman Yılmaz: “Eğitim artık yalnızca akademik bir hareketlilik değil, ülkeler arasında milyarlarca dolarlık bir ekonomik rekabet alanı. Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre Türkiye’nin eğitim hizmetleri ihracatı 2024 yılında 2,865 milyar ABD dolarına ulaştı.”

Osman Yılmaz

TÜRKİYE’DE ULUSLARARASI EĞİTİM 5 MİLYAR DOLARLIK EKONOMİYE DÖNÜŞTÜ!

Yurtdışı Eğitim Danışmanları Derneği (YEDAB), “Türkiye Uluslararası Eğitim Ekonomisi 2026” araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Araştırmaya göre Türkiye’den yurtdışına giden öğrenciler ile Türkiye’de eğitim alan uluslararası öğrencilerin oluşturduğu iki yönlü eğitim ekonomisinin analitik büyüklüğü yaklaşık 4,6–5,3 milyar dolara ulaşıyor. YEDAB Başkanı Osman Yılmaz, “Türkiye artık uluslararası eğitimi yalnızca yurtdışına öğrenci gönderme meselesi olarak görmemeli. Önümüzde milyarlarca dolarlık, çift yönlü ve stratejik bir eğitim ekonomisi var” dedi.

Araştırmaya göre Türkiye kaynaklı öğrencilerin yurtdışında eğitim, konaklama ve temel yaşam harcamaları yoluyla oluşturduğu doğrudan yıllık ekonomik hacim 1,7–2,3 milyar dolar aralığında tahmin ediliyor. Diğer taraftan Türkiye, yüz binlerce uluslararası öğrenciye ev sahipliği yaparak önemli bir eğitim hizmetleri ihracatçısı konumuna gelmiş durumda.

Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre Türkiye’nin

Association of Study Abroad Counselors
Yurtdışı Eğitim Danışmanları Derneği

eğitim hizmetleri ihracatı 2024 yılında 2,865 milyar ABD dolarına ulaştı. Türkiye’de 2024/25 döneminde 337 binin üzerinde uluslararası öğrenci yükseköğretim görürken, güncel öğrenci ölçeği yaklaşık 350 bin seviyesinde bulunuyor.

YÖK tarafından yapılan açıklamalarda uluslararası öğrencilerin Türkiye ekonomisine bıraktığı dövizin yıllık 3 milyar dolara yaklaştığı ifade ediliyor.

YEDAB Başkanı Osman Yılmaz, rakamların uluslararası eğitime farklı bir perspektiften bakılması gerektiğini gösterdiğini belirterek şu değerlendirmeyi yaptı: “Türkiye’yi artık yalnızca yurtdışına öğrenci gönderen bir ülke olarak değerlendiremeyiz. Bir tarafta öğrencilerimiz dünyanın farklı ülkelerinde eğitim alıyor ve

gittikleri ülkelerde milyarlarca dolarlık ekonomik hareket oluşturuyor. Diğer tarafta dünyanın dört bir yanından yüz binlerce öğrenci Türkiye’yi tercih ederek ülkemizin eğitim hizmetleri ihracatına önemli katkı sağlıyor.”

100 BİN SAYISI TÜRK ÖĞRENCİLERİN TAMAMINI GÖSTERMİYOR

YEDAB araştırmasında özellikle yurtdışına giden öğrencilerin sayısının doğru yorumlanması gerektiğine dikkat çekildi. Karşılaştırılabilir uluslararası verilerde Türkiye kaynaklı yurtdışı yükseköğretim öğrenci stokunun 100.000’in üstünde olduğu görülüyor. Ancak bu rakam yalnızca yükseköğretim hareketliliğini temel alıyor ve Türkiye’den yurtdışına giden dil okulu, yaz okulu, junior program, lise/boarding ve diğer kısa dönem eğitim öğrencilerinin tamamını kapsamıyor. Örneğin yalnızca İngiltere’de 2025 yılında Türkiye’den 20.444 öğrenci İngilizce dil eğitimi aldı ve 89.013 öğrenci haftası oluşturdu. Bu nedenle YEDAB, Türkiye’nin gerçek yurtdışı eğitim hareketliliğinin

yalnızca üniversite öğrenci sayıları üzerinden değerlendirilmemesi gerektiğine vurgu yapıyor.

MİLYARLARCA DOLARLIK EKONOMİNİN AKTÖRLERİ

YEDAB araştırması, uluslararası eğitim danışmanlığı sektörünün bu ekonomik yapıdaki rolüne de dikkat çekiyor. YEDAB'ın üniversite, dil eğitimi, yaz/junior, lise/boarding ve diğer eğitim hareketliliklerini dikkate alan ilk ekonomik modellemesine göre Türkiye kaynaklı öğrencilerin yurtdışında oluşturduğu doğrudan yıllık eğitim ekonomisinin yaklaşık 1,7-2,3 milyar dolar seviyesinde olduğu tahmin ediliyor. Bu hesaplama eğitim ücretlerinin yanı sıra konaklama ve temel yaşam giderleri dahil edilirken; uçak biletleri, aile ziyaretleri, turizm, bazı sigorta ve transfer giderleri ile diğer dolaylı ekonomik etkilerin tamamı dahil edilmedi. Osman Yılmaz, "Türk öğrencilerin yurtdışında yarattığı ekonomik büyüklüğü konuşurken 'Türkiye'den şu kadar para çıkıyor' şeklinde dar bir yaklaşım doğru olmaz. Uluslararası eğitim karşılıklı bir hizmet ekonomisidir. Türkiye hem bu ekonomiye öğrenci gönderen hem de dünyadan öğrenci çeken güçlü bir ülke olmalıdır" dedi.

HEDEF 500 BİN ULUSLARARASI ÖĞRENCİ

YÖK'ün uluslararasılaşma stratejisinde Türkiye'deki uluslararası öğrenci sayısının 500 binin üzerine çıkarılması hedefleniyor. YEDAB'ın mevcut ekonomik büyüklük üzerinden yaptığı senaryo çalışmasına göre, öğrenci başına ekonomik değer bugünkü seviyelerini koruduğu takdirde 500 bin uluslararası öğrenci, Türkiye açısından 4 milyar doların üzerinde yıllık ekonomik hacim potansiyeli oluşturabilir. YEDAB, bunun resmi bir gelir hedefi değil, mevcut ekonomik göstergeler üzerinden oluşturulmuş bir projeksiyon olduğunun altını çiziyor.

Araştırmada yurtdışı eğitim danışmanlık şirketlerinin uluslararası eğitim ekonomisindeki rolüne de dikkat çekildi. YEDAB

YEDAB'ın üniversite, dil eğitimi, yaz/junior, lise/boarding ve diğer eğitim hareketliliklerini dikkate alan ilk ekonomik modellemesine göre Türkiye kaynaklı öğrencilerin yurtdışında oluşturduğu doğrudan yıllık eğitim ekonomisinin yaklaşık 1,7-2,3 milyar dolar seviyesinde olduğu tahmin ediliyor. Bu hesaplama eğitim ücretlerinin yanı sıra konaklama ve temel yaşam giderleri dahil edilirken; uçak biletleri, aile ziyaretleri, turizm, bazı sigorta ve transfer giderleri ile diğer dolaylı ekonomik etkilerin tamamı dahil edilmedi.

Başkanı Osman Yılmaz şunları söyledi: "Uluslararası eğitim danışmanlığını yalnızca öğrenciye okul bulan bir aracılık faaliyeti olarak görmek artık mümkün değil. Danışmanlık şirketleri öğrencinin ülke, şehir, üniversite, okul ve program tercihiinde önemli rol oynuyor. Dolayısıyla milyarlarca dolarlık eğitim ekonomisinin ülkeler ve eğitim kurumları arasındaki yöneliminde de etkili oluyor. Bu nedenle eğitim danışmanlığı; şeffaflık, etik standartlar, öğrenci güvenliği ve kurumsal yeterlilik temelinde profesyonel bir hizmet sektörü olarak değerlendirilmelidir."

TÜRKİYE ÇİFT YÖNLÜ MERKEZ OLABİLİR

YEDAB'a göre Türkiye'nin önümüzdeki dönemdeki stratejisi, yurtdışına giden öğrencilerin kaliteli ve güvenli eğitime erişimini sağlarken Türkiye'ye gelen uluslararası öğrenci sayısını ve eğitim hizmetleri ihracatını da artırmak üzerine kurulmalı.

YEDAB Başkanı Osman Yılmaz,

sektörün yalnızca öğrenciyi yurtdışındaki bir okula yerleştiren araçlar olarak değerlendirilmemesi gerektiğini belirterek sözlerini şöyle tamamladı: "Uluslararası eğitim danışmanlığı artık milyarlarca dolarlık küresel eğitim ekonomisinin profesyonel aktörlerinden biri. Biz YEDAB olarak bu alanın güvenilir, şeffaf, etik ve belirli mesleki standartlara sahip bir yapıya kavuşmasını önemsiyoruz. Hedefimiz öğrencinin güvenliğini ve eğitim kalitesini merkeze alan profesyonel danışmanlık sistemini güçlendirirken, Türkiye'nin hem öğrenci gönderen hem de öğrenci çeken güçlü bir uluslararası eğitim merkezi olarak konumlanmasına katkı sağlamak."

Araştırmamızın temel yaklaşımı da uluslararası eğitim danışmanlığını yalnızca öğrenci yerleştirme faaliyeti olarak değil, gelen ve giden öğrenciler üzerinden oluşan milyarlarca dolarlık eğitim hizmetleri ekonomisinin güvenli, etik ve nitelikli biçimde işlemesine aracılık eden profesyonel bir sektör olarak tanımlıyor.

PISA 2025'E İLK BAKIŞ

GİRİŞ

PISA 2025 sonuçları, Türkiye'nin fen, matematik ve okuma alanlarının üçünde birden performansını yükselttiğini ortaya koymaktadır. Türkiye fende 494, okumada 472 puanla ilk kez OECD ortalamasının belirgin biçimde üzerine çıkmış, matematikte ise 462 puanla ortalamaya yaklaşmıştır. 2022'den 2025'e Türkiye, OECD ülkeleri arasında her üç alanda birden performansını istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artıran tek ülke olmuş; son on yıllık dönemde de aynı başarıyı gösteren tek OECD üyesi olarak öne çıkmıştır. Bu genel yükselişin en anlamlı boyutu, iyileşmenin yeterlik dağılımının her iki ucunda birden görülmesidir. Temel yeterlik düzeyinin altında kalan öğrenci oranı gerilerken üst düzey performans gösteren öğrenci oranı her üç alanda da artmıştır. Katılımcı ülke sayısının 81'den 91'e yükseldiği bir dönemde Türkiye'nin fen alanında 34. sıradan 19.'ya, okumada 36. sıradan 18.'ye çıkması, ilerlemenin yalnızca puan artışıyla sınırlı kalmadığını, Türkiye'nin uluslararası sıralamadaki konumuna da yansıdığını göstermektedir. Pek çok ülkenin bu dönemde performansındaki düşüşü konuştuğu bir konjonktürde Türkiye'nin yükselen bir eğilim sergilemesi, eğitim sistemimiz adına oldukça sevindiricidir.

Bu olumlu tablo, beraberinde eğitim sisteminin geleceğine yönelik öncelikleri de belirginleştirmektedir. Türkiye'nin yakaladığı ivmenin kalıcı bir kazanıma dönüşmesi; temel becerilerin, özellikle en kırılgan alan olmayı sürdüren matematikte, tüm öğrenciler için güçlendirilmesine, fırsat eşitliğinin sağlanmasına yönelik adımların kararlılıkla sürdürülmesine ve fende ortaya çıkan yetenek birikiminin nitelikli yükseköğretim ve kariyer olanaklarıyla desteklenmesine bağlıdır. Bir başka deyişle, ortalama

puanlardaki yükseliş kendi içinde farklı bulguları barındırmakta; genel ilerlemeyle birlikte alanlar ve öğrenci grupları arasındaki farkların da gözetilmesi gerekmektedir. TEDMEM olarak, elde edilen başarıyı görünür kılmayı da geliştirilmeye açık yönleri ortaya koymayı da kanıta dayalı bir değerlendirmenin birbirini tamamlayan iki gereği olarak benimsiyoruz.

Öte yandan PISA 2025, Türkiye için önemli bulgular sağlamakla birlikte bu verilerin ulusal izleme ve değerlendirme çalışmalarıyla bütünleşik biçimde ele alınması gerekmektedir. Ulusal düzeyde yürütülen çalışmalar, PISA sonuçlarının sunduğu küresel çerçeveye birleştirildiğinde, Türkiye'nin eğitim sistemine özgü dinamiklerini daha ayrıntılı anlama imkânı doğmaktadır. PISA'nın yalnızca 15 yaş grubu öğrencilere yönelik veriler sunması, eğitim sisteminin geneli hakkında yorum yapılırken birtakım sınırlılıkların göz önünde bulundurulmasını gerektirir. Bu yaş grubunun performansına ilişkin bulgular, temel eğitim kademelerini tamamlamış çağ nüfusu hakkında pek çok çıkarıma olanak tanısa da sistem genelindeki eğitimin niteliği

ve etkililiği konusunda kapsamlı sonuçlara ulaşmak için tek başına yeterli değildir. Bu nedenle PISA gibi özelleşmiş araçlarla elde edilen verilerin, farklı yaş gruplarını ve eğitim kademelerini inceleyen ulusal değerlendirmelerle desteklenmesi, daha geniş kapsamlı ve doğru analizler yapılabilmesi açısından kritik önem taşımaktadır.

PISA 2025 SONUÇLARINDAN ÖNE ÇIKANLAR

1. FEN, MATEMATİK VE OKUMA ALANLARINDAKİ PERFORMANS

Türkiye üç alanda da performansını yükseltmiştir. Fen alanında Türkiye'nin ortalama puanı 476'dan 494'e çıkarak 18 puan artmıştır. OECD ortalamasının aynı dönemde 485'ten 482'ye gerilemesi sonucunda aynı dönemde OECD ortalaması 485'ten 482'ye gerilemiştir. Böylece 2022'de OECD ortalamasının 9 puan gerisinde olan Türkiye, 2025'te OECD ortalamasından 12 puan daha yüksek performans göstermiştir. Matematik alanında Türkiye'nin ortalama puanı 453'ten 462'ye yükselmiş, 2022'ye göre 9 puanlık artış gerçekleşmiştir. Türkiye 2025'te OECD ortalamasına (463) büyük

TABLO 1.

Yıllara göre PISA Fen, Matematik ve Okuma Alanlarındaki Ortalama Puanlar (2003-2025)

	Türkiye			OECD Ortalaması		
	Fen	Matematik	Okuma	Fen	Matematik	Okuma
PISA 2003	434	423	441	500	499	494
PISA 2006	424	424	447	498	494	489
PISA 2009	454	445	464	501	495	494
PISA 2012	463	448	475	501	494	496
PISA 2015	425	420	428	493	490	493
PISA 2018	468	454	466	489	489	487
PISA 2022	476	453	456	485	472	476
PISA 2025	494	462	472	482	463	461
PISA 2025-2022 Fark	18	9	16	-3	-9	-15

ölçüde yaklaşmış olmakla birlikte 1 puan gerisinde kalmıştır. 2022'de Türkiye ile OECD ortalaması arasında 19 puanlık fark bulunurken 2025'te bu fark yalnızca 1 puana gerilemiştir. Bunun bir bölümü Türkiye'nin 9 puanlık yükselişinden, bir bölümü ise OECD ortalamasının 472'den 463'e düşmesinden kaynaklanmaktadır. Okuma alanında Türkiye'nin ortalama puanı 456'dan 472'ye yükselmiş, üç yılda 16 puanlık artış gerçekleşmiştir. OECD okuma ortalaması 2022-2025 arasında 476'dan 461'e gerilerken, Türkiye'nin puanı 16 puan artmıştır. Böylece Türkiye 2022'de OECD ortalamasının 20 puan altında iken 2025'te 11 puan üzerinde başarı göstermiştir.

PISA 2025 sonuçlarının en önemli özelliği, iyileşmenin tek bir alanla sınırlı olmamasıdır. Türkiye'nin ortalama puanları 2022'ye göre fende 18, matematikte 9, okumada 16 puan artmıştır. Aynı dönemde OECD ortalamaları sırasıyla 3, 9 ve 15 puan gerilemiştir.

Türkiye'nin uzun dönemli performansı önemli bir iyileşmeye işaret etmektedir. Türkiye'nin PISA sonuçları, dönemsel dalgalanmalara rağmen uzun vadede üç temel alanda da belirgin bir puan artışına işaret etmektedir. 2003-2025 döneminde Türkiye'nin ortalama puanı fende 60 puan, matematikte 39 puan, okumada ise 31 puan yükselmiştir. Türkiye, 2003'te 434 olan fen puanını 2025'te 494'e çıkararak PISA tarihindeki en yüksek fen performansına ulaşmıştır. Benzer şekilde matematikte 423 puandan 462 puana yükselerek bugüne kadarki en yüksek matematik puanını elde etmiştir. Okumada ise 441'den 472'ye ulaşılmış; böylece 2012'de kaydedilen 475 puanlık en yüksek seviyeye yeniden yaklaşmıştır. Bu açıdan 2025 sonuçları, yalnızca ülkeler arası sıralamadaki değişimi değil, Türkiye'nin kendi uzun dönemli performansındaki belirgin yükselişi de göstermektedir.

1.1 Başarı Sıralaması

PISA 2025 sonuçlarında Türkiye'nin puanlarındaki artış, ülkeler arasındaki sıralamasına da güçlü biçimde yansımıştır. Türkiye,

TABLO 3.

Yıllara göre PISA'ya katılan OECD üyesi ülke sayısı ve Türkiye'nin alanlara göre sıralaması

	Türkiye'nin sıralaması			Katılan OECD ülkesi sayısı
	Fen	Matematik	Okuma	
PISA 2003	28	28	28	29
PISA 2006	29	29	29	30
PISA 2009	31	31	31	33
PISA 2012	33	31	31	34
PISA 2015	34	33	34	37
PISA 2018	30	33	31	37
PISA 2022	29	32	30	37
PISA 2025	14	23	13	38

PISA 2022'ye kıyasla fen alanında 34. sıradan 19. sıraya, matematikte 39. sıradan 28. sıraya, okumada ise 36. sıradan 18. sıraya yükselmiştir. Böylece üç yıllık dönemde Türkiye fen alanında 15, matematikte 11, okumada ise 18 basamak ilerlemiştir. Üstelik bu ilerleme, PISA'ya katılan ülke sayısının 81'den 91'e yükseldiği bir dönemde gerçekleşmiştir. Bu durum, Türkiye'nin 2025'te yalnızca kendi puanlarını artırmadığını, diğer katılımcı ülkelere göre konumunu da belirgin biçimde güçlendirdiğini göstermektedir. Uzun dönem açısından bakıldığında 2025, Türkiye'nin ülke sıralamalarında da en güçlü konumuna ulaştığı PISA döngüsüdür. Türkiye 2003'te 40 katılımcı ülke arasında fen ve matematikte 33., okumada 32. sıradayken; 2025'te 91 ülke arasında sırasıyla 19., 28. ve 18. sıraya yükselmiştir. Katılımcı ülke sayısının 40'tan 91'e çıkmasına rağmen Türkiye'nin sıralamasını yukarı taşıması, özellikle fen ve okumada uzun dönemli göreceli performans artışının boyutunu göstermektedir. Nitekim 2015'te Türkiye fen alanında 54., matematik ve okumada 50. sıraya kadar gerilemişken, sonraki PISA döngülerinde başlayan

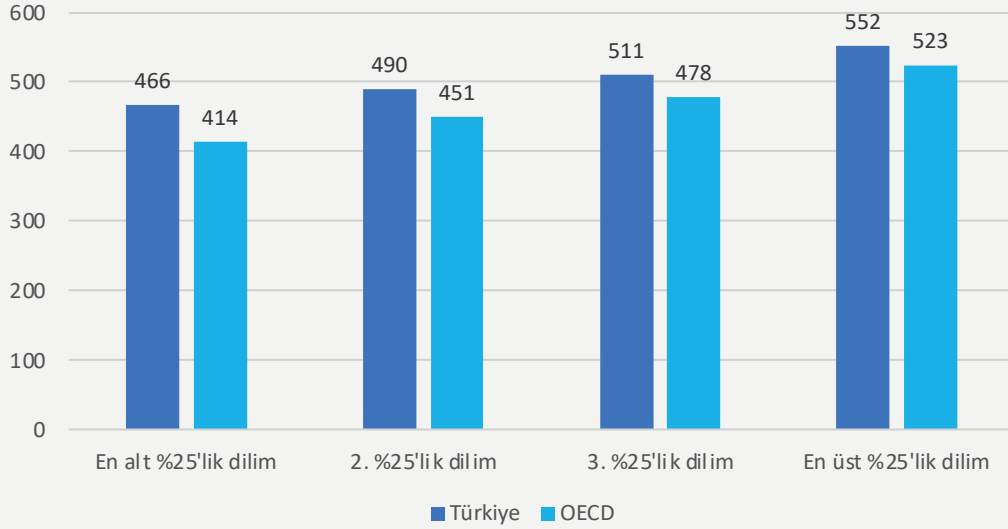
toparlanma 2025'te belirgin biçimde güçlenmiştir.

OECD ülkeleriyle yapılan karşılaştırma da güçlü bir iyileşmeye işaret etmektedir. Türkiye 2022'den 2025'e fen alanında 29. sıradan 14. sıraya, matematikte 32. sıradan 23. sıraya, okumada ise 30. sıradan 13. sıraya yükselmiştir. Böylece OECD ülkeleri arasında yalnızca üç yılda fende 15, matematikte 9, okumada 17 basamaklık ilerleme kaydedilmiştir. PISA 2025'e katılan OECD ülkesi sayısının 37'den 38'e yükseldiği de dikkate alındığında, bu değişim Türkiye'nin OECD ülkeleri arasındaki konumunda önemli bir iyileşmeye işaret etmektedir. Özellikle fen ve okuma alanlarındaki sıralamalar dikkat çekicidir. Türkiye 38 OECD ülkesi içerisinde fende 14., okumada 13. sıraya yükselerek OECD ülkelerinin üst yarısında yer almıştır. Matematikte de önemli bir ilerleme olmakla birlikte Türkiye 23. sırada bulunmakta ve fen ile okumaya kıyasla daha geride kalmaktadır. Bu tablo, PISA 2025'te Türkiye'nin performansındaki iyileşmenin üç alana yayıldığını, ancak ilerlemenin fen ve okumada matematiğe göre daha güçlü olduğunu göstermektedir.

PISA 2022-2025 dönemindeki

GRAFİK 5.

Türkiye ve OECD Ortalamasında Benzer Sosyo-Ekonomik Düzeye Sahip Öğrenci Performanslarının Karşılaştırılması (Uluslararası ESKD)

kısa vadeli performans değişimi incelendiğinde, Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında fen, matematik ve okuma alanlarının tamamında performansını istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artıran tek ülke olduğu görülmüştür. PISA'ya katılan tüm ülkeler dikkate alındığında ise Türkiye, her üç alanda da anlamlı performans artışı gösteren sekiz ülkeden biri olmuştur. PISA 2015-2025 dönemini kapsayan 10 yıllık performans eğilimleri incelendiğinde Türkiye, fen, matematik ve okuma alanlarının tamamında ortalama performansını istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artıran tek OECD ülkesi olmuştur. PISA'ya katılan tüm ülkeler arasında ise üç alanda birden anlamlı artış eğilimi gösteren beş ülkeden biri olmuştur.

1.2 Dijital Dünyada Öğrenme / Bilgi İşlemsel Problem Çözme

Temel akademik becerilerde kaydedilen ilerleme dijital ortamda problem çözme becerilerine aynı ölçüde yansımamıştır. PISA 2025 kapsamında gerçekleştirilen Dijital Dünyada Öğrenme uygulamasına 38'i OECD üyesi olmak üzere toplam 85 ülke katılmıştır. Açıklanan ilk sonuçlarda, bu alanın iki temel bileşeninden biri olan "bilgi işlemsel problem çözme" bileşenine ait

bulgular da paylaşılmıştır. Bilgi işlemsel problem çözme, öğrencilerin dijital ortamlarda yalnızca araçları kullanma yeterliklerine değil, bu araçlardan yararlanarak nasıl düşündüklerine ve problem çözdüklerine odaklanmaktadır. Bu kapsamda öğrencilerden bir problemi anlamak için sistemli denemeler yapmaları, elde ettikleri veriler arasındaki ilişkileri çözümleyerek sonuçlara ulaşmaları ve kodlama ya da modelleme yoluyla çözüm üretmeleri beklenmektedir. Değerlendirme ayrıca geliştirilen dijital çözümdeki hata ve aksaklıkları fark etme ve bunları giderme becerisini de kapsamaktadır. Bu yönüyle alan; sistematik deneyler yürütme, verileri analiz etme, dijital ürünler/eserler oluşturma ve hatalarını ayıklama becerilerini birlikte ölçmektedir.

Türkiye, bilgi işlemsel problem çözme bileşeninde 473 ortalama puan elde etmiştir. Bu sonuç, 85 katılımcı ülkenin 464 puanlık ortalamasının üzerinde, OECD ülkelerinin 500 puanlık ortalamasının ise altındadır. Türkiye, bu alanda 85 ülke arasında 42., 38 OECD ülkesi arasında ise 32. sırada yer almıştır. Özellikle temel PISA alanlarında Türkiye'nin fen ve okumada OECD ortalamasını aştığı,

matematikte ise OECD ortalamasına neredeyse ulaştığı 2025 sonuçlarıyla birlikte değerlendirildiğinde, bilgi işlemsel problem çözme alanındaki performans, dijital beceriler bakımından OECD ülkeleriyle farkın henüz kapanmadığına işaret etmektedir. Bu durum, temel akademik becerilerde kaydedilen ilerlemenin dijital ortamda problem çözme becerilerine aynı ölçüde yansımadığını göstermektedir.

2. YETERLİK DÜZEYLERİ

PISA, öğrencileri sahip oldukları yeterliklere göre 6 düzeyde incelemektedir. Genel bir ifade ile 2. düzey; öğrencilerin 21. yüzyılda hayata hazır olmaları için sahip olmaları gereken temel becerileri kapsamaktadır. En üst düzeyler olan 5. ve 6. düzeyler yorumlama, analiz ve sorgulama gibi üst düzey becerileri içermektedir. Ülke sıralamalarından ziyade bu oranların yıllara göre değişimi ülkelerin eğitim politikalarının uygulamadaki yansımalarına ilişkin çok daha fazla ipucu vermektedir. Eğitim sistemlerinde temel yeterlik düzeylerinin azaltılması ve ileri düzeyde yeterlik gösteren öğrenci oranlarının artırılmasını performansta iyileşmenin temel göstergesi olarak kabul edilir.

Türkiye’de temel yeterlik düzeyi altında kalan öğrenci oranları tüm alanlarda azalmıştır.

» PISA 2025’te Türkiye’de öğrencilerin %35,7’si matematikte, %24,1’i okumada ve %19,5’i fende temel yeterlik düzeyinin altında kalmıştır. Bu oranlar 2022’de sırasıyla %38,6, %29,3 ve %24,6’dır.

» OECD ortalamasında temel yeterlik düzeyinin altında kalan öğrencilerin oranı matematikte %34,9, okumada %31, fende ise %25,7’dir. Buna göre Türkiye, okuma ve fen alanlarında OECD ortalamasından daha düşük bir orana sahipken matematik alanında OECD ortalamasına oldukça yakındır.

» Matematik, temel yeterlikler açısından en kırılgan alan olmaya devam etmektedir: Türkiye’de yaklaşık her üç öğrenciden biri temel matematik yeterliklerinden yoksundur.

Üst düzey yeterlik gösteren öğrenci oranları tüm alanlarda artmıştır.

» PISA 2025’te Türkiye’de öğrencilerin %7,9’u matematikte, %7,4’ü fende ve %4,2’si okumada 5. yeterlik düzeyi veya üzerine ulaşmıştır. Bu oranlar 2022’de sırasıyla %5,4, %4,0 ve %1,9’dur.

» OECD ortalamasında üst düzey yeterlik gösteren öğrenci oranları matematikte %7,8, fende %7,2, okumada ise %5,5’tir. Buna göre Türkiye, matematik ve fende OECD ortalamasına ulaşmış; okumada ise OECD ortalamasının altında kalmıştır.

Son on yılda yeterlik dağılımında belirgin bir iyileşme görülmektedir.

Temel yeterliklerin altında kalan öğrenci oranı azalırken üst düzey yeterlik gösteren öğrenci oranı artmıştır.

» 2015–2025 arasında temel yeterlik düzeyi altında kalanların oranı fen alanında %44,4’ten %19,5’e, matematikte %51,4’ten %35,7’ye, okumada ise %40’tan %24,1’e gerilemiştir. Aynı dönemde üst düzey yeterlik gösteren öğrencilerin oranı üç alanda da yükselmiştir. Fen alanında %0,3’ten %7,4’e, matematikte %1,1’den %7,9’a, okumada ise %0,6’dan %4,2’ye yükselmiştir.

» Başka bir deyişle, 2015’e kıyasla 2025 yılında temel yeterlik düzeyinin altında kalan öğrenci sayısı fen alanında 24,9 yüzde puan, okumada 15,9 yüzde puan, matematikte ise 15,7 yüzde puan azalmıştır.

» Aynı dönemde üst düzey yeterlik gösteren öğrencilerin oranı da üç alanda belirgin biçimde yükselmiştir. 5. düzey ve üzerine ulaşan öğrenci oranı fende %0,3’ten %7,4’e, matematikte %1,1’den %7,9’a, okumada ise %0,6’dan %4,2’ye çıkmıştır.

» 2025 itibarıyla Türkiye’de fen ve okumada alanlarında temel yeterliklerin altında kalan öğrenci oranları OECD ortalamasının altına inmiştir.

3. FEN ALANLARINDA STRATEJİK İNSAN KAYNAĞI

Fende üst düzey (Düzye 5-6) performans gösteren öğrenci sayısının dünya genelinde yaklaşık 1,9 milyon olduğu tahmin edilmektedir. Bu havuzun büyük

bölümü sınırlı sayıda ülkede yoğunlaşmaktadır: B-S-J-Z Çin1 (%27,2) ve ABD (%24,7) tek başlarına havuzun yarısından fazlasını oluşturmakta, Japonya (%8,7) ile birlikte ilk üç ülke toplamın yaklaşık %60’ını temsil etmektedir. Türkiye ise %3,6’lık payıyla İngiltere’nin (%4,7) ardından beşinci sırada yer almakta, Almanya ile aynı düzeyde bulunmakta ve Kore, Fransa ile Kanada’nın önünde konumlanmaktadır. Bu tablo, Türkiye’nin genç ve kalabalık öğrenci nüfusunun küresel bilim insanı havuzuna kayda değer bir katkı sunduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte söz konusu payın büyük ölçüde nüfus büyüklüğünden kaynaklandığı ve yetenek yoğunluğunu değil mutlak öğrenci sayısını yansıttığı göz önünde bulundurulmalıdır. Bu öğrencilerin %54,6’sının, bir başka deyişle yaklaşık 1,02 milyonunun, gelecekte STEM (fen, teknoloji, mühendislik ve matematik) alanlarında çalışmayı hedeflediği hesaplanmıştır. STEM alanlarına yönelme oranı ülkeden ülkeye değiştiği için, ülkelerin bu daha dar havuza katkı payları da farklılaşmaktadır: ABD %30, B-S J-Z Çin %17, Japonya %7, İngiltere %5, Türkiye ve Fransa ise %4 oranında paya sahiptir. Türkiye’nin payının bu geçişte %3,6’dan %4,5’e yükselmesi, üst düzey öğrenciler arasında STEM alanlarına yönelme eğiliminin görece güçlü olduğuna işaret etmektedir.

4. SOSYO-EKONOMİK GÖSTERGELER VE ÖĞRENCİ PERFORMANSI

PISA’da bir öğrencinin sosyo-ekonomik düzeyi2 “ekonomik, sosyal ve kültürel durum indeksi (ESKD)” ile ölçülmektedir. Bu indeks ebeveynlerin en yüksek eğitim seviyesi, ebeveynlerin en yüksek mesleki statüsü ve ev eşyaları olmak üzere öğrenci anketleri aracılığıyla toplanan üç bileşen üzerinden hesaplanmaktadır. Bu değer ne kadar yüksekse sosyo-ekonomik düzey de o kadar yüksektir. Bu değer OECD ortalaması 0,01 olarak belirlenmiştir. Türkiye’deki öğrencilerin bu indeksteki ortalaması -1,00’dır. Türkiye, OECD ülkeleri sıralamasında ESKD indeksi bakımından son sıralarda yer almaktadır. Buna

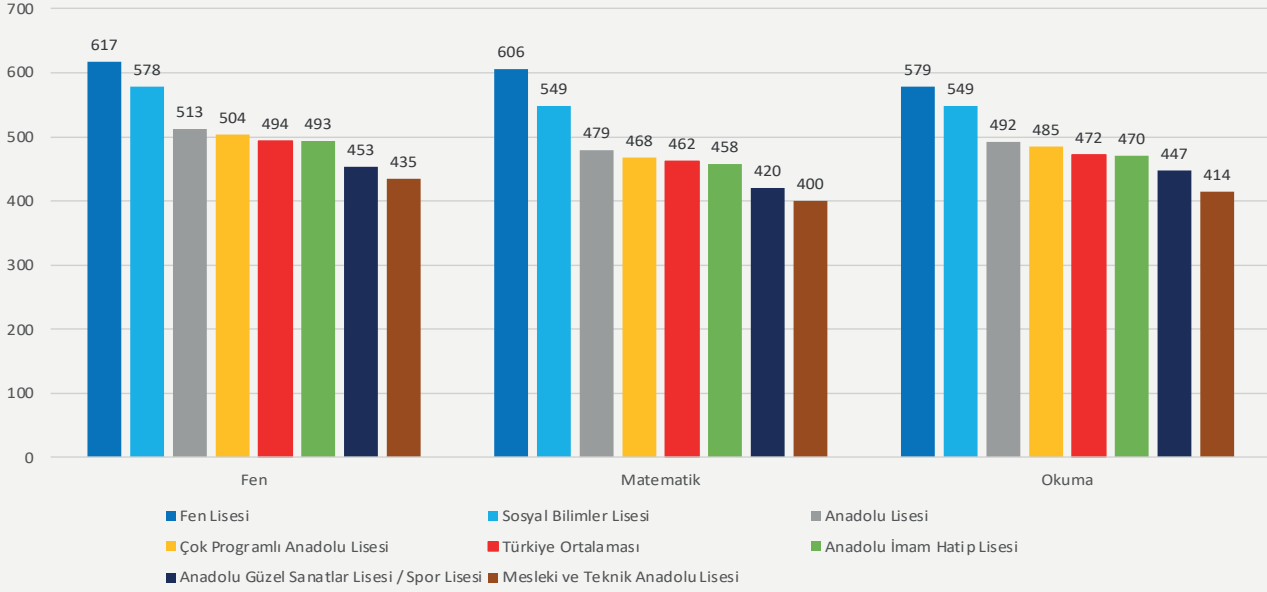
TABLO 6.

Okul Türlerine Göre PISA Performansı (2022-2025)

	Fen			Matematik			Okuma		
	2022	2025	Fark	2022	2025	Fark	2022	2025	Fark
Fen Lisesi	600	617	+17	598	606	+8	554	579	+25
Sosyal Bilimler Lisesi	549	578	+29	518	549	+31	530	549	+19
Anadolu Lisesi	491	513	+22	467	479	+12	473	492	+19
Çok Programlı Anadolu Lisesi	426	504	+78	400	468	+68	413	485	+72
Anadolu İmam Hatip Lisesi	466	493	+27	444	458	+14	450	470	+20
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi / Spor Lisesi	440	453	+13	403	420	+17	419	447	+28
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	420	435	+15	395	400	+5	400	414	+14

GRAFİK 7.

Okul Türlerine Göre PISA 2025 Performansı

göre Türkiye'deki öğrenciler OECD ortalamasındaki akranlarına göre sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı öğrenciler arasındadır. Daha detaylı analizler yapılabilmesi için öğrenciler kendi ülkeleri içinde ESKD indeks değerine göre sıralanmakta ve her ülkedeki öğrencilerin en alt %25'lik çeyreğinde yer alan öğrenciler "sosyo-ekonomik olarak dezavantajlı öğrenciler", en üst %25'lik çeyreğinde yer alan öğrenciler ise "sosyo-ekonomik olarak avantajlı öğrenciler" olarak tanımlanmaktadır. Ülkelerin bu çeyrekler içindeki indeks ortalamaları incelendiğinde Türkiye'nin her çeyrek için düşük indeks değerine sahip ülkeler arasında olduğu görülmektedir. Türkiye'nin en üst çeyrekteki indeks ortalaması (0,55) OECD'nin 3. çeyreğinin indeks ortalamasına (0,42) karşılık gelmektedir. Bu durum Türkiye'deki sosyo-ekonomik olarak en avantajlı öğrencilerin (0,55) OECD ülkelerindeki en avantajlı öğrenciler (1,11) kadar avantajlı olmadıklarını ortaya koymaktadır. Benzer şekilde Türkiye'deki sosyo-ekonomik olarak dezavantajlı öğrenciler de (-2,40) OECD ortalamasındaki sosyo ekonomik olarak dezavantajlı öğrencilerden (-1,23) çok daha dezavantajlı durumdadır. ESKD

indeksinin bir diğer kullanım şeklinde PISA 2022'ye katılan tüm öğrenciler ESKD değerine göre sıralanmakta ve bu değer üzerinden 4 farklı %25'lik dilim tanımlanmaktadır. Her %25'lik dilimdeki öğrenci oranları ve puan ortalamalarının bilinmesi PISA'ya katılan tüm öğrenciler içinde aynı sosyo-ekonomik koşullara sahip olan öğrencilerin farklı ülkelere göre karşılaştırılmasına olanak tanımaktadır. Türkiye'de 15 yaş grubundaki her on öğrenciden üçü sosyo-ekonomik düzey olarak en alt dilimde yer almaktadır. Türkiye'deki öğrencilerin %32'si, OECD ortalamasında ise öğrencilerin yalnızca %6,3'ü en alt sosyo-ekonomik dilimde yer almaktadır. OECD ortalamasında en üst sosyo-ekonomik dilimde yer alan öğrenci oranı %44,8 iken Türkiye'de %17,4'tür. Sosyoekonomik olarak en üst dilimde yer alan öğrenci oranları hem Türkiye hem de OECD ortalamasında %6 civarında artış göstermiştir. Bu veriler Türkiye'deki öğrencilerin çoğunlukla sosyo ekonomik düzey olarak alt dilimlerde kümelendiğini göstermektedir. Türkiye'deki öğrenciler sosyoekonomik dezavantajlarına rağmen OECD genelinde benzer sosyo ekonomik düzeye sahip

öğrencilerin ortalamasından daha yüksek ortalamalara sahiptir.

Türkiye'deki öğrenciler her dilimde OECD ülkeleri genelinde benzer sosyo-ekonomik düzeye sahip öğrencilerin ortalamasından daha yüksek puan ortalamalarına sahiptir. En alt sosyo-ekonomik dilimdeki öğrencilerin fen puan ortalaması Türkiye için 466 iken OECD ülkeleri için 414'tür.

Öğrencilerin sosyo-ekonomik durumu, küresel ölçekte akademik başarıyı en güçlü ve tutarlı şekilde yordayan faktörlerden biri olmaya devam etmektedir.

Türkiye'de matematik dışındaki alanlarda öğrenci performanslarının sosyo-ekonomik durumdan etkilenme düzeyi OECD ülkelerine kıyasla daha azdır. Türkiye'de fende öğrenci performanslarındaki farklılığın %10,4'ü, okumada %9,1'i, matematikte ise %13,6'sı öğrencilerin sosyo-ekonomik durumlarından kaynaklanmaktadır. OECD ortalamasında ise öğrenci performanslarındaki farklılığın fende %11,6'sı, okumada %9,2'si, matematikte %12'si sosyo-ekonomik durum ile açıklanabilmektedir. Ekonomik, sosyal ve kültürel durum indeksindeki bir birimlik artış Türkiye'de fende 26 puan,

OECD ortalamasında 36 puan artışa karşılık gelmektedir. PISA 2022 sonuçlarına göre 20 puanın okuldaki bir yıllık öğrenmeye karşılık geldiği düşünüldüğünde bu indeksteki bir birimlik artış Türkiye'de 1 yıldan daha fazla, OECD ortalamasında ise neredeyse iki yıllık okul öğrenmesine karşılık gelmektedir.

Sosyo-ekonomik duruma göre Türkiye ve OECD ortalamaları incelendiğinde her üç alanda hem Türkiye'de hem OECD ortalamasında sosyo-ekonomik düzey arttıkça öğrenci performansının arttığı görülmektedir. Türkiye'deki avantajlı ve dezavantajlı öğrenciler arasındaki performans farkı fende 81, okumada 72 ve matematikte 96 puandır. Bu gruplar arasındaki performans farkı OECD ülkelerinde sırasıyla 85, 77 ve 83 puandır.

Öğrencilerin yeterli seviyeleri sosyo-ekonomik durum üzerinden incelendiğinde ise sosyo-ekonomik olarak dezavantajlı öğrencilerin %26,6'sının, sosyo-ekonomik olarak avantajlı öğrencilerin %8,9'unun fende temel yeterlik seviyesinin altında olduğu görülmektedir. Bu oranlar OECD ortalaması için sırasıyla %36,7 ve %11,8'dir. Sosyo-ekonomik farklılıkların yıllar içinde fen performansı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla öğrencilerin PISA 2025 fen performansları PISA 2015 ile kıyaslanmıştır. Buna göre Türkiye'de son on yılda hem sosyo ekonomik olarak en üst çeyrekte bulunan öğrencilerin hem de sosyo-ekonomik olarak en alt çeyrekte bulunan öğrencilerin fen performansında iyileşme söz konusudur. Öte yandan 2015 ile 2025 arasında, sosyoekonomik düzey açısından en üst ve en alt %25'lik dilimdeki öğrencilerin fen performansı farkı (20 puan) Türkiye'de artarken, OECD ülkeleri genelindeki ortalama fark azalmıştır. Türkiye'deki bu artış bir yıllık öğrenme farkına eşittir. Ayrıca Türkiye'de öğrencilerin fen performansı, dezavantajlı öğrencilere kıyasla avantajlı öğrenciler arasında daha büyük ölçüde artmıştır.

4.1 Akademik Yılmazlık Gösteren Öğrenciler

Türkiye'de dezavantajlarına rağmen fen alanında en üst çeyrekte başarı gösteren öğrencilerin oranı %12,6

olup OECD ortalamasından yüksektir. Akademik yılmazlık gösteren öğrenciler, kendi ülkelerindeki öğrenciler arasında sosyo-ekonomik düzeye göre en alt çeyrekte yer alıp en üst çeyrekte performans gösteren öğrenciler olarak tanımlanmaktadır. Fen alanında dezavantajlarına rağmen en üst çeyrekte başarı gösteren öğrencilerin oranı Türkiye'de %12,6, OECD ortalamasında %11,9'dur. Bu oranlar okuma alanında %13,5, matematik alanında %10,9'dur. OECD ortalamasında ise sırasıyla %13,1 ve %11,8'dir. Türkiye'de matematik dışındaki alanlarda akademik yılmazlık gösteren öğrenci oranı OECD ortalamasının üzerindedir.

5. OKULLAR ARASI PERFORMANS FARKI

Türkiye, okullar arası performans farkının en yüksek olduğu ülkelerden biri olmaya devam etmektedir. PISA 2025 sonuçları, Türkiye'de okullar arasındaki performans farklılıklarının OECD ortalamasına kıyasla belirgin biçimde daha yüksek olduğunu göstermektedir. Fen, matematik ve okuma alanlarının tamamında okullar arası varyans OECD ortalamasının üzerindedir. Türkiye'de okullar arası varyans fende %50,1, matematikte %67,5, okumada %41,6 düzeyindeyken OECD ortalamaları sırasıyla %31,3, %32,8 ve %30,1'dir. Türkiye, fen performansında okullar arası farklılıkların toplam varyansın en az yarısını oluşturduğu 10 ülkeden biri; matematikte ise okullar arası varyansın %65'in üzerinde olduğu yalnızca 5 ülkeden biridir. Bilgi işlemsel problem çözmede de okullar arası varyans Türkiye'de %26,6 ile OECD ortalamasının (%22,0) üzerindedir; ancak temel PISA alanlarına kıyasla fark daha sınırlıdır. Bu alanda okul içi varyansın %47,9 olması, öğrenciler arasındaki farklılıkların okul düzeyindeki ayrışmadan daha fazla ağırlık taşıdığına işaret etmektedir. Bu bulgular, Türkiye'de öğrencilerin akademik performanslarının devam ettikleri okula göre güçlü biçimde farklılaştığına işaret etmektedir. Türkiye bir yandan fen, matematik ve okumada ortalama performansını güçlü biçimde artırırken, diğer yandan öğrencilerin başarı düzeylerinin okullar arasında yüksek

ölçüde ayrıştığı bir yapı varlığını sürdürmektedir. Ortalama puanlardaki yükseliş genel performans açısından olumlu olmakla birlikte, okullar arası farklılıkların yüksekliği, bu ilerlemenin eğitimde eşitlik boyutuyla birlikte ele alınması gerektiğini göstermektedir.

5.1 Okul Türlerine Göre Performans Farkı

PISA 2025 sonuçları okul türlerine göre incelendiğinde, 2022 yılına kıyasla tüm okul türlerinde ve üç alanın tamamında puanların arttığı görülmektedir. Bununla birlikte artışın büyüklüğü okul türleri arasında önemli ölçüde farklılaşmaktadır.

PISA 2025'te, 2022 yılına kıyasla en yüksek puan artışı çok programlı Anadolu liselerinde görülmektedir. Bu okul türünde 2022-2025 arasında fen puanı 78, matematik puanı 68, okuma puanı ise 72 puan yükselmiştir. Bununla birlikte, çok programlı Anadolu liselerinin PISA 2025 örneklemindeki payının yalnızca %1 olması nedeniyle bu sonuçların dikkatle ele alınması gerekir. PISA'nın aynı okul ve öğrencileri izleyen boyutsal bir çalışma olmaması dikkate alındığında, örnekleme dâhil edilen az sayıdaki okulun ve öğrencinin performans profilindeki farklılıklar okul türü ortalamasını ve iki dönem arasındaki değişimi önemli ölçüde etkileyebilir. PISA 2025'te tüm okul türlerinde üç temel alanda da puan artışı görülmesine karşın, okul türleri arasındaki performans farklılıkları devam etmektedir. Fen liseleri ve sosyal bilimler liseleri üç alanda da diğer okul türlerinden belirgin biçimde ayrılmaktadır. Anadolu liseleri ve çok programlı Anadolu liseleri de fen, matematik ve okumada Türkiye ortalamasının üzerinde yer alırken; Anadolu imam hatip liseleri, Anadolu güzel sanatlar liseleri / spor liseleri ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin ortalama puanlarının tüm alanlarda Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir. En yüksek ve en düşük ortalamaya sahip okul türleri arasındaki fark fende 182, matematikte 206, okumada 165 puana ulaşmaktadır. Özellikle matematikte 200 puanı aşan fark, okul türleri arasındaki akademik performans ayrışmasının boyutunu ortaya koymaktadır.

13. YILIN EĞİTİMDE BAŞARI ÖDÜLLERİ

Eğitim dünyasının
ödüllendirildiği Yılın
Eğitimde Başarı
Ödülleri, 2026 yılında
ON ÜÇÜNCÜ kez
düzenleniyor.

ÖDÜL TAKVİMİ

Başvurular

3 Ağustos - 18 Eylül 2026

Ödül Töreni

24 Ekim 2026

artı eğitim
dergisi ve

www.egitimtercihi.com

web sitesinin düzenlediği

13. Yılın Eğitimde Başarı Ödülleri bu yıl
18 kategoride dağıtılacak. Eğitim dünyasını temsil
eden sivil toplum kurumlarının da desteğiyle

24 Ekim 2026'da düzenlenecek

13. Yılın Eğitimde Başarı

Ödülleri Gecesi'nde

sahiplerini

bulacak.

Bilgi ve

Katılım Hakkında:

cemk@esmyayincilik.com.tr

ÖDÜL KATEGORİLERİ

- ✓ Yılın Yaşam Boyu Eğitim Ödülü
- ✓ Yılın Eğitim Girişimcisi
- ✓ Yılın Eğitim Profesyoneli
- ✓ Yılın Eğitim Bürokratı
- ✓ Yılın Milli Eğitim Müdürü
- ✓ Yılın Eğitimde Türkiye Markası Ödülü
- ✓ Yılın Öğretmeni Ödülü
- ✓ Yılın Eğitime Katkı Ödülü
- ✓ Yılın Rektörü
- ✓ Yılın En İyi Çıkış Yapan Eğitim Kurumu Ödülü
- ✓ Yılın Sürdürülebilir Eğitim Ödülü
- ✓ Yılın Eğitimde İnovasyon Ödülü
- ✓ Yılın Eğitim Projesi Ödülü
- ✓ Yılın Okul Mimarisi Ödülü
- ✓ Yılın Eğitim Çözümleri Şirketi Ödülü
- ✓ Yılın Sosyal Sorumluluk Projesi Ödülü
- ✓ Yılın Eğitimci Akademisyeni
- ✓ Yılın Online Eğitim Platformu Ödülü

Siz Ne Yapabilirsiniz?

Lösemili Çocukların sizler gibi sağlıklı yaşayıp, koşup oynarken, okula giderken aniden hasta olduklarını lütfen unutmayın. Onları yalnız bırakmamak ve her şekilde desteklemenin görevimiz olduğunu unutmamalıyız.

Okulunuzda LÖSEV Marşı, resim, şiir, dans, koro ve bando etkinliği düzenleyebilir ulusal ve uluslararası alanda yarışmalara katılabilirsiniz.

Okulunuza, sınıfınıza LÖSEV Kumbarası isteyerek kardeşlerimizin parasız tedavisine harçlıklarınız ile destek verebilirsiniz.

LÖSEV'in ürettiği mandalina kurusundan çubuk krakerlere kadar tüm doğal gıdaları satın alarak hem sağlıklı beslenebilir hem de onların parasız tedavilerine katkıda bulunabilirsiniz.

LÖSEV'in DOĞA SAVAŞÇILARI takımına katılarak doğada yaşayan hayvanları, çiçekleri, ağaçları, havayı ve suyumuzu koruyabilirsiniz.

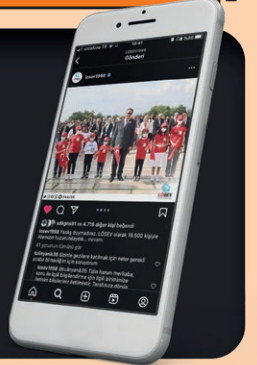
KANSER AVCISI olabilir, kanser yapan etkenlerle savaşarak çevrenizi aydınlatabilir, binlerce çocuğun hayatını siz kurtarabilirsiniz.

Okul dışında anne ve babanızı harekete geçirerek LÖSEV GÖNÜLLÜSÜ yapabilir LÖSEV tanıtım ve sosyal sorumluluk faaliyetlerine katılabilirsiniz.

SOSYAL MEDYADA

LÖSEV'i (@losev1998) ve Dr. Üstün EZER'i (@ustunezer) takip ederek destek verebilir, 0 549 761 10 10 Whatsapp hattından projelerinizi paylaşabilirsiniz.

LÖSEMİLİ ÇOCUKLAR KÖYÜ, LÖSEV ÇİFTLİĞİ, LSV Okulları, LÖSEV mutfak ve el işi atölyelerimizi ziyaret edebilir, Anıtkabir ve Ankara gezi programımıza dahil olabilirsiniz.

Okulunuz, oturduğunuz siteniz veya mahallenizde (LÖSEV'den önceden yazılı izin alarak) tanıtım etkinlikleri düzenleyebilirsiniz.

Lösemili Çocuklar ve bütün kanser hastalarımız için hazırladığımız KOLİ KOLİ Mutluluk çalışmalarımıza katılabilir, ellerinizle yollayabilirsiniz.

LÖSEV'in iyileşmiş Lösemili Çocuklar için açmış olduğu LSV Okulları ile KARDEŞ OKUL olabilir, ortak etkinlikler düzenleyebilirsiniz. LÖSEV'in düzenlediği sevgi, iyilik, umut için mücadele temalı yarışmalarına etkinliklerine katılabilirsiniz.

"LÖSEV'e Gönüllü Üye Olalım"
Kampanyamıza Katılabilirsiniz. Okulunuzda, iş yerinizde ve çevrenizdeki tüm kişilere LÖSEV'i anlatarak onların da LÖSEV Gönüllüsü olmasını sağlayabilirsiniz. Ayrıca FAYDA - İNCİ - KURUM ELÇİSİ - AKTİF İLETİŞİM projelerimize de katılabilirsiniz.

LSV DOĞAL GIDA VE İYİ ŞEYLER DÜKKANI

Lösemili Çocuklarımızın annelerinin el emeği ve sevgisi ile üretilen, tarım ilaçsız, hormonsuz gıdalar ve el ürünü bebekler, çantalar, kupalar, seramik rozetler, öğretmenler günü sertifikaları ve hediyeelik eşyalar satılmaktadır. Elde edilen tüm gelir hastalarımızın ücretsiz tedavilerine aktarılmaktadır.

İnternet siparişleriniz için www.lsvdukkani.com

emkoLED

Profesyonel Görüntüleme Teknolojilerinde Yeni Standart

Eğitimin Uzmanından, Okullar İçin En Doğru Led Çözümü: EmkoLED

EmkoLED, EmkoTech'in deneyimiyle geliştirilen, iç ve dış mekânlara özel profesyonel LED ekran çözümleridir. Yüksek parlaklık ve net görüntü kalitesiyle etkili dijital iletişim sunar; Emko'nun 50 yıla yakın tecrübesi ve satış sonrası desteğiyle güvenilir bir çözüm olarak konumlanır. Eğitim kurumlarında ise sınıf içi ekranlar, kapı girişi ve karşılama alanları, STEM laboratuvarları, konferans ve çok amaçlı salonlar ile koridorlar, takip panoları ve bina dış cephesindeki açık hava ekranları gibi birçok alanda etkin bir şekilde kullanılır.

Emko

50 yıllık eğitim
deneyimi ve uzmanlığı

Yerli Üretim

Yerli üretim avantajı ve
güçlü Ar-Ge altyapısı

Teknik Servis

Güçlü teknik servis
ağı ve hızlı kurulum

Yedek Parça

Seriye özel uyumlu
yedek parça stoğu

Enerji Verimliliği

Uzun süreli,
sürdürülebilir kullanım

emko|tech güvencesiyle.

AKILLI TAHTALAR & İNOVATİF ÇÖZÜMLER

Katalogumuza ulaşmak
için QR kodu okutun.

🌐 ee.com.tr ☎ +90 212 886 86 85

📱 f in 📺 /emkoegitimcozumleri

Türkiye: İstanbul (Fabrika) | Ankara | İzmir | Diyarbakır

Yurt Dışı: Siegen, Almanya | Tallinn, Estonya

